AKŞAM

Sene 19 — No. 6649 — Fiati her yerde 5 kuruş

CUMA 23 Nisan 1937

Telefon: 24240 (İdare)—24249 (Tahrir)— 24248 (Müdür) — 20113 (Klişe)

Bugün **16** sahife

Bugünkü renkli ilâvemiz

ÇOCUKLARI! AKŞAM'ın, 23 Nisan bayramınız şerefine sizin için hazırladığı renkli, resimli güzel ilâveyi bugün gazetenin içinde bulacaksınız.

Muharrirlerimizin güzel yazıları, Cemal Nadir'in artistik resimleri, karikatürleri, fotoğraflar ve saire...

İlâvemizi okuyunuz!

Yirmi üç Nisan

23 Nisan 1920, Türk tarihinin en mühim anlarından birini noktalar. Bugün, bundan 17 sene evvel Ankarada (Türkiye Büyük Millet Meclisi) kurulmuştur. O zaman ATATÜRK, şu esası ileri sürmüştü:

«Mecliste mütekâsif millî iradeyi bilfiil vatan mukadderatına hâkim tanımak esas umdedir. Türkiye Büyük Millet Meclisinin fevkinde bir kuvvet mevcut değildir.»

Bu umdenin ilânı cumhuriyetin hakikî kuruluşu olduğu kadar hakikî cumhuriyetin de var oluşu demektir.

MUSTAFA KEMAL'in milletine silinmez bir alın yazısı olarak kazandırdığı «Hâkimiyet, milletindir» düsturu ile ifade edilen bu yüksek prensip, Türk milletinin kendi iradesini idrak etmesi ve onu her türlü hukukunun fevkinde bilmesi demektir. Bu idrak ve şuur, on yedi senedenberi kuvvetini arttırmakla millî hayatımızın talihini günden güne parlatmaktadır.

Millî hâkimiyet, kurulduğu tarihe göre kutlu bir mazi, bugünkü varlığına bakılınca şuurlu bir hal, gelecek nesillerin onu muhafaza vazifesi yönünden sonsuz ve ölümsüz bir istikbaldir. Bu itibarladır ki büyük bir bayramımız olan millî hâkimiyetin ilânı günü, yarının nesilleri ve bugünün çocukları için de bayram ittihaz edilmiştir.

Cumhuriyet çocuklarına, senenin bir haftası 23 Nisanda başlıyarak, o mühim tarihin milletlerine verdiği büyük hakkı ve vazifeyi duymaları için armağan edilmiştir. Yavrularımızın gülerek, eğlenerek yarınki hayata şen ve kuvvetli girmeleri ergesile bu hafta, bütün Ana yurt içinde yeni bir neşe ve sevinç âlemi yaratıyor.

Bugünün çocuğunda yarının büyüğünü görmek, Türk ulusu için ne büyük bir saadettir. Bizden sonra gelecek nesillerin gürbüz, akıllı, bilgili ve ahlâklı oluşlarına hakikî bir başlangıç sayacağımız çocuk bayramında babalar, analar ve onların ana ve babaları gibi hepimiz Türk milletinin istikbali hesabına en derin bir huzur ve memnunluğu duymaktayız.

Onun içindir ki 23 Nisan, büyük küçük; ergin, çocuk bütün Türk milletinin bayramıdır. Bütün Türk milletine bu mukaddes bayram kutlu olsun!..

Hasan - Âli YÜCEL

Çocuk haftası başladı, bugün birçok toplantılar yapılacak

Saat on birde mektepliler âbide etrafında toplanacaklar, burada nutuklar söylenecek

Dün Beyoğlu Halkevi tarafından dağıtılan kendilerine elbise ve çamaşır çocuklar

Bugünden itibaren çocuk haftası başlıyor. Bu hafta içinde çocuklarımızın eğlenmeleri için müsamereler tertib edilecek, çocuk esirgeme kurumu ve Halkevleri marifetile çocuklar giydirilmek suretile sevindirileceklerdir. Bugün saat 11 de gerek Beyoğlu gerek İstanbul tarafındaki mektepler Taksimde Cumhuriyet abidesi etrafında toplacaklardır. Evvelâ İstiklâl marşı çalınacak, bundan sonra nutuklar söylenecektir. Çocuk esirgeme kurumu namına bayan Muazzez Tasin ilk sözü alacak ve çocuklara hitab ederek çocuk bayramının mâna ve ehemmiyetini tebarüz ettirecektir.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Hatayın anayasasını hazırlıyacak komite dün öğleden sonra toplandı

Türk ve Fransız mütehassıslarının iştirakile iki komite teşkil edilecek

Cenevre 22 (A.A.) — İskenderun sancağının statülerini tanzime memur eksperler komitesi, beş haftalık bir tatil devresinden sonra bugün öğleden sonra çalışmalarına yeniden başlamıştır. Dahilî idareye aid meseleler İngiliz delegesinin riyaseti altına konan bir talî komitede, para, gümrükler, posta, İskenderun limanı gibi teknik meseleler ise Holanda delegesinin riyaseti altına konan diğer bir talî komitede tedkik edilecektir. Belçika delegesi profesör Bouquin ise faaliyetin heyeti umumiyesine riyaset eylemektedir.

Cenevre 22 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Bu sabah eksperler komitesindeki Türk delegesi B. Numan Menemencioğlu ile Milletler cemiyeti nezdindeki daimî delegemiz B. Necmeddin Sadak, Milletler cemiyeti kâtibi umumîsi Avenol'ü ziyaret ederek komitenin mesai şekli hakkında müdavelei efkârda bulunmuşlardır.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Atatürk, Başvekil Ismet Inönünü kabul buyurdular

Vekiller heyeti dün Başvekilin köşkünde bir toplantı yaptı

İsmet Inönü Ankarada merasimle istikbal edildi, vekiller heyeti toplantısına Meclis reisi de iştirak etti

Başvekil refikaları, Bulgar Başvekilinin refikaları, Hariciye vekili Atatürkün Sofya ataşemiliteri iken oturduğu evi ziyaretten sonra çıkarlarken

Ankara 22 (A.A.) — Yugoslavya Başbakanı ve Dışişleri bakanı doktor Stoyadinoviçin hükûmet merkezimize yapmış olduğu ziyareti iade maksadile dost ve müttefik memlekete

(Devamı 4 üncü sahifede)

Tevkifhaneden kaçanlar henüz bulunamadılar

Kaçanlar kimlerdir? Tevkifhaneden ne suretle kaçmağa muvaffak oldular

[Yazısı altıncı sahifemizde]

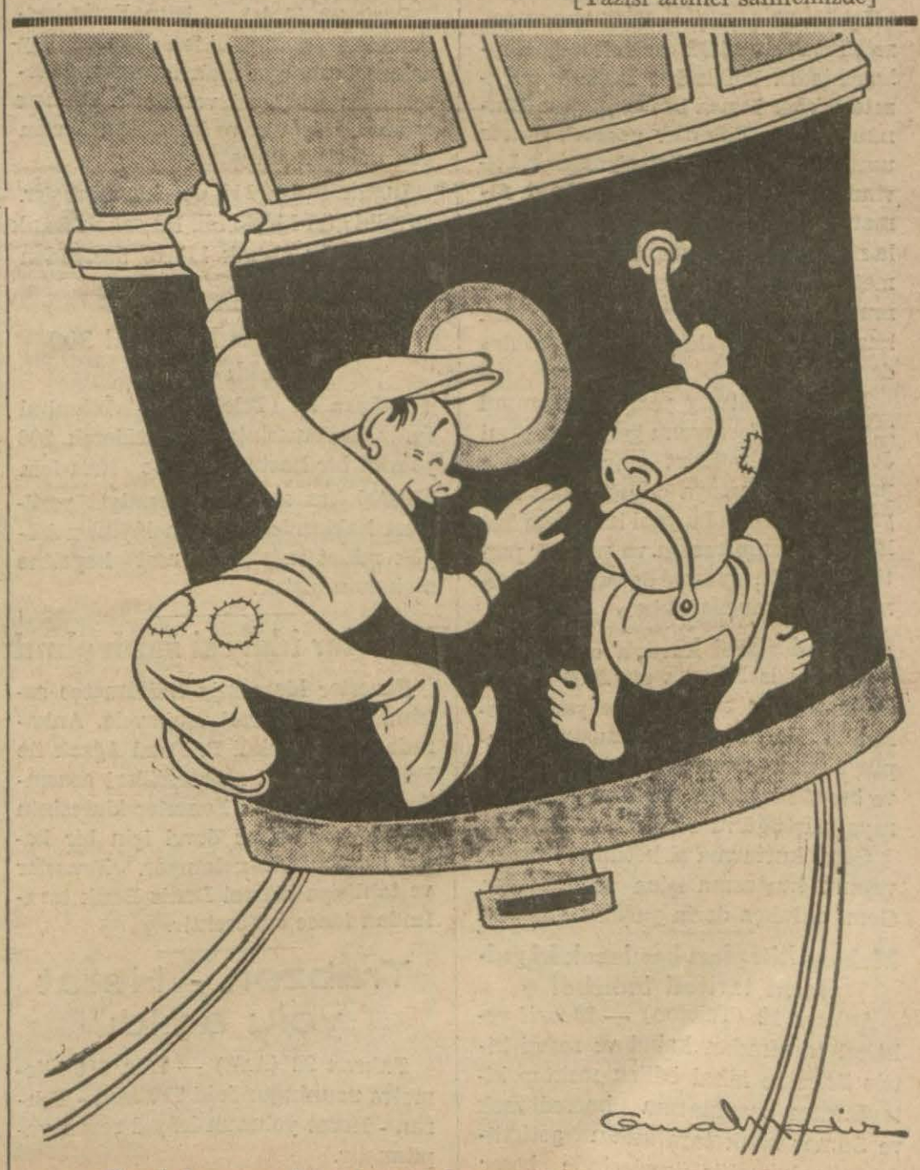

— Çocuk bayramı diye tramvaylar çocukları bedava taşıyacaklarmış!..
— Biz her gün bayram yapıyoruz desene!...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Telgraflar

Bir Ingiliz tayyaresi dün Yeşilköyde parçalandı

Sivil bir İngiliz tayyaresi kapaklanarak parçalandı, pilotu hafifçe yaralandı

Yeşilköyde, dün bir tayyare kazası olmuş, bir İngiliz tayyaresi parçalanmıştır. Aldığımız malûmata göre Delhi tacirlerinden Mac Robert İngiliz kralının tac giyme merasiminde bulunmak için dün hususi tayyaresile Hindistandan İstanbula gelmiş ve Yeşilköye inmiştir.

İngiliz taciri; öğleden sonra Londraya doğru yoluna devam etmek için Yeşilköyden havalanırken yanlış bir manevra neticesinde tayyaresi kapaklanarak parçalanmış, Mac Robert de tayyare altında kalmıştır. Etraftan koşuşanlar tayyareciyi başından, yüzünden ve vücudünün muhtelif yerlerinden hafifçe yaralanmış olduğu halde tayyarenin altından çıkarmışlardır. Yaralı, Yeşilköyde müdavatı evveliyesi yapıldıktan sonra Perapalas oteline nakledilmiştir. Mac Robert, yaraları çok hafif olduğundan bir kaç gün sonra trenle Londraya gidecektir.

Son Madrid bombardımanında 150 kişi öldü ve yaralandı

Hükûmet kuvvetleri Toledonun önüne vararak şehri bombardıman ediyorlar

Madrid 22 — Payıtahtın dünkü bombardımanı neticesinde 150 kişi ölmüş ve yaralanmıştır. Obüslerin ekserisi, şehrin merkezine düşmüştür.

Saat 17 de bir obüs, ağzına kadar yolcu ile dolu olan bir tramvayın yakınına düşmüş, 20 kişiyi ağır surette yaralamıştır. Yaralılardan bazıları ölmüştür.

Hükûmet askerleri Toledo civarına varmışlar ve şehri bombardımana başlamışlardır. Asiler peskoposluk sarayına ve metrepolidhane kilisesine mitralyöz ve hava topları yerleştirdiklerinden bilhassa bu iki bina topa tutulmaktadır.

Madrid 22 (A.A.) — Neşredilen bir tebliğde hükûmet milislerinin mevzilerini tahkim eylemiş ve Teruel mıntakasında Caladis'in garbinde yeni bir takım mevziler elde etmiş olduklarını bildirilmektedir. Milisler, birçok harb malzemesi, 12 kamyon ve 100 esir almışlardır.

Madrid, Toledo ve Asturies cephelerinde topçu düellosu olmuştur. Cordoue cephesinde: Milisler, vaziyetlerini islâh etmişlerdir. Grenada cephesinde Frankistlerin bir bölüğü isyan etmiştir. İsyanı tenkil için süratle takviye kıtaatı sevkedilmiştir.

Kadikste 50 bin talyan askeri varmış

Andujar 22 (A.A.) — Kadiks üssübahrisine mensup üç bahriye silâhendazı kaçmışlar ve Guadalquivir'i yüzerek geçmişlerdir. Silâhendazlar, Kadiks'e 50,000 İtalyan askerinin çıkmış olduğunu teyid etmişlerdir. Bunlar, ayni zamanda birçok İtalyan yaralılarının İtalyaya gitmek üzere hastane gemilerine bineceklerini de görmüşlerdir.

Fransız kabinesinin vaziyeti

Daladier iş başına geçerse umumî grev ilân edilecekmiş

Berlin 22 (A.A.) — Bazı Alman gazeteleri Fransadaki vaziyeti tedkik eylemektedir. Volkischer Beobahter gazetesi, eğer Fmsa başvekilliğine Blumun yerine Daladier geçecek olursa umumî grev ilân edileceğine dair Litvinofun beyanatını iktibas ederek Almanya ile anlaşmak taraftarı olmakla maznun 14 adamın «Fransız hükûmeti başına getirilmesine umumî grev, musallâh isyan ile mukabele edilmek hazırlıkları yapıldığı kaydedilebilir» demektedir.

Boersen Zeitung yazıyor: «Umumî mesai konfederasyonu genel sekreteri Jonhaux bir müddet sonra yeni bir program ile ortaya çıktığı vakit sosyalist partisinin bu yeni imtihana katlanıp katlanmıyacağı ve radikal partisinin de bu siyasete devam edip edemiyeceği anlaşılacaktır.»

Suad şilebi karaya oturdu

Sadıkzade Nâzıma ait 2000 tonluk Suad vapuru evvelki gece yarısı Tekirdağında karaya oturmuştur. Vapur süvarisi Celâl fazla sis olduğunu ve bu yüzden önünü göremiyerek karaya düştüğünü söylemektedir.

Gemi kurtarma şirketinin Alemdar vapuru kurtarma işine başlamıştır. Gemi oldukça derin yaralar almıştır.

Mektep kitapları basılacak kâğıdların tarifesi indirildi

Ankara 22 (Telefon) — Maarif vekâleti tarafından kabul ve resmi kitap listesine idhal edilen mektep kitaplarının basılmasına hasredilmek ve Sümer bank tarafından getirtilmiş olmak şartile üzerlerinde beşer santimetre ara ile biribirlerine muvazi filigram çizgileri havi kâğıdların

Frank yeniden düşüyor

Bir Ingiliz lirası 111,18 frank etmeğe başladı

Paris 22 (A.A.) — Dün Paris borsasında frangın yeniden düşmesi, beynelmilel eshamın mahsus derecede tereffüüne sebebiyet vermiştir. Fransız eshamı, düşmüş ve bu düşme bazan pek mühim olmuştur.

İngiliz lirası, 111 de kapanmıştır. Evvelki gün 110,45 idi. Bu sabah frank gene düşük olarak 111,18 üzerinden açılmıştır.

İstanbul deniz hastanesi 300 yataklı olacak

Ankara 22 (Telefon) — İstanbul deniz hastanesinin büyültülerek 300 yataklı bir hastane haline ifrai için 270,000 lira sarfına mezuniyet verilmesi hakkındaki kanun lâyihası büyük millet meclisi umumî heyetine sevkolunmuştur.

Fenerler idaresi satın alındı

Fenerler idaresinin hükûmetçe satılması hakkındaki mukavele, Ankarada Maliye vekili B. Fuad Ağralı ile Fenerler idaresi mümessilleri arasında imzalanmıştır. Fenerler idaresinin İktisat vekâletine devri için bir kanun lâyihası hazırlanıyor. Fenerler ve tahlisiye idaresi Deniz Bank tarafından idare edilecektir.

Trabzon - Herat yolu açıldı

Tahran 22 (A.A.) — Dün 610 kilometre uzunluğundaki Trabzon - Tahran - Herat yolunun küşad resmi yapılmıştır.

Bu yol, Herat'tan ayrılan bir kol ile Türkistan ve Hindistan yolu ile Çine

Başvekilimizinn Bulgar gazetecilerine beyanatı

Yunangazeteleri beyanat etrafında makaleler yazıyorlar

Atina 22 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor:

Gazeteler, Türkiye başvekili İsmet İnönü'nün Bulgar gazetecilerine yaptığı beyanata, sulh yolunda büyük bir ehemmiyet atfetmektedir.

Katimerini diyor ki: «Balkanlıların Bulgar - Yugoslav paktını ne derece sempati le karşıladıkları nazarı dikkate alınırsa İnönü'nün Balkan idealine ve Balkanlar arası münasebetlerinin selâhına olan imanına istikrar kesbetmiş sulhün, umumun refahı için yarım adanın bütün devletlerini ihata etmesini görmek istiyen bütün müttefiklerin de iştirak eylemekte olduğu anlaşılır.»

Proia diyor ki:

«B. İsmet İnönü, bu beyanatında ayni imana sahib olan ve Bulgaristanın da pek yakında Balkan antantına iştirakini görmek ümidinde bulunan Balkan devletlerinin haricî siyasetlerinde esas mihveri teşkil eden prensipleri bildirmiştir.»

Sancakta mektepler açıldı

Hatay halk mümessilleri Türk mevkufların tahliyesini istiyorlar

Adana 22 (Hususî) — Sancağın bütün mektepleri açılmış ve derslere başlanmıştır.

Hataydaki intihapta vukubulan hâdiselerden dolayı tevkif edilen on Türkün mahkemesi cumartesi günü yapılmıştır. Şahidlerin arasında bulunan Antakya belediye reisi Etem ademi malûmat beyan etmiştir.

Hatay halk mümessilleri heyeti bütün Türk mevkuflarının tahliyesi için âli komisere yeniden müracaatta bulundular.

Lübnan hükûmeti bazı gizli şartlar altında Suriye bankasından bir buçuk milyon lira istikraza teşebbüs etmiştir.

Şam hükûmeti tarafından açığa çıkarılan Antakya kaymakamı Süreyya evvelki gün Halebe gitmiştir.

Kömür sergisi bugün açılıyor

Sergi bir ay açık kalacak, haftalık bir mecmua da neşredilecek

Ankara 22 — Beynelmilel kömür sergisi, yarın (bugün) öğleden sonra büyük merasimle açılacaktır. Başvekil İsmet İnönünün bu münasebetle mühim bir nutuk söylemesi ihtimali vardır. Serginin açılış törenine ecnebî sefirler de davet edilmişlerdir. Sergi bir açık kalacaktır. Sergi komitesi serginin açık bulunacağı müddet zarfında haftalık bir kömür gazetesi neşredecektir.

Evlenme yaşı

Evleneceklerin reşid olup olmadıkları nasıl tesbit edilecek?

Ankara 22 — Medenî kanuna göre evleneceklerin reşid olup olmadıklarının tesbit sureti hakkında Dahiliye vekâleti yeni bir karar vermiştir.

Bu karara göre, evleneceklerin reşid olup olmadıkları:

1) 1341 — 1926 nüfus tahrirlerinde ay ve gün yazılı ise ona göre;

2) Yazılı değilse, doğdukları seneyi hesaba katmıyarak, yaşları hesab olunarak;

3) Doğdukları senenin herhangi muayyen bir ayında doğduklarını iddia edenler de bu iddialarını mahkeme kararı ile tevsik etmeleri sure-

Avusturya başvekili ve hariciye nazırı Venediğe hareket ettiler

B. Mussolini ile Roma protokollarının genişletilmesi görüşülecek

Viyana 22 — Başvekil B. Şuşnig ile hariciye nazırı Venedige hareket etmişlerdir. Başvekil hareketinden evvel Correspondance Politique gazetesi vasıtasile beyanatta bulunmuştur. Avusturya başvekili, B. Mussolininin Avusturyaya bir çok defalar yardım etmiş olduğunu hatırlatmıştır. B. Şuşnig sözüne devamla demiştir ki:

«Avusturyanın istiklâli, bütün Avrupanın menfaati namına beynelmilel siyasi bir akide olmuştur. Roma protokolları esas itibarile sulhcüdür ve herkes buna iştirak edebilir. Bu protokollar, Avusturya aleyhine herhangi bir rekabet celbetmeksizin ona emniyetli dostluklar kazandırmıştır. Şu halde Venedikte yeni siyasî gayretler çizmek ve yeni yollar araştırmak için hiçbir sebeb yoktur.»

Avusturya başvekili, İtalya ile Yugoslavya arasında geçenlerde akdedilmiş olan ittifak dolayısile memnuniyetini izhar etmiş ve şöyle devam etmiştir:

«Benim Duçe ile yapacağım mülâkat, üç senedenberi Roma, Viyana ve Budapeşte tarafından takip edilmekte olan ve her türlü ibhamdan âri bulunan tamamile vazi siyasi hattı hareketi teyide medar olacaktır.

Almanyanın endişesi

Paris 22 (A.A.) — Journal gazetesinin Berlin muhabiri, sayasî Alman mahafilinin İtalyan siyasetinde vukua gelmiş olan tahavvülden memnun olduğunu ancak bu tahavvülün Avusturya, Macaristan ve Çekoslovakyanın tekrar bir araya gelmesi gibi bir netice vermesinden korkmakta olduklarını bildirmektedir.

Figaro gazetesinin Roma muhabiri, B. Mussolininin İtalyanın Avusturya istiklâlini müdafaa edeceği hakkında B. Şuşnige yeniden teminat vereceğini yazmaktadır.

Duçe, Avusturyayı kollektif emniyet sistemi haricinde Küçük itilâf devletleri ile iki taraflı misaklar akdine teşvik edecek, Avusturyanın Habsburgları tekrar saltanat mevkiine getirmek hakkını tanıyacak, ancak bu meselenin, günün meselesi olmadığını tasrih edecektir.

Ingilterenin general Frankoya bir tebliği

Ingiliz gemilerinin uğrıyacağı zarardan Franko hükûmeti mesul tutulacak

Londra 22 (A.A.) — Dün Avam kamarasında sir Samuel Hoare'a İspanya sularındaki İngiliz gemilerinin vaziyeti hakkında birçok sualler sorulmuştur.

Amele fırkasından B. Arthur Hendersonun sorduğu bir suale cevap veren sir Samuel Hoare, asilerin bir gemisinin velev İspanyol kara sularında dahi olsa bir İngiliz gemisine taarruz etmek ve onu batırmak hakkını asla kabul edemiyeceğini tasrih etmiştir.

Bundan sonra gene amele fırkasından B. Shinwell'e cevab veren sir Samuel Hoare, İngilterenin general Frankoya kendi harb gemileri yüzünden İngiliz ticaret gemilerinin gerek İspanyol kara sularında gerek açık denizde uğrıyacakları zayiat ve hasardan mesul tutulacağını bildirmiş olduğunu söylemiştir.

Afyon fiatleri

Inhisar idaresi fiatleri tesbit etti

Ankara 22 (Telefon) — Afyon inhisarı idaresi ziraat bankası vasıtasile çifçilerden alınacak afyonların fiatini şu suretle tesbit etmiştir. Soft afyonların morfin derecesi 45 kuruş, kaba toplanmış yüksek morfinler 35 kuruş, kaba toplanmış düşük morfinler 30 kuruştur.

Bu fiatlere göre, afyonlarımızın vasatî derecesi sayılan yüzde 12 morfinli ince afyonların beher kilosu 420 kuruşa satın alınacak demektir.

Bu suretle tesbit edilen fiatler geçen senelere nisbetle yüzde elli bir fazlalık arzediyor.

Ziraat enstitüsü talebeleri veda müsameresi verdi

Ankara 22 (Telefon) — Ziraat enstitüsü son sınıf talebeleri bu gece enstitüde bir veda müsameresi verdiler. Ziraat vekili B. Muhlis Erkmenin de hazır bulunduğu müsamere geç vakte kadar devam etti.

Paris elçimiz Fransız Hariciye nazırile görüştü

Paris 22 (A.A.) — Hariciye nazırı Delbos Türkiye büyük elçisi Suad Davazı kabul etmiştir.

Bir Ingiliz grupunun mühim teklifleri

Motör ve lokomotif fabrikaları inşasını teklif etti İktisad vekilinin ziyafeti

Ankara 22 — İngiliz firmaları, motör ve lokomotif fabrikaları inşasını teklif eylemişlerdir. İktisat vekâleti bu teklifleri tetkik ediyor. Mayısta bu fabrikaların inşasına ait mukavelelerin imzalanması bekleniyor.

İktisat vekili B. Celâl Bayar İngilterenin tanınmış maliyecilerinden B. Karinskinin şerefine dün akşam Anadolu klübünde bir ziyafet vermiştir. Bu ziyafette Maliye vekili B. Fuad Ağralı ile diğer vekâletler müsteşarları, lokomotif ve motör fabrikaları inşasını teklif eden İngiliz grupu mümessilleri, Karabük çelik fabrikasını inşa eylemekte olan İngiliz grupu mümessili B. Makenzi ve bankalar direktörleri hazır bulunmuşlardır.

Hamidiye kruvazörünün seyahati

Ankara 22 — Hamidiye kruvazörü, haziran ayında Yugoslav ve Yunan limanlarını ziyaret edecektir.

Ingilterenin silâhlanması

Avam kamarasında hararetli münakaşalar oldu

Londra 22 — Avam kamarasında bütçe müzakereleri sırasında millî müdafaa vergilerine muhalif işçi partisi mebuslarından bir çokları müzaheret göstermiştir. Maamafih bu vergilerin evvel beevvel silâh imalâtından istifade edeceklere tatbikini istemişlerdir. Bazı muhafazakâr mebuslar bu vergilerin endüstride teşebbüs fikrini azaltacağı endişesini izhar etmişlerdir.

Muhalefetin işçi lideri Attlee dün akşam radyoda söylediği bir nutukta yeni bütçe projesini şiddetle tenkid ederek demiştir ki:

«Bütçe şu dört kelime ile hülâsa edilebilir: «Top, tereyağından daha mühimdir» 941 milyon İngiliz liralık masrafın 550 milyonu silâhlanmaya tahsis ediliyor. Silâhlanma programı mutlak surette bir çok maddeler fiatinin artmasını icabettirecektir.»

Askerî orman ve avcılık kanun lâyihaları meclis ruznamesine alındı

Ankara 22 (Telefon) — Askerî orman ve avcılık kanunu lâyihalarının bütçe encümenince müzakereleri bitirilmiş ve lâyihalar meclis ruznamesine alınmıştır.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Balkan konfederasyonu

Muhterem Başvekil İsmet İnönünün Belgrad seyahati münasebetile, Bulgar gazetelerinden biri bir havadis verdi. «Belgradda iki memleketin devlet adamları arasında görüşülen meseleler arasında bir Balkan konfederasyonu teşkili kararı da vardır» dedi.

Bu haberin doğruluğunu teyid edecek mütemmim malûmat başka taraflardan gelmedi. Onun için, şimdilik esas hakkında bir şey söylenemez. Fakat bir Balkan konfederasyonundan ciddiyetle bahsedilebilmesi bile Balkan devletleri arasındaki dostluk politikasının az yakit içinde verdiği iyi semerelere bir delildir.

Dün bu sıkı ittifak ve dostluk muhal bir hayal telâkki olunuyordu. Fakat bugün uzun senelerdenberi mevcut bir hakikat imiş gibi görünüyor. Yarın bir Balkan konfederasyonunun fiile çıkmasına şahit olursak biz bunu hiç hayretle karşılamayız. Balkanlılar tuttukları basiret siyasetinde realist adımlarla ileriledikçe muhakkak ki çok daha sıkı iş birliği ihtimallerine doğru yürüyorlar.

Balkanlılar menfaatlerini daha yakından daha esaslı surette takdir ettikçe ve Balkan ittifakının fiili faidelerini gördükçe bunu makul ve tabii neticesine kadar götürmek hususunda içlerinde bir gayret hissedeceklerdir.

Balkanlarda ötedenberi halledilemiyen bazı meselelerin silâh kuvvetile ortadan kaldırılamıyacağının anlaşılması sulh ve itilâf politikasının galebe çalması için en birinci âmil teşkil eder. Balkanlar üzerinde bir itimadsızlık, bir şüphe ve korku rüzgârı eserse bu gizli ve sinsi fırtına bütün makul sözleri dağıtır. Fakat karşılıklı bir itimad ticaret, kültür, endüstri bakımından büyük müsaadekârlıkları imkân dairesine sokabilir. Biribirlerinin memleketleri üzerinde istilâ emelleri baslemedikleri gün Balkanlar tek bir kütle halinde büyük bir sulh ve intizam kuvveti vücude getirmişler demektir. Bir kuvvetin ne suretle daha müessir bir hale sokulabileceği artık bir tatbikat meselesinden ibaret kalabilir. Bunun bir şekli de konfederasyon olduğu tabiîdir.

Balkan devletlerinin mevcut vaziyetten memnun oldukları ve bunu cebren değiştirmek emelinden uzak kaldıkları bugünkü ittifak ile sabittir. Bulgaristanın ergeç iltihakile bu ittifakın bütün Balkanlara şamil olması ictinabı imkânsız bir mesud hâdisedir. Şimdiye kadar büyük rekabetler ve kanlı mücadelelerle harab olan Balkanlar ancak karşılıklı hüsnüniyetler ve halis dostluklar sayesinde saadete kavuşacaktır. Herhalde bu yüksek gayeye yürümek hususunda inkılâbcı Türk cumhuriyetinin kendi hissesine düşen hizmet ve himmette kusur etmiyeceği muhakkaktır.

Akşamcı

15 şubattan evvel gelen mallar pazartesiden itibaren çıkarılabilecek

15 Şubat 937 tarihine kadar gümrüklere gelen ve kontenjan harici kalan bilûmum malların gümrük resmi ödendikten sonra serbesçe çıkarılması hakkındaki karar dün gümrükler baş müdürlüğüne tabliğ edilmiştir. Bu karara göre bu mallar, önümüzdeki pazartesi gününden itibaren serbesçe çıkarılmağa başlanacaktır.

ŞEHİR HABERLERİ

Otobüsler

Belediye bu yaz mevsiminde işletmek istiyor

Belediyenin Avrupadan getirtmeğe karar verdiği otobüsler için üç yüz bin lira sarfedeceği tahmin ediliyor. Belediye, otobüslerin gümrük resminden istisna edilmelerini Nafıa vekâletinden rica etmiştir. Bu işin takibi için Ankaraya bir memur gönderilecektir. Verilen malûmata göre Nafıa vekâleti esas itibarile bu teklifi kabul etmiştir.

Kanun lâyihası Millet Meclisinin bu devresine yetişdirilirse belediye otobüsleri derhal Avrupadan getirtecek ve bu yaz mevsiminde işletmeğe başlıyacaktır. Otobüsler için ayrıca şehrin muhtelif yerlerinde garajlar yapılacaktır.

Diğer taraftan belediye fen heyeti, otobüslerin geçecekleri caddeleri gösterir bir proje hazırlamıştır. Otobüslerin bir kısmı şehir dışı ile şehir arasında, bir kısmı da doğrudan doğruya şehir içinde işliyecektir.

Liman idaresi

Galataya nakil işi bitmek üzeredir

Liman idaresinin Sirkecideki Liman hanından Galatadaki Merkez rıhtım hanına nakli bitmek üzeredir. Taşınma pazartesi günü bitirilecektir. Merkez rıhtım hanında modern tertibat yapılmıştır. Bilhassa liman ve gümrük işlerinin ayni zamanda ikmali cihetine ehemiyet verilmiş ve ona göre teşkilât vücude getirilmiştir. İş sahipleri gümrüklerdeki işlerini ikmal ettikten sonra limana aid muamelerini de ıslah edilen bürolarda fazla beklemeden bitirmek imkânını bulacaklardır.

Lima numum müdürü önümüzdeki hafta içinde alâkadarları yeni binaya davet edecektir. Bina gezilecek ve yapılan teşkilât gözden geçirilecektir, liman kooperatifi için de bir yemekhane dairesi ayrılmıştır.

Belediye tahsisatının şubelere taksimi

Önümüzdeki hafta içinde belediyede bir komisyon taplanacaktır. Bu komisyonda 937 senesi bütçesile yapılacak belediye işleri ve bu işler için bütçeye konan tahsisatın belediye şubelerine taksimi etrafında görüşülecektir.

Her belediye şubesinin ihtiyacı Halk Partisi vilâyet kongresinde karar altına alınmış ve belediye reisliğine verilmişti. Belediye bu sene şehrin her mıntakasında yapacağı işlerde bu dilekleri esas ittihaz edecektir. Belediye, mahalle aralarındaki sokakların çok harab ve cidden bakılmağa muhtaç olduğunu görerek bu sene faaliyetinin en mühim kısmını sokakların tamirine, çukurların, lâğımların kapatılmasına tahsis edecektir.

Dokuzuncu işletmede tenzilâtlı tarifenin tatbikine başlandı

Halk Nafıa vekili B. Ali Çetinkayaya teşekkür telgrafları çekecek

Devlet demiryolları Avrupa hattı dokuzuncu işletme müdürlüğünün yeni âzami tenzilâtlı tarifesi bu sabahtan itibaren tatbik edilmeğe başlanmıştır. Nafıa vekâletinin kabul ettiği ucuzluk yalnız banliyö hattında daimî surette gidip gelenleri değil, bütün İstanbulluları memnun etmiştir.

Bakırköy, Yeşilköy halkı bugün iki bayramı bir arada yapmağa hazırlanmışlardır. Halk gerek Bakırköy ve gerek Yeşilköyde İstanbula giden ve İstanbuldan gelen ilk treni merasimle karşılıyacak, Nafıa vekili Bay Ali Çetinkayaya teşekkür telgrafları çekeceklerdir.

Nafıa vekâletinin banliyö hattından başka Edirne - İstanbul hattında da geniş mikyasta tenzilât yapması herkesi sevindirmiştir. Edirneyi görmiyenler çoktur. Halbuki memlekette yaratılacak dahilî turistik hareketleri canlanırsa yerli seyyahların ilk gidip görmek istiyecekleri yer Edirne olacaktır. Bu bakımdan da bu güzel şehre İstanbuldan gidip gelmek fırsatı daha çok elde edilmiş oluyor.

Kabul edilen tarifeye göre tenzilât nisbeti gidip gelme biletlerde yüzde altmıştır. Yalnız gitme biletlerde yüzde elli tenzilâta tabidir. Bu suretle seyahat ücretinin yarisile Edirneye gitmek mümkün olacaktır. Yapılan kolaylıkların en mühimlerinden biri de tarifenin evvelce olduğu gibi yalnız İstanbul - Edirne arasında değil bütün İstasyonlara teşmil edilmesidir.

Mülga Şark demiryolları Nafıa başmüfettişliği kadrosundaki memurlar

Satın alınan Şark demiryolları idaresinin Nafıa baş müfettişliği kadrosunda müstahdem maaşlı ve ücretli memurların maaş ve ücret tutarının tekabül ettiği derecnin bir derece yukarısında olmak üzere devlet demiryolları idaresine alınacakları yazılmıştı.

Aldığımız malûmata göre işin esası şudur: Mülga Şark demiryolları Nafıa baş müfettişliği kadrosunda mevcud bulunan mamurlar bir defaya mahsus olmak üzere Nafıa vekilinin tensib edeceği ve muvafık göreceği derecede terfi edilmek suretile devlet demiryollar idaresine alınacaklardır.

Kıdem zammı

700 muallimin istihkakının verilmesine başlanacak

Kıdem zammı alan muallimlerin geçen eylülden beri bu zamdan istifade etmeleri lâzım geldiği halde bütçede fazla tahsisat olmadığı için birikmiş paralarını alamadıklarını yazmıştık.

Maarif müdürlüğü bunların listelerini hazırlamış ve idarei hususiye muhasebesine göndermiştir. Vilâyet makamı, muallimlerin daha uzun müddet mağdur kalmamaları için 936 bütçesinde yapacağı tasarrufun başka bir yere sarfedilmiyerek bu zamların ödenmesine tahsisine karar vermiştir. Şimdi muhasebe müdürlüğü 700 kişiden fazla olan bu hak sahiplerinin zamlarının tutarına göre bütçenin hangi fasıllarından tasarruf yapılabileceğini tayin etmekle meşguldür.

Üniversitede imtihanlar

Üniversitede bütün fakülterlerin imtihanlarına 27 mayısta başlanacaktır. Bu tarihe kadar geçen sene olgunluk imtihanlarında bir dersten kaldıkları halde imtihanlarını veremiyenlerin olgunluk imtihanlarını verecekleri ve askerlik ve inkılâp dersleri imtihanlarının bitirileceği alâkadarlara bildirilmiştir.

BURHAN CAHİD'in
AŞK BAHÇESİ
Romanı yeni harflerle 3 üncü defa basıldı.

Çanta kapan!

Hapisten çıkar çıkmaz bir kadının çantasını kapmış

Geçenlerde Bilâl isminde bir sabıkalı Kumkapı civarında bir madamın elindeki çantayı kapıp kaçarken yakalanmış, adliyeye verilmiş, muhakemesinde, aç kaldığı için bu işi yaptığını söylemişti. Bilâl 20 gün hapse mahkûm olmuş ve bu müddetini de doldurup çıkmıştı.

Bundan üç gece evvel, Aksarayda Lânga yangın yerinden geçmekte olan, Fatih nüfus memurlarından bayan Feriye, ani olarak bir adamla karşılaşmış ve bu genç, bayan Feriyenin elindeki çantasını kapıp kaçmıştı. Çantada 200 lira bulunuyordu.

Bayan Feriye, Lânga polis karakoluna müracaat ederek uğradığı soygunculuğu anlatmış ve biraz da eşkâl verebilmişti.

Lânga ve Kumkapı zabıta memurları sıkı takibat ve tahkikat neticesinde bu işi yapanın Bilâl olduğunu tesbit etmişler ve dün yakalamışlardır.

Belediye asrî mezarlık için bir proje getirtti

Zincirlikuyudaki asrî mezarlığın münferid ölülere, âilelere ve umuma mahsus olmak üzere üç sınıfa ayrılacağını yazmıştık. Belediye, asrî mezarlık için Almanyadan bir proje getirtmiş ve mezarlığı bu projeye göre tanzim etmeğe karar vermiştir.

Haber aldığımıza göre belediye Abdülhak Hâmidin gömüldüğü yerden itibaren memleketin fikir, ilim, sanat ve diğer sahalarında temayüz eden güzidelerden vefat edeceklere mahsus olmak üzere bir saha ayıracaktır.

Bir çırpıda

Umacıya, çakılı teyzeye dair..

Meşhur bir çocuk mütehassısı diyor ki: «Çocukların elinde şu levhayı görmek isterdim: «Umacı istemiyoruz.»

Evet bugünün küçükleri için artık umacı kadar manasız bir şey olamaz. Çocuğu terbiye etmek için anaların babaların dirayetlerine güvenmeyip te böyle bir takım muhayyel ve korkunç tiplerden meded ummaları ne kadar garip ve manasızdır.

Meşhur çocuk doktorunun: «Bugünkü çocuklara artık umacıdan bahsetmiyelim.» sözü üzerine küçükken geçirdiğim bu neviden korkuları hatırladım.

Eminönü Halkevi halk bilgisine dair büyülere kadar herşeyi toplıyor.

Ben de çocukları korkutan muhayyel düşmanları hayalimde topladım. Tabiî evvelâ umacı, 2 - Böcü.. Bu da umacı kadar korkunçtur. 3 - İğneli fıçı... Yaramazlık eden çocukların atılmasına mahsustur. 4 - Arap..

Hele bu arap çocukluğumda ne korkunç dakikalar yaşatmıştır!.. Biraz şöyle yaramazlığa kalksam derhal duvar, kapı vesaire vurulur arkasından bir ses:

— Gel arap gel... Al şu yaramazı...

O zaman bir köşeye büzülür, arabın beni almaması için gözüm korkudan fal taşı kadar açılmış, saklanırdım.

Pek korktuğumu görünce dışarıya, Araba seslenirlerdi:

— Haydi git arap git.. senin aradığın yaramaz çocuk burada değil.. Sen komşunun oğlunu al..

Ve arab giderdi...

Sonra beşinci korkunc düşman da «Sünnetçi» idi. Sünnetçinin çağrılması, arabın çağrılmasından çok daha müdhiş bir şeydi. Bir kere dışarıya:

— Sünnetçi gel... Hem de büyük bıçağını al.. diye seslenildi mi?..

Aman... Eyvahlar olsun... Sünnetçi ha?.. Hem de büyük bıçağı elinde olarak..

Korkutulmak cihetinden sünnetçinin bir de muavini vardı: «Çakılı teyze..»...

Şöyle misafirlerin yanında biraz öteyi beriyi karıştıracak olsam hemen evden:

— Büyük hanım çıkar çakını.. hacamat et şunu..

Ve çakılı teyze çakısını aramağa başlardı.

Bende bir telâş.. çakılı teyze çakısını ha çıkardı, ha çıkarıyor, ha çıkardı. Ha çıkarıyor...

Hâlâ bile bu korkunç hayaller bazen rüyama girerler.. H. F.

Beynelmilel Ticaret odasından bir heyet geliyor

Beynelmilel ticaret odası reisi ile İngiliz, Alman grupları mümessilleri ve oda umumî kâtibi, Türkiye komitesile temas etmek üzere 27 Nisanda İstanbula gelecektir.

Heyetin reisi B. Vlissingen memleketimizin ticaret ve maliye âlemi mümessillerile temasta bulunmak istediğinden 28 Nisan çarşamba günü saat 15,30 da ticaret odası merkez salonunda bir toplantı yapılacaktır.

Köpekler çoğaldı

Son zamanlarda şehrimizde köpeklerin mikdarı yeniden artmıştır. Köpeklerden çoğunun köylerden geldiği anlaşılmıştır. Bu itibarla köylerden köpek akınını kesmek üzere belediye köylere köpekleri imha edecek amele ve memurlar gönderecektir.

Bay Amcaya göre...

— Çocuk haftası, büyüklerin küçüklere karşı olan vazifelerini hatırlatmak için fırsat oluyor bay Amca...

... Babalar, çocukların dayaksız terbiye edileceğini...

... Anneler, yavruların temiz bakılırsa büyüyeceklerini...

... Belediyeler, küçüklerin temiz süte muhtaç olduklarını bu hafta içinde hatırlıyorlar!...

B. A. — O halde çocuk haftası yerine çocuk yılı yapmalı!...

Atatürk, İsmet İnönünü kabul buyurdular

(Baş tarafı birinci sahifede)

yaptıkları seyahatten sonra dönüşlerinde de komşu Bulgaristanı ziyaret etmiş olan başbakan İsmet İnönü ile refikaları ve Dışişleri bakanımız Tevfik Rüştü Aras bugün 11,30 da Ankaraya gelmişlerdir.

Başta Kamutay başkanı Abdülhalik Renda olduğu halde Başvekâlet vekili Sağlık ve Sosyal Yardım bakanı Refik Saydam, İçişleri bakanı ve parti genel sekreteri Şükrü Kaya diğer vekiller, mebuslar, Riyaseticumhur başyaveri ve hususî kalem direktörü, Balkan Antantı ve Küçük Antant elçileri ve kor diplomatiğin diğer bir kısım azaları, Başvekâlet müsteşarı, vekâletler siyasî müsteşarları, siviller, askerî erkân, Ankara valisi ve belediye reisi, vekâletler ileri gelenleri, Ankara mevki ve merkez kumandanları ile Emniyet müdürü ve kalabalık bir halk kitlesi Başbakanımızla Dışişleri bakanımızı selâmlamak için istasyonda bulunuyorlardı.

Başvekil istasyonda kralın kardeşi Prens Kiril tarafından karşılanırken

Millî renklerle süslenmiş olan istasyonda Başbakan İsmet İnönü ile refakatinde bulunanları getirmekte olan hususî trenin duracağı istasyon rıhtımı üzerinde başta muzika olduğu halde muhafız alayına mensup bir ihtiram kıtası ile bir polis müfrezesi mevki almış idi.

Tren durur durmaz hazır bulunanların alkışları arasında vagonlarından inen Başbakan kendisini karşılamıya gelenlerin ayrı ayrı ellerini sıkmış ve rasimei ihtiramı ifa eden askeri teftiş eylemiştir.

Başbakan İsmet İnönü ve refikası istasyondan doğruca köşklerine gitmişlerdir.

Atatürk Başvekili kabul etti

Ankara 22 (A.A.) — Bugün şehrimize dönmüş olan Başbakan İsmet İnönünün başkanlığında ve Başvekilimizin Çankayadaki köşklerinde Kamutay başkanı Abdülhalik Rendanın da iştirak ettiği bir vekiller heyeti toplantısı yapılmıştır.

Bu toplantıyı müteakip Çankaya köşkünde Atatürk tarafından kabul edilmiş olan Başbakan İsmet İnönü Cumhurreisine mufassal maruzatta bulunmuştur.

Çocuk haftası başladı

(Baş tarafı birinci sahifede)

Bundan sonra Beyoğlu Halkevi reisi Ekrem Tur da bir nutuk söyliyecek, çocuk mümessillerinden bazı küçük hatipler çocuk haftasının mâna ve ehemmiyetinden bahsedeceklerdir.

Bundan sonra bir çocuk, Atatürke, Başvekilimize, Millet Meclisi reisliğine ve diğer yüksek makamlara İstanbul çocuklarının bağlılıklarını gösteren telgraflar çekilmesini teklif edecek ve bu teklif kabul edildikten sonra telgraflar yazılıp çekilecektir.

Bugün öğleden sonra saat 14 de Beyoğlu Halkevi ile Tepebaşı tiyatrosunda çocuklara mahsus olmak üzere temsiller verilecektir.

Ayni zamanda bugün Şişli Halkevi ile himaye birliğinde 100 fakir çocuğa elbise, ayakkabı ve çorap dağıtılacaktır.

Bundan başka bugün yine Beşiktaş Halkevinde bu mıntakada bulunan çocuklara mahsus olarak mektep temsilleri verilecektir. Bu temsiller sırasında çocuk esirgeme kurumu Beşiktaş şubesi tarafından gönderilen şekerler talebeye dağıtılacaktır.

Ayni zamanda bu akşam Beşiktaş Halkevinde halk ve talebe velileri için bir müsamere tertib edilecektir. Bu müsamerede Millî Hâkimiyet ve Çocuk bakımı etrafında konferanslar ve konser verilecektir.

Bugün saat 15 de çocuk kütüphanesinde çocuk himaye heyetleri tarafından bir çay verilecektir.

Millî Hâkimiyet ve Çocuk bayramı münasebetile dün Beyoğlu Halkevinde 50 çocuğa elbise, ikişer çift çorap, ayakkabı ve çamaşır dağıtılmıştır. Bu çocuklardan 33 ü Beyoğlu birinci, 17 si Beyoğlu 31 inci ilk mektepler talebesindendir.

Macar meclisinde

Eski başvekil hükûmete şiddetli hücumlarda bulundu

Budapeşte 22 (A.A.) — Küçük çiftçiler partisi lideri Eckttardt mebusan meclisi maliye encümeninde ordu aleyhindeki hücumlarını tekrarlıyarak orduyu mürteci fikirler beslemekle itham etmiş ve Macaristan bir ihtilâl havası yaşadığını söylemiştir.

Kont Bethlen de hükûmet gazetelerinin Yahudi aleyhtarlığı ve irticakâr neşriyatı neticesinde halk arasında çok sıkıntılı bir hava mevcud olduğunu söylemiştir.

Başvekil Daranyi bu ithamları şiddetle reddetmiştir.

Teşekkür

Sevgili annemizin ölümünden dolayı gerek bizzat, gerek mektup ve telgrafla acımızı paylaşan kıymetli dostlarımıza minnet ve şükranlarımızı sunarız.

Oğulları: Gıyaseddin Yeke
Bürhaneddin Yeke
Kızı: Vefika Baban
Damadı: Süreyya Baban

Açık Teşekkür

Refikamın senelerdenberi çektiği ıztıraplı hastalığı pek nazik ve mahir ellerile yaptığı mühim ameliyatla ortadan kaldıran Haydarpaşa nümune hastanesi kadın ve doğum hastalıkları çok değerli mütehassısı Bay Doktor ZEKİ TEKTAŞ derin minnet ve şükran hislerimizi arz eylerim.

AHMED SAĞOL

Askerlik işleri

Beşiktaş Askerlik Şubesi Riyasetinden:

1 — 332 Doğumlu ve bu doğumlularla muameleye tabi ve ehliyetnamesi olmayan ve kısa hizmetlilerin derhal şubeye müracaatla muamelelerinin tesbit ettirilmesi.

2 — 936 Senesi tecil muamelesi yaptırarak bilâhare tehsile devam edemiyen ve lise mezunu olanların muamelei askeriyeleri tesbit ve sevkleri yapılmak üzere derhal müracaatları.

Türk Mürettipler Cemiyetinin fevkalâde toplantısı

Türk Mürettipleri Cemiyeti Başkanlığından:

Yeni heyeti idarenin kararile tarihî kongrenin fevkalâde içtimaı 25/4/937 pazar günü Cağaloğlunda Eminönü Halkevinde saat 13 te yapılacağından bütün âzanın gelmeleri rica olunur.

Müzakere olunacak meseleler:

1 — Heyeti idarenin tebliği.

2 — Cemiyet nizamnamesinin tadil veya ıslahı veyahud yeni bir nizamname yapılması için heyeti idareye müşavirler tayini.

3 — Lüzumu görülürse yeni heyeti idare intihabı.

BORSA

İstanbul 22 Nisan 1937

(AKŞAM KAPANIŞ FİATLERİ)

Esham ve Tahvilât

İst. dahilî	99,—	İş. B. Hamiline	9,90
Küponsuz 1933 istikrazı	95,—	» Müessis	77,—
Ünitürk I	20,22,50	T.C. Merkez Bankası	93,50
» II	19,85,—	Anadolu his.	23,75
» III	19,80,—	Telefon	6,25
Mümessil I	44,70	Terkos	11,25
» II	39,90	Çimento	14,25
» III		İttihat değir.	11,20
İş Bankası	9,80	Şark »	1,—

Para (Çek fiatleri)

Paris	17,80,—	Prağ	22,68,25
Londra	623,—	Berlin	1,96,70
Nev York	79,08	Madrit	13,88,44
Milâno	15,02,40	Belgrad	34,43,—
Atina	87,88,12	Zloti	4,15,75
Cenevre	3,46,14	Pengo	3,98,87
Brüksel	4,68,62	Bükreş	107,54,40
Amsterdam	1,44,45	Moskova	23,93,50
Sofya	64,20,50		

Ticaret ve zahire borsası

22 Nisan flat ve muameleleri

1 — İthalât: Buğday 277 Çavdar 30 Arpa 120 Bulgur 15 B. Peynir 4 Un 123 Kaşar 2½ Tiftik 5½ Fasulye 9 Mısır 45 Pamuk 10½ Z. Yağı 7 Pamuk yağı 3½ ton. Çakal 1224 Kedi 63 Kunduz 18 Sansar 150 Tavşan 14703 Tilki 1623 Zerdeva 26 adet.

İhracat: Razmol 269 1/4 Yapak 125 3/4 Afyon 28 1/4 iç fındık 5 Tiftik 19 1/4 Tavşan 44025 Tilki 2253 Varşak 90 Sansar 295 Zerdeva 124 Kokarca 175 Kedi 3 Porsuk 430 Kurt 46 adet.

2 — Satışlar: Buğday yumuşak kilosu 6 kuruş 25 paradan, Buğday sert kilosu 6 kuruş 5 paradan, Arpa kilosu 4 kuruş 15 paradan 4 kuruş 20 paraya kadar, Çavdar kilosu 5 kurştan 5 kuruş 4 paraya kadar, Mısır sarı kilosu 5 kuruştan 5 kuruş 5 paraya kadar, Tiftik derisi kilosu 109 kuruştan 110 kuruşa kadar.

3 — Telgraflar: Londra Mısır Lâplata Nisan tahmili korteri 26 Şi. 9 Pe. Ki. 3 Kr. 83 San., Londra Keten tohumu Lâplata Nisan tahmili tonu 13 Ster. 5 Şi. Ki. 8 Kr. 12 San., Anvers Arpa Lehistan Nisan Mayıs tahmili 100 kilosu 132 B. Frank Ki. 5 Kr. 63 San., Liverpul Buğday Mayıs tahmili 100 libresi 9 Şi. 9 Pe. Ki. 6 Kr. 70 San., Şikago Buğday Hartvinter Mayıs tahmili Buşeli 134 3/4 sent Ki. 6 Kr. 27 San., Vinipek Buğday Mayıs tahmili Buşeli 136 7/8 sent Ki. 6 Kr. 37 San., Hamburg İç Fındık Giresun derhal tahmil 100 kilosu 172 R. Mark Ki. 87 Kr. 51 San., Hamburg İç Fındık Levan derhal tahmil 100 kilosu 172 R. Mark Ki. 87 Kr. 51 San.

Türkkuşu

Bugün Edirnede Plânör uçuşları ve paraşütle atlamalar yapılacak

Edirne 22 (A.A.) — Edirnede Türkkuşunun yarın yapılacak olan töreni münasebetile bugün tayyare müfettişi Emin Ali ile birlikte tayyareci Vecihi, paraşütçü Yıldız ve iki plânör gelmiştir. Ayrıca Türkkuşunun Almanyadan satın aldığı 10 motörlü mektep tayyaresi bugün 12,45 de Balkanlar üzerinden Edirneye gelmiştir. Bu tayyareler de yarınki törene iştirak edeceklerdir.

Umumî müfettişlik ve hava kurumu bu büyük törende istiyenlerin hazır bulunmalarını temin maksadile tören programını bütün Trakyaya dağıtmıştır. Bu münasebetle Trakyanın her tarafından heyetler gelmiye başlamıştır.

Kıtaya gönderilmemeleri derpiş edilen askerî liseler ve orta mektepler talebeleri

Ankara 22 (Telefon) — Askerî liselerle orta mekteplerde sıhhî sebeplerden gayri sebeplerle mektepten çıkarılan talebelerin kıtaya gönderilmemelerini derpiş eden bir kanun lâyihası hazırlanmaktadır.

Babasını yaralamaktan suçlu Hasan yakalandı

Babası Küçük Halkalı çiftliği müsteciri İlyas Mehmedi yaralamaktan suçlu olarak aranmakta olan 13 yaşlarındaki Hasan dört günlük bir takipten sonra dün ele geçirilmiştir. Jandarma tahkikata devam etmektedir.

Amerika bütçesinde açık

Vaşington 22 (A.A.) — Reisicumhur Roosvelt, mebusan meclisine 936-37 bütçesinin iki milyon 557 bin dolar açık vermekte olduğunu ve tasarruflar yapmak ve masrafları en muvafık şekilde tevzi etmek suretile bu açığı azaltmaya çalıştığını bildirmiştir.

Silâhları bırakma konferansı divanının toplanması geri bırakılacak

Londra 22 (A.A.) — 6 mayısta akdi mutasavver olan silâhları bırakma konferansı divanı içtimaının 30 mayısa bırakılması ihtimal dahilindedir. Divanın, İsveç Hariciye nazırı B. Sandlerin talebi üzerine, konferansa iştirak eden devletlerin teslihat bütçelerinin neşredilmesi meselesini tedkik etmesi lâzım gelmektedir.

Mesken bedelleri

Maliye vekâleti mesken bedellerinin arttırılması imkânlarını arıyor

Ankara 22 (Telefon) — Maliye vekâleti Ankarada memurlara verilmekte olan mesken bedelinin arttırılması imkânlarını araştırmaktadır. Mesken bedellerinin altışar lira arttırılmasının mümkün olacağı tahmin ediliyor.

Adanada su ortasında kalan aşiretler kurtarıldı

Adana 22 (Hususî) — Ceyhan nehrinin taşması üzerine sular ortasında kalmış bulunan on çadırlık aşiret ailesi dün gece kurtarılmıştır. Sular gittikçe azalmakta ve inmektedir.

Onbaşıların çavuşluğa terfileri

Ankara 22 (Telefon) — Küçük zabit ve onbaşı talimatnamesinin beşinci maddesinde değişiklik yapılmıştır. Bu değişikliğe göre, altı ay fazla hizmet etmek üzere erbaşlığa ayrılarak onbaşı olanlarla, hizmeti askeriyesi iki sene olan sınıflarda onbaşı nasbedilenlerden biray kıtada onbaşılık yaparak ehliyet gösterenler erbaş talimgâhına sevk ve orada dört ay talim ve terbiye gördükten sonra çavuşluğa terfi olunacaklardır.

B. Goeringin Roma seyahati

Berlin 22 (A.A.) — Siyasî mahafil, dün Romaya hareket etmiş olan B. Goeringin yakında yapılacak olan Mussolini - Hitler mülâkatının tarih ve teferruatını tesbite memur olduğunu beyan etmektedir..

1 mayısta Pariste gazete çıkmıyacak

Paris 22 (A.A.) — Matbuat sendikalar komitesi bir mayısta hiçbir gazetenin çıkmasına müsaade etmemeye karar vermiştir. Pariste vesaiti nakliye ancak saat 20 ye kadar seyrüsefer edecektir.

Bulgaristanda 1 mayıs amele toplantıları yasak edildi

Sofya 22 (Akşam) — Bulgaristanda bir mayıs bayramında her türlü amele toplantı ve nümayişleri yasak edilmiştir.

Hatayın anayasası

(Baş tarafı birinci sahifede)

Komite öğleden sonra bu devrenin ilk içtimaını akdetmiştir. Mesainin süratle ilerlemesi ve bir neticeye varması için anayasa hakkında umumî şekilde fikir teatisinden sonra bazı esaslı meselelerin tedkiki için Türk ve Fransız mütehassıslarının iştirakile talî komite teşkiline karar verilmiştir.

Komitelerden birisi İngiliz murahhasının riyaseti altında anayasanın tanzimi ve diğeri de Holanda murahhasının riyaseti altında iktisadî ve malî meselelerin teknik kısımları hakkında rapor hazırlıyacaklardır.

Komite yarın sabah ve öğleden sonra toplanarak anayasa hakkında müzakerelere başlıyacaktır.

Şeker konferansı neticesiz mi kalıyor?

Londra 22 (A.A.) — Şeker konferansındaki murahhas heyetler mahafili, pek az nikbindir. Muhtelif murahhas heyetler, teklif edilmiş olan kontenjanları henüz kabul etmemişlerdir.

Kendisine tahsis edilmiş olan ihracat kontenjanını kâfi bulmıyarak hayal inkisarına uğramış olan Çekoslovakyanın, B. Mac Donalde konferanstan çekileceğini bildirmiş olduğu istihbar edilmiştir.

Çekoslovakya mümessilleri, konferans celselerinde bulunmağa ancak B. Mac Donaldın ısrarları üzerine muvafakat etmişlerdir.

Japon denizlerinde müthiş bir kasırga

Tokyo 22 (A.A.) — Sahalin adasının cenubu garbîsinde balık tutmakta olan bir balıkçı gemileri filosu, müthiş bir kasırgaya yakalanmıştır. Şimdiye kadar 47 balıkçının boğulmuş ve 57 balıkçının da kaybolmuş olduğu bildirilmektedir.

Bu hafta: SÜMER Sinemasında
HANS MOSER - LEO SLEZACK - ADELE SANDROCK
ile Pat ve Pataşon gibi 5 büyük komik tarafından oynanan
PAT ve PATAŞON SİRKTE
güzel ve neşeli komedisini görenler hoş iki saat geçiriyorlar.
İlâveten: İSMET İNÖNÜ'nün BELGRAD SEYAHATİ: Türkçe sözlü film.
Çocuk haftası münasebetile: Bugün, Pazartesi ve Salı günleri çocuklara birinci mevki 20 Kr.

Bugünden itibaren: ASRÎ SİNEMA'nın 2 süperfilimden mürekkep yeni programı görünüz.
KAÇAK SEVDALILAR
ROBERT MONTGOMERY ve MADGE EVANS tarafından oynanmış fransızca sözlü güzel ve cazip aşk romanı.
Hücum Filosu
JACK HOLT - MONA BARRİ ANTONİO MORENO tarafından oynanmış fransızca sözlü harikulâde macera filmi

DENİZDE İSYAN
JAK LONDON'un tanınmış romanından
Oynıyanlar:
JEAN MURAT ANDRE BERLEY
ve Danimarka güzeli WİNNA WİNFREİD gelecek pazartesinden itibaren
SAKARYA sinemasında

Bugün MELEK Sinemasında
SARAY ENTRİKALARI
Lüks - Debdebe - Eğlence - Musiki ve güzellik filmi
Ayrıca: Başvekil İsmet İnönü'nün Belgrad seyahati ve İstanbula avdeti, Türkçe sözlü hadisat filmi.

Bu akşam TÜRK Sinemasında
KRONŞTAT BAHRİYELİLERİ
Türkçe sözlü
Büyük Rus ihtilâlinin en muazzam filmi. Meşhur Petrograd müdafaası, binlerce kazaktan mürekkep Yudeniç ordusunun kanlı hücumları, Baltık denizinde yüzlerce harp gemisile yapılan harekât, binlerce esirin denizde boğdurulması, iki düşman ordusunun kanlı intikam ve meydan muharebeleri ilâh... Şimdiye kadar yapılan harp ve ihtilâl filmlerinin en dehşetli ve heyecanlısı

SİYASÎ İCMAL

Lehistan - Romanya münasebatı

Lehistan Hariciye nazırı Baron Bek dün Bükreşe hareket etmiştir. Burada Romanya Başvekili ve Hariciye nazırı ile iki memleketin müşterek menfaatleri ile alâkadar siyasî mesele üzerinde görüşecektir. Lehistan ile Romanya arasında her iki devletin Sovyetlerle olan hududlarının müşterek bir surette müdafaası maksadile askerî bir ittifak vardır.

Romanya kendisinin Macaristanla hududlarının muhafazası için Çekoslovakya ve Yugoslavya ile Küçük itilâf muahedesini akdetmiş ve Bulgaristan ile olan hududlarını da korumak için Balkan anlaşmasına girmiştir. Sovyetler Romanyanın şark hududlarını yani Basarabya eyaletinin Romanyaya ilhakını tanımamış olduğundan burasının haricî emniyetini sağlamlaştırmak için Lehistan ile askerî ittifak akdetmişti.

Bu ittifak Romanyanın eski Hariciye nazırı Titüleskonun Çekoslovakya gibi Romanyanın da Sovyetler ile karşılıklı yardım misakı akdetmeğe teşebbüs eylemesinden sonra gevşemişti. Lâkin bu zatın sukutundan sonra Leh-Rumen askerî ittifakı tazelenmişti. Bunun kuvvetlendirilmesi maksadile Romanya ve Lehistan devlet adamları arasında sık sık temaslar yapılıyor.

Lehistan Cumhurreisi B. Moscicki geçenlerde Bükreşi ziyaret ederek Romanya kralı ile görüşmüştü. Kral Karol da gelecek sonbaharda Varşovaya giderek bu ziyareti iade edecekti. Daha evvel Lehistanın en mühim şefi mareşal Rydz-Smigly Romanya ordusunun büyük manevralarında hazır bulunacaktır.

Bu temaslar Lehistanla Romanyanın Şarkî Avrupadaki vaziyeti ve kendilerinin Sovyetler ile olan hududlarının emniyeti üzerinde ciddî ve devamlı olarak iş birliği yapmağa katî karar verdiklerini isbat etmektedir.

Feyzullah Kazan

Trakya köylerinin kalkınması faaliyetle devam ediyor

Koyunculuk, arıcılık inkişaf ediyor, yollar yapılıyor, istasyonlar düzeltiliyor

Yukarıda Trakyada hat boyunda kurulan muhacir köylerinden biri, ortada köylüye dağıtılan fennî arı kovanları, aşağıda modern arıcılıktan bir görünüş: Sun'î petek

Edirne (Akşam) — Trakyada köy kalkınması faaliyeti sessiz sadasız hızla devam ediyor.

Bu meyanda fennî kozacalığın ve arıcılığın ihyası çareleri de en ön plânda gelmektedir. Umumî müfettişlikçe Bursadan getirtilen (3000) kutu tohum parasız olarak dağıtılmakla beraber ayrıca 120 kuruş gibi ucuz bir bedelle de piyasaya çıkarılmıştır.

Geçen sene olduğu gibi bu yıl da Ziraat bankasından (250000) lira kredi temin eden koyuncular, kış mevsimini çok müsaid şartlarla geçirmişlerdir. Vâsi mikyasta koyun yetiştiren bu bölgedeki mandıralar, daha iyi ve daha teknik şartlara uygun bir hale ifrağ edilmekte ve Trakya peynirciliğinin inkişafına çalışılmaktadır.

Trakyaya bu sene giren (Soya) cinsi fasulyeden en az bir milyon kilo istihsal edileceği umulmaktadır. Bu mahsulün alıcısı da Alpullu şeker fabrikasıdır. Bundan başka ehemmiyetli miktarda kuş yemi ve ay çiçeği ekilmiştir. Göçmenlerin belli başlı ziraati olan ay çiçeği mahsulünü işlemek için üç küçük fabrika çalışacaktır.

Demiryolu güzergâhında yeniden inşa edilen göçmen köylerinin adedi çoğalmakta ve her türlü eksiklerinin tamamlanmasına gayret sarfedilmektedir.

İstanbul - Edirne asfalt yolunun yeni yapılan kısımları meyvalı, meyvasız fidanlarla ağaçlandırılmaktadır. Yolun inşasına faaliyetle devam ediliyor. Bundan başka eski işletme idaresi zamanında berbad bir manzara gösteren demiryolu durakları da tanzim edilmektedir. Kırklarelinin İnece Edirnenin Sazlıdere büyük betonarme köprüleri bitmiş ve Geliboludaki Kavaklar köprüsü de Nafıa vekâletince eksiltmeye konmuştur.

Feci bir kaza

Tahkikata giden müddeiumumî ile arkadaşları bir hendeğe yuvarlandılar

Adanaya bağlı Osmaniyenin Cevdetiye köyünde vuku bulan bir cinayetin tahkik ve otopsi yapılmak üzere giden Osmaniye müddeiumumisi, müddeiumumî kâtibi, hükûmet doktoru ve jandarma bölük komutanı dönerlerken tahta bir arabaya binmişlerdir.

Cevdetiye köyü köprüsü üzerine geldiği zaman birdenbire atlar ürkmüş ve araba ile birlikte bulunan heyet iki buçuk metre derinliğe yuvarlanmışlardır.

Kaza neticesinde müddeiumumî dizinden, yüzünden ve elinden, kâtip yüzünden ve elinden, jandarma bölük komutanı da belinden ve dizlerinden olmak üzere hafifçe yaralanmışlardır. Yalnız hükûmet tabibinin sağ ayağının topuk kısmı ağırca zedelendiği için hemen tedavi altına alınmıştır.

Trabzon limanı

İstanbulda olduğu gibi modern tesisat yapılacak

Trabzon limanı da İstanbul liman umum müdürlüğüne devredilmiştir. Trabzon limanı bakımsız bir haldedir. Halbuki bilhassa ihracat işleri bakımından bu limanın ehemmiyeti çoktur. Liman umum müdürü B. Raufi yakında Trabzona giderek limanın vaziyetini tetkik edecektir.

Trabzon limanına da İstanbulda olacağı gibi asrî tesisat yapılacak, yükleme, boşaltma işleri sırttan makineye devredilecektir. Fakat bu cihetin tahakkuku için önce geniş rıhtımlara ihtiyaç vardır. Limandaki suların cereyanını ölçmek ve akış kuvvetini tesbit etmeğe lüzum görülüyor.

Liman umum müdürü B. Raufi Manyasi önümüzdeki salı günü Ankaraya gidecek ve Trabzon limanı için İktisat vekâletile temaslarda bulunarak talimat alacaktır.

Trabzonda elektrik

Vekâlet şirketin tarifesini indirdi ve hatta tamirat yaptırdı

Trabzon (Akşam) — Nafıa vekâleti, elektrik şirketini halk lehine olarak fiatleri indirmeğe ve tesisatını tamire mecbur etmiştir. Nafıa vekâleti 1 nisandan itibaren altı ay müddetle tenvirat için kilovat ücretini 17 ve kuvvei muhrike olarak 8,5 kuruş tesbit etmiştir. Yapılan bu tenzilât 13 bin lira tutuyor. Bundan başka senelerdenberi abonelerden alınmakta olan hat kirasile pul parasından dört bin liraya yakın bir meblâğın tahsiline mâni olmuştur.

Vekâlet, halkın en çok şikâyet ettiği satalerin muayenesi için de şirkete 6 bin liraya bir ayar aleti getirtmiş, 17 kilometrelik yüksek tevettür hattını tebdil ettirmiş, elektrik cereyanının inkıtalarını men için tesisatta tamirat yaptırmıştır. Vekâletin çok doğru ve haklı mütaleasına göre şirket bu tenzilât ve tamiratı yapmakla abonelerini arttıracak ve bu sayede kazancı fırlıyacaktır.

Esnaf cemiyetleri

Belediye civarında kiraladıkları yeni binaya taşındılar

Esnaf cemiyetleri belediye civarında kiraladıkları yeni binaya taşınmışlardır. Ancak sıhhî yardım teşkilâtı henüz faaliyete geçememiştir. Çünkü kiralanan binalardaki bir iki eski kiracı henüz dairelerini tahliye etmemişlerdir. Bunların kontratları mayısın onunda biteceğinden sıhhî yardım teşkilâtı da ancak mayısın sonlarında faaliyete geçebilecektir.

Teşkilâtın kurulması hazırlıkları çok ilerlemiştir. Yakında bir içtima yapılarak bu hususta son bir müzakerede bulunulacaktır.

TARİH KONUŞMALARI

Vakanüvis evrakı

Cevdet paşanın bir mektubu - Islahat fermanı nasıl okundu?

Vakanüvislerin kendilerinde mevcut evrakı kendilerinden sonra gelenlere teslim etmeleri usuldendi. Vakanüvis Esad efendi vefat ettiği zaman bu usule riayet edilmedi. Ondan sonra gelen Recaî efendi ile yerine geçen Nailî efendi de bir şey yazmamışlardı. Cevdet paşa vakanüvis olunca, eline hiç bir şey teslim edilmedi. Fakat sonra araştırdı. 1242 tarihinden 1246 senesine kadar beş senelik zaptı vekayii ceridelerini buldu. Bu evrakı ve kendisinin bütün evrakını yerine geçen Lûtfi efendiye teslim etti. Cevdet paşanın, bu evrakı teslim ederken, Lûtfi efendiye yazdığı mektup, mühim bir vesika olduğu için, aynen neşrediyoruz:

Vak'anüvis Efendiye

Saadetlû efendim.

Mersumu ceridei vukuat ve malûmu dakika sencanı rivayat olduğu üzre ötendenberu vak'anüvislerin vakayi cerideleri selefden halefe devir oluna gelmişiken vak'anüvis Esad Efendinin vefatında bu kaide icrâ olunmuyub ana halef olan Recaî efendi ile halefi merhum Nailî bey dahi bir şey yazmamış olduklarından tarafı senaveriye eslâfdan bir varaka bile devir ve teslim olunmamış ve Esad efendinin müsveddatı haylıca araştırılmış ise de bulunamamış idi. Muaharen şurada burada kalub da ele geçürülmiş olan evrakı perişan içinde bin iki yüz kırk iki tarihinden kırk altı tarihine kadar beş senelik zabtı vakayi cerideleri bulundu ve bu kerre sırasile tertib olunarak suyi hakayik cuyi saadetlerine irsal olundu.

Çünkü bin iki yüz otuz beş senesi evailinde vak'anüvis olan Şanîzade selefi Asım efendinin zamanı vukuatını tahrir ve tebyiz ile meşgul olarak kendü zamanı vakayiinin ekserisini cem ve tertibe muvaffak olamadığından kırk bir tarihinde azil ile yerine Esad efendi nasb olundukda otuz yedi senesi muharreminden kırk bir senesine kadar olan zabıtnamesile evrakı müteferriasını Esad efendiye devir ve teslim eylemiş olduğuna mebni Esad efendi dahi otuz yedi senesi muharreminden bed'ile mücelledi evvel olmak üzere üç kıta olarak bir tarih yazdıktan sonra mücelledi sani olmak üzre kırk bir senesi ibtidasından bed'ile zabtı vakayie ibtidar itmiştir. Ve Üssü Zafer namile Vak'ai Hayriyyeye dair telif eylediği tarihten başka olarak kırk bir senesi vakayiini havi bir kıt'a tarihçesi dahi meydana çıkmıştır ki zikrolunan mücelledi saninin birinci kıt'ası olub bu kerre irsal olunan müsveddatı salifetüzzikir dahi anı zeyil ve tekmilesidir. Zati fezail simatı saadetleri ise kırk bir tarihinden bed'ile cem ve telifi tarihe mübaşeret buyurmuş olduklarından altı senelik sua'hazi resmî mevcud dimek olur.

Şimdiye kadar canibi saadet calibi valâlarına bir varaka devir edemediğim gibi zamanı memuriyeti acizaneme dair bazı malûmat dahi vermediğimin esbabı maniası nezdi hakayik vefdi âlilerinde malûm olduğundan itizara hacet görmem. Bu kerre ihtilâs olunan bir vakti ferağı müsamere mesağı fırsatta birinci defa olarak bu nemikanın takdimile evrakı mezkûrenin devir ve teslimine mübaderet eyledim. Bundan sonra dahi sahtgirii zamaneden tahlisi giribana zafer buldukça bazı mektubat ile zamanı acizî vukuatına dair malûmat itası musammemdir. Baki lûtuf ve irade efendimindir. Fi 16 Receb sene 1288

Sabıkan vak'anüvisi devlet
Ahmed Cevdet

Cevdet paşanın Lûtfi efendiye yaldızlı bir defterle ve numara sırasile tevdi ettiği evrak arasında bir vesika vardır ki, çok mühimdir. O da, 1272 senesi cemaziyelâhırının on birinci pazartesi günü okunan ıslahat fermanının nasıl okunduğuna ve halk üzerinde ne gibi bir tesir yaptığına dair Cevdet paşanın kaleminden çıkan vesikadır. Tanzimat devri adamlarının zihniyetini pek parlak bir surette tasvir eden bu vesikayı, ziyaa uğramamak için, aynen neşretmeği muvafık görüyoruz:

«Bin iki yüz yetmiş iki senesi içinde en ziyade ehemmiyetle mevzuu bahis ve müzakere olan mevaddan biri tebeai gayri müslimenin imtiyazatı meselesi idi. Bu hususa dair akdemce bazı vükelâ ve süferayi ecnebiyeden mürekkeb bir muhtelit komisyon olup bunda şeyhislâm Arif efendi dahi dahil idi. Bu komisyonda verilen karar zaptolunarak ona göre bir fermanı âli kaleme alınmıştı ki, ıslahat fermanı dediğimiz fermandır.

Bu fermanı âlinin ilânından mukaddem ötedenberu fermanı âlilere dercoluna gelen elkab ve unvanların tebdilile icabı vakit ve hale ensep unvanlar vaz ve ihdas olunması için hariciye nazırı Fuad paşa ve Beylikçi Afif ile fakirden mürekkeb bir komisyon teşkil kılınmış ve hattâ bir defa aktolunmuşken Karsın istilâsı haberi varid olarak bu iş teahhur etmiştir. Fuad paşa her hususta ihtiraat ve ihdasatı sever bir zat olmakla fermanların elkabını dahi tebdile merak etmişti. Halbuki ıslahat fermanının ilânı ehli islâma ziyade dokunacağından bu sıra fermanların tebdili elkabile uğraşmak münasib değildi. Binaenaleyh bundan feragat olundu. Islahat fermanı okunacak deyu bir kaç gündenberi intizar olunuyordu. Cemaziyelâhırın dördüncü salı günü okunacak deyu işitildi. Ol gün ise sadrazam Âli paşa Parise azimet etti. Fermanın kıraatini kaymakam paşaya bıraktı.

Cemaziyelâhırın on birinci pazartesi gün med'u ve muntazar olan fermanı âli kaymakam Kıbrıslı Mehmed paşa huzurunda okundu. Bilcümle vükelâ ve âzayı mecalis ve bilfiil mansıp ve memuriyetlerde bulunan ulema ile beraber patrikler ve hahambaşı ve metropolitler ve Rum milleti muteberanından bazıları hazır bulundu. Mazulinden kimesne med'u değil idi. Ol gün hava fevkalâde puslu idi. Zekiye sultan dahi vefat etmişti. Binaenaleyh fermanın kıraeti biraz teahhür eyledi.

Bu fermanın hükmünce, tebeai müslime ve gayri müslime kâffei hukukta müsavi olmak lâzım geldi. Bu ise ehli islâma pek ziyade dokundu. Mukaddema musalehaya esas ittihaz edilmiş olan mevaddı erbaadan birisi hıristiyanların imtiyazatı meselesi olup ancak istiklâli hükûmete dokunmamak şartile mukayyed idi. Şimdi ise imtiyaz bahsi geri kaldı. Bilcümle hukuku hükûmette tebeai gayri müslime ehli islâm ile müsavi addolunuyordu. Ehli islâmdan bir çoğu âbad ve ecdadımızın kanile kazanılmış olan hukuku mukaddesei milliyemizi bugün kaybettik. Milleti islâmiye milleti hâkime iken böyle mukaddes haktan mahrum kaldı. Ehli islâma bu bir ağlıyacak ve matem edecek gündür deyu söylenmeğe başladılar.

Tebeayı gayri müslime ise ol gün raiyyet silkinden çıkıp milleti hâkime ile müsavi olmuş olduklarından anlarca bir yevmü meserret idi. Lâkin patriklerin ve sair rüesayi ruhaniyenin tavzifleri fermanda münderic olduğundan anlar dahi hoşnud olamadılar. Ve bir de ötedenberü devleti aliyede ehli islâmdan sonra Rumlar ve badehu Ermeniler ve badehu yahudiler derece derece muteber oldukları halde bu kere cümlesi bir raddede tutulacaklarından Rumların bazıları devlet bizi Yahudiler ile beraber etti. Biz islâmın tefevvukuna razı idik deyu itiraz edilediler. Binaenaleyh ol gün hava nasıl puslu ise arz odasında ferman okunur iken hazır olanlardan ekseri abusüveche idi. Ancak bizim zii islâmda bulunan bir takım alafranga çelebilerin yüzlerinde eseri beşaşet görülüyor idi. Ve bu makulelerden bir takım yadigârlar dahi tebeai gayri müslime ehli islâm içine yayılıp mahalleler mahlût olıcak emlâkimizin fiati terakki ve medeniyet tevessü eder dedikleri ve bu veçhile izharı memnuniyet ettikleri işitildi ve görüldü.»

Ahmed Refik

Manisa bağları ne halde?

Manisa (Akşam) — Fırtına ve yağmurlardan sonra havaların birdenbire soğuması yüzünden Hacırahmanlı, Saruhanlı, Karaağaçlar, Yılmaz, Adiloba, Paşaköy, Eğriköy, Çollu, Muradiye, Orenos, Karaali, Timarlar, Çakalazmanı, Veziroğlu, Selimşah köylerindeki bağların yarısı hasara uğramışlardır.

Tevkifhaneden kaçanlar henüz bulunamadılar

Polis şiddetle takibat yapıyor, bugün yarın ele geçmeleri bekleniyor

Kaçanlardan biri Galata postanesi veznedarının katili Abdullah, diğeri amcasını öldüren Tevfiktir

Tevfik ve Abdullah adlarında iki mevkufun evvelki gece sabaha karşı Sultanahmedde tevkifhaneden kaçtıklarını yazmıştık. Bu firar hadisesi etrafında muhtelif cephelerden tahkikat devam ediyor. Şimdiye kadar yapılan tahkikata nazaran bu iki suçlu tevkifhane içinde ve arka tarafta yeni inşa edilmekte olan ameliyathane binasının yangın yerine bakan penceresinden demiri sökerek kaçmışlardır.

Bunlar bir fırsatını bularak yeni yapılan binaya girmişler ve bir demirle pencerenin parmaklıkları altındaki taşları aşındırarak parmaklığı yerinden çıkarmışlardır. Bu işi sabaha karşı saat beşe doğru yapmışlar ve pencereden dışarıya sarkmışlardır.

Pencerenin altında yedi metre yükseklikte bir sed vardır. Bu sed üzerinde nöbetçiler dolaşır. İki suçlu pencereden ve yedi metre yükseklikten bu sedin üzerine atlamışlar ve oradan da yangın yerine inerek kaçmışlardır. Suçlular pencereden sed üzerine ve oradan da yere atladıkları sırada orada dolaşması lâzım gelen nöbetçilerin bunu nasıl görmedikleri henüz anlaşılamamıştır. O esnada nöbetçilerin böyle bir hadiseyi hatırlarına getirmiyerek uyumuş olmaları ihtimali vardır. Bu cihetler tahkik edilmekte ve mahkûmların muhafazalarile alâkadar jandarmalar, gardiyanlar ve diğer memurlar sorguya çekilmektedir.

Dün de yazdığımız gibi zabıta bu iki firarinin yakalanması için lâzım gelen tertibatı almıştır. Dün bunlardan Tevfiğin Balat civarında oturan annesinin evinde araştırma yapılmış fakat izi bulunamamıştır. Tevfiğin Edirnekapı civarında Muammer adında bir kadınla evvelce alâkadar bulunduğu anlaşılmış, orada da araştırma yapılmışsa da firarilerin buralara uğramadıkları anlaşılmıştır. Suçluların şu günlerde yakalanmaları muhakkaktır.

Müddeiumumînin beyanatı

Müddeiumumî B. Hikmet Onat dün bu firar vakası etrafında bir muharririmize şunları söylemiştir:

— Mesele etrafında tahkikat yapılmaktadır. Kaçanların pek yakında yakalanmaları muhakkaktır. Bu hususta lâzım gelen tertibat alınmıştır. Tevkifhanede tahkikat ehemmiyetle devam ediyor. Bu firar meselesile alâkadar henüz kimse tesbit edilememiştir. Tahkikat neticesinde alâkadarlardan ihmal vesaire gibi suçu tesbit edilenler şiddetle cezalandırılacaklardır. Diğer taraftan firar eden suçlular yakalandıktan sonra bunların saklanmalarına yardım ettikleri sabit olanlar da şiddetle ceza göreceklerdir. Tevkifhane ve hapishanede bu gibi hadiselerin bir daha tekerrür etmemesi için lâzım gelen tertibat alınmıştır.

Suçlular kimdir?

Kaçanlardan biri iki sene evvel Ramazanda Galata postanesi veznedarı Hüseyin Hüsnüyü gece Maslak yoluna götürerek öldürmek suçundan ağır ceza mahkemesinde yirmi dört sene hapse mahkûm olan Ürgüplü Abdullahtır. Abdullah hakkındaki karar evrakı henüz temyiz mahkemesinden gelmediği cihetle karar kesbi katiyet etmemiş olduğundan kendisi hapishaneye nakledilmemişti.

Diğer firari de altı ay kadar evvel Antalyada bir miras meselesinden amcası Saffeti öldürerek İstanbula kaçan ve burada zabıta tarafından Balat civarında yakalanıp dliyeye verilen Tevfik adında bir gençtir.

Abdullah ile Tevfik evvelce bir müddet Kuleli askerî lisesinde talebe olarak bulunmuşlar ve ikisi de mektepten koğulmuşlardır. Bu iki eski serseri yukarıda yazdığımız şekilde suçları işledikten sonra tevkifhanede tekrar karşılaşmışlar ve gizlice konuşarak kaçma işini kararlaştırmışlardır. Bunların tevkifhaneden kaçtıktan sonra hududdan geçerek Suriye topraklarına kaçmak istedikleri tahmin ediliyor. Fakat alınan tertibatla buna meydan verilmiyecektir.

Trabzonda acıklı bir ölüm

Trabzon (Akşam) — Trabzonun çok sevilen gençlerinden Trabzon Halk gazetesi sahibi B. Arif Barutçu on beş gün evvel yakalandığı cild, egzema hastalığından kurtulamıyarak pek feci bir surette ölmüştür. Henüz 30 yaşlarında çalışkan, halûk, memleket işlerinde elinden gelen hizmetten geri kalmıyan bu gencin ölümü Trabzon gençliği ve muhiti üzerinde çok derin tesir uyandırmış, cenazesi bütün gençliğin iştirakile defnedilmiştir.

Bergamada kermes

Çok zengin bir proğram tertip edildi

Bergama (Akşam) — 22 mayıstan 28 mayısa kadar Bergamada yapılacak Kermes eğlenceleri programı tesbit edilmiştir. Programa göre Akropol tiyatrosunda İstanbul Şehir tiyatrosu tarafından üç temsil verilecek, Kozan çamlıklarında eğlence ve oyunlar, Çandarlıda, Dikilide deniz eğlenceleri yapılacak, eski eserler ziyaret edilecek, kalkan, ok atma, at yarışları ve saire yapılacaktır.

Kermes eğlencelerini seyir ve temaşa etmek için Bergamaya gelecek olanlar, yatma, yeme ve içmeyi çok ucuz ve temiz bulacaklardır. Çünkü bunlar, belediye tarafından narh altına alınmışlardır.

Eskişehirde Atatürkün heykeli

Eskişehir (Akşam) — Büyük Önder Atatürkün heykeli bu yıl şehrimize dikilecektir. Teşebbüs kat'î bir şekil almıştır. Ancak heykelin dikileceği yer henüz tesbit edilememiştir. Eskişehir gençliği heykelin dikileceği gün büyük bayram yapacaktır.

Hâmid hakkında bir hatıra

Mütarekenin son zamanlarıydı, Millî ordunun ilk kuvvet ve mümessili İstanbula henüz girmişti. Bir gün Süleyman Nazif beni dairemde buldu.

«Abdülhak Hâmid Viyanada aç ve perişan bir haldedir.» dedi. İstanbula gelmek için yol parası yoktur. Bir senedenberi İstanbul hükûmetinin yüksek makamlarına müracaat ediyorum, bir kuruş dahi gönderemiyeceklerini söylüyorlar. Şimdi burada her şeyi takdir eden bir millî hükûmet mümessili var. Hâmidin beklediği para yetmiş liradan ibarettir. Bunu sizin tavassutunuzla göndermek kabil olursa memleketimizin büyük şairine karşı büyük bir kadirşinaslık yapılmış ve hiç olmazsa bir vatandaşa gösterilecek yardım esirgenmemiş olur.»

Derhal Refet Paşaya gttim, vaziyeti anlattım. Üç yüz elli lira gönderilmesine Anadoludan müsaade aldı, para gitti ve Hâmid de İstanbula dönebildi.

Gerek Süleyman Nazif ve gerek Hâmid benimle karşılaştıkça bu küçük yardımın o zaman için ne kadar kıymetli olduğunu söylerlerdi. Bunun hakikaten büyük olduğunu bu iki edibin takdirlerini kazanmış olmakla ölçebiliyorum. Bir kelimeden büyük bir saadet kazandım. Bir kum tanesi bazen bir halâskâr olduğu gibi...

A. H.

İTİZAR

Münderecatımızın çokluğu dolayısile «İttihad ve Terakki» tefrikamız bugün dercedilemedi. Okuyucularımızdan özür dileriz.

Dünya iktisad konferansı için hazırlıklar

Fransızlar, Ispanya işlerine karışma devam ettikçe konferansın toplanmasına imkân görmüyorlar

Paris 22 — Gazeteler, B. Hitler ile İngiliz amele partisi liderlerinden B. Lansbury arasında vuku bulan mülâkattan bahsederken bir dünya iktisad konferansını içtimaa toplamak hakkındaki plânların muhtelif devletler tarafından tedkik edilmekte bulunduğunu fakat İspanyadaki dahilî harp münhasıran İspanyollara aid dahilî bir iş vaziyetine irca edilmedikçe bu hususta iyi neticelere varılamıyacağını yazıyorlar.

Moskova mahafilinin fikrine göre B. Lansbury bir tuzağa düşmüştür. Sulhe olan fazla muhabbet ve merbutiyeti kendisini Alman siyasetinin seline kaptırmıştır.

Paris 22 — Petit Parisien gazetesi Hitler - Lansbury konuşmaları hakkında Berlinden şu haberleri alıyorlar: Almanyada teslihat hakkında bir anlaşma olmak şartile beynelmilel bir konferansın içtimaına taraftar bir çok mahfiller vardır. Bunlar, ticaret ve sanayi mahfilleridir. Halbuki Nazi fırkasının mahafili ve ağlebi ihtimal askerî mahfiller Almanyanın beynelmilel müzakerelere girişecek kadar kuvvetli olmadığı fikrindedir.

Japonyanın vaziyeti

Tokyo 22 — Hariciye nezareti namına söz söylemeğe salâhiyettar olan Baron Gaymuşo Japonyanın, davet edildiği takdirde, beynelmilel bir konferansa iştirake hazır olduğunu söylemiş ve İngiltere ile mukarenet taraftarı bir cereyanın Japon mahafili arasında belirmesinden dolayı sevincini izhar etmiştir. Maamafih Baron Çinin, İngiltere ile Japonyanın şimalî Çin hakkında müzakereye girişmelerine razı olmıyacaktır.

Türk - Iran müzakereleri muvaffakıyetle bitti

Ikamet, hudud, mücrimlerin iadesi hudud gümrüklerinin çalışması, telgraf ve telefon ticaret, Seyrisefain mukaveleleri imzalandı

Tahran 22 (A.A.) — Pars ajansı bildiriyor: Türk - İran müzakerelerinin sona ermesi münasebetile neşredilen bir tebliğde hülâsa olarak şöyle denilmektedir:

Bir müddettenberi hükûmetle Türkiye heyeti arasında yapılan müzakereler muvaffakiyetle bitmiş ve aşağıdaki mukaveleler imza edilmiştir:

İkamet mukavelesi, hudud bölgesi emniyetine ve bu bölgede vuku bulan hadiselerin ve ihtilâfların halline dair mukavele, sivil ve ticarî sahada adlî müzaheret mukavelesi, mücrimlerin iadesi ve ceza sahasında adlî müzaheret hakkında mukavele, hudud gümrüklerinin çalışmalarını tanzim eden anlaşma, telgraf ve telefon hatları hakkında anlaşma, hava seyrüseferi mukavelesi, Trabzon - Tebriz - Tahran yolu üzerinden karşılıklı Transit ve nakliyatı kolaylaştırmıya matuf anlaşma, baytarlık işleri hakkında mukavele, ticaret ve seyrisefain mukavelesi.

Yukarıda sayılan mukavelelerden başka, iki taraf, aralarındaki teşriki mesaiyi genişletmek için müşterek menfaatlere müteallik bazı meseleler hakkında da anlaşmışlardır.

Müzakerler esnasında, samimîlik ve açık teşriki mesai havası hâkim bulunmuştur. İki taraf ve iki hükûmet mümessilleri arasındaki noktai nazar teatisi daima, İran ve Türk milletleri ni bağlıyan kardeşlik bağlarını takviye lüzumu kanaatine dayanmıştır ve iki kardeş milletin iki büyük şefinin basiretli fikirlerinden ve kudretli arzularından doğmuş olan dostluk münasebetleri, bu mukavelelerin ve İran - Türk teşriki mesaisinin bütün sahalarında inkişaf edecektir.

Heyet yakında geliyor

Tahran 22 (A.A.) — Pars ajansı bildiriyor: Pek yakında Ankaraya gidecek olan Türk heyeti murahhasası reisi B. Cemal Hüsnü şerefine dış bakanı tarafından cuma günü bir akşam ziyafeti verilecektir.

Irakta Dicle ve Fırat nehirleri taştı

Tahrin 22 (A.A.) — Dicle ve Fırat nehirleri sularının yükselmesi, vahim feyezanlara ve mezruatın mühim surette hasara uğramasına sebebiyet vermiştir. Dicle üzerinde 300 metrelik bir bend çökmüşse de hemen tamir edilmiştir.

Esad Mahmud Karakurd

SON GECE!..

Tefrika No. 14

İBRAİL!..

Sabah oluyor... Güneş, Tunanın üzerinde yükselmektedir... Karşı tepeler sisler içinde... Buram buram kar yağıyor... Dehşetli soğuk var... Gökyüzü bir kara bulut dalgası halinde karga sürüleri ile kapalı... Her taraf donmuş... Uzakta aç sokak köpekleri biribirlerile dalaşıyorlar... Etrafta bir ayak izi bile yok... Yalnız önümüzde bir insan kalabalığının ağır ağır ilerilediğini görüyoruz... kurtların bile ininden çıkmağa cesaret edemiyeceği sabahın bu vahşi alaca karanlığı içinde, efsane kahramanları gibi ayakları ile karlar üzerinde çukurlar kazarak yürüyen, bu meçhul insan kalabalığı acaba nereye gidiyor?.. Kime soracaksın, kimden ne anlıyacaksın ki!.. Çıldırmış bir tabiat tepemizde bora gibi esiyor... Ana baba günü!.. Kim kimi düşünür, kim kime ne sorar?!..

Maamafih onlar her şeye rağmen ilerliyorlar...

İbrail karşıda, dört bir tarafı karlarla çevrilmiş, bir sis tabakası içinden, tarihi kadimin efsanelerle dolu eski ve mukaddes bir şehri gibi, gözlerimizin önünde dalga dalga yükseliyor, alçalıyor, küçülüyor, büyüyor!..

İbrailin varoşlarındayız şimdi... Büyük çınar ağaçlarının iki sıra dizildiği karlı bir yoldan yürüyoruz... Top arabalarını çeken kadanaların sırtlarında mütemadiyen kayış kırbaçlar şakırdıyor... Arabalar tekerleklerile karların içinde uzun bir demiryolu çizer gibi derin ve muntazam izler bırakarak koşuyorlar... Mitralyözleri taşıyan katırların burnundan buram buram dumanlar fışkırmaktadır. İlerliyoruz...

Bir saat sonra... Sabahın altısı... Kulesinde, Meryemin haçını taşıyan yıkık bir kilisenin önündeyiz... Dar ve tenha bir sokak... Tek canlı mahlûk yok!..

Saat tam altı buçuk... İşte nihayet İbrail!.. Arkadan bir ses yükseliyor...

— Yüzbaşım şehre giren yolun ağzına geldik.

Yüzbaşı, birdenbire atının dizginlerini çekiyor. Kolunu yukarı doğru kaldırıyor... O anda boğuk bir ses, kulesinde Meryemin haçını taşıyan kilisenin duvarlarında uzun uzun akisler yaparak çınlıyor...

— Duuuurrr!..

Duruyorlar... Yüzbaşı atını geriye doğru çeviriyor...

— Takım zabitleri buraya!..

Dört beş atlı birden yüzbaşının etrafını sarıyor...

Yüzbaşı, donan ellerile cebinden bir harita çıkarıyor. Gocuğunun yakasını açıyor, başparmağını haritada bir noktanın üzerine koyarak zabitlere:

— Yaklaşın! diyor.

Yaklaşıyorlar ...

— İşte ben bu yoldan şimdi iki ağır, iki hafif mitralyöz, bir takım piyade ve bir süvari müfrezesile şehre giriyorum. Siz de Şefik bey, derhal sağ tepeyi tutacaksınız!.. İhsan bey size gelince; şu noktaya (parmağını haritanın başka bir tarafına koyuyor) bataryayı birleştireceksiniz!.. Her ikinizin emrine birer de süvari müfrezesi bırakıyorum.

Sonra başını geri döndürüyor... Atının üstünde dimdik duran başçavuşa bakıyor...

— Çavuş sen de benimle geleceksin!..

— Emredersiniz yüzbaşım!..

Dizginleri çekiyor...

— Haydi arkadaşlar derhal hareket!.. En küçük bir mukavemet gördüğünüz takdirde kim olursa olsun düşünmeden ateş açacaksınız!.. Daima rabıtayı muhafaza edelim. Bir saat sonra şehrin meydanında bulunacağız!..

— Hay hay yüzbaşım!..

— Talihiniz açık olsun!..

Yüzbaşı atını sürüyor...

Bir dakika... Şimdi, İbraili işgale memur Türk kuvvetleri derhal kendilerine verilen vazifeyi yapmak üzere dağılıyor ve muhtelif istikametlere doğru yol alıyorlar...

Kar yağıyor...

Başçavuşun sesi:

— Yüzbaşım saat yedi!..

— Tamam öyle ise; haydi ileri!..

Zabit elini iki defa yukarı kaldırıyor...

— Arş!..

Asker hareket ediyor... Biribirine benziyen, biribirini kateden bir takım tenha, issız sokaklar... Durmadan ilerliyoruz... İşte bir sokak.. bir sokak daha!.. Bir cadde.. bir cadde daha!.. Yürüyoruz... Canlı tek bir mahlûk yok... Her taraf bomboş... Bütün dükkânların kepenkleri, evlerin pancurları indirilmiş... Şehrin üstüne öyle derin bir sessizlik çökmüş ki insan gayriihtiyarî korkuyor...

Yüzbaşı yanındaki mülâzime dönüyor...

— Cinler top oynuyor koca şehirde!.. Herifler burunlarını bile göstermiyorlar!..

Sarışın saçları tel tel donarak şakaklarından sarkan genç mülâzim, sanki yüzbaşının söylediklerini işitmiyor... Başını, caddenin iki sıra kenarlarını dolduran taş evlere döndürmüş, hayretle bakıyor.

— Aman yüzbaşım; şu evlerin güzelliğine bakın!.. Ya şu geniş caddeler, parke kaldırımlar, meydanlar, dükkânlar!.. Oh yaşadık yüzbaşım yaşadık!.. Birdenbire yeniden dünyaya gelmiş gibi içimde bir ferahlık hissediyorum.

— İyi ama birader, adam yok burada!..

— Korkmayın yüzbaşım; şimdi buluruz onları!.. Merak etmeyin siz!..

Nihayet uzun bir caddenin köşesini dönüyorlar.. birdenbire büyük bir meydan... Ve bu büyük meydanın ortasında, korku ve heyecanla biribirini iten, biribirinin üzerine çıkan müthiş bir insan kalabalığı... Soğuktan donan gözleri yerlerinden fırlamış, dehşet içinde kendilerine yaklaşanlara bakıyorlar... Sarı yüzler... Tirtir titreyen ayaklar... Dumanlı, sisli nefesler!..

(Arkası var)

AKŞAM

Çocukluk günleri...

Bir ilk mektepte çocuklar arasında bir kaç saat

Ben mi ne olacağım? Bahçıvan... Ben asker olacagım.. Babam da askerdi, dedem de..

Mütemadiyen koşan, sıçrayan, kabının içinde bir dakika duramıyarak taşan bir çocuk kalabalığı arasında bir kaç saat geçirdiğiniz oldu mu? Eğer onların arasına karışarak sebebsiz kahkahalarını, anî çığlıklarını dinlemedinizse, endişeden uzak, kederden habersiz gülüşlerini, sevinçle dolu oyunlarını durup seyretmemiş iseniz, hele onlarla konuşmaya fırsat bulamadınızsa en güzel zevki henüz tatmadınız demektir.

23 nisan bana bu fırsatı verdi. Çocuk bayramından iki gün evvel onların arasına karanlık bir odanın penceresinden gizlice ilkbahar mevsimine atlar gibi girdim. Burası bahçesinde yüzlerce çocuğun oyun aynadığı, sınıfları bahar havasile dolu bir ilk mektebdi. 44 üncü ilk mektep...

Bahçede beş on çocuk bir olmuş, bir ufak topun arkasından koşuyorlar. Üçü dördü toprağa çizdikleri dört köşe çizgiler etrafında durmadan zıplıyorlar.

Yirmi otuzu elele verip geniş bir daire teşkil etmişler, şarkılar söyliyerek dönüyorlardı:

Ben bağları, mor dağları
Atlıyarak sana geldim.
Gel dans edelim tarlalallam
Gel dans edelim tarlalallam
Elele dans edelim
Kolkola dans edelim.

Ve durmadan dönüyorlar, gülüyorlar, dansediyorlardı.

Zil çalıyor

Onları seyretmeğe henüz doyamamıştım ki zil çaldı. Oyunlar bırakıldı. Ufak topun arkasından koşan çocuklardan biri onu yakalıyarak cebine yerleştirdi.

Farkında olmadan mektebin bahçesinden uzaklara gitmiş bir çocuk soluyarak mektebe doğru koşuyor, yere yuvarlanarak toz toprak içinde kalmış biri hem yürüyor, hem pantalonunu temizlemeğe çalışıyor.

Zil çaldıktan beş dakika sonra bir az evvel çığlıklarla uğuldıyan bahçeyi derin bir sessizlik kapladı. Bütün çocuklar dersanelerine girmiş bulunuyorlardı.

Mektebin müdürü ile beraber üst kata çıktık ve ilk sınıfa girdik. Üçüncü sınıf. Bir oda çocuk. Tabiat bilgisi okuyorlar. Geniş dört köşe masalara dörder dörder oturmuşlar, kitaplarını açmışlar, bir masanın üzerinde içinde açmış bir menekşe bulunan bir saksı var. Bunun nasıl yetiştiğini tedkik ediyorlar. Nasıl oluyor da bundan bir kaç ay evvel şu saksıya hep beraber ektikleri iki yapraktan bugün güzel kokulu bir menekşe çıkmıştı? Ben de masalardan birine, onların yanına oturdum ve küçük arkadaşıma bu menekşenin nasıl yetiştiğini sordum:

— Efendim, dedi, bu daima böyledir. Toprağın içi hazinelerle doludur. Yediğimiz ekmeği bile bize veren topraktır. Biz, şu köşede gördüğünüz saksılar içinde her cins çiçeği yetiştiriyoruz. Her gün içimizden biri onlara su veriyor, onlar büyüyorlar, sonra açıyorlar.

Ne olmak istiyorlar

— Sen büyüdüğün zaman ne olmak istersin?

— Bahçıvan!

Hiç beklemediğim bu cevap beni güldürdü, o gayet ciddî idi:

— Fakat yalnız çiçek yetiştirmek değil, ekin yetiştireceğim.

— Sen çiftçi olmak istiyorsun demek?

— Elbette!

Sınıfın köşesinde sevimli yüzlü iki çocuk kitaplarının üzerine eğilmişler, hiç kimse ile alâkadar olmıyorlar. Yanlarına gittim. Sarışın olanına sordum:

— Sen büyüdüğün zaman ne olacaksın?

Hemen cevap verdi:

— Doktor!

Yanındakine eğildim:

— Ya sen?

— Asker!

— Niçin asker olmak istiyorsun?

— Benim babam da asker.. dedem de... Tabii ben de asker olacağım. Kocaman bir kılıcım, bir atım olacak. Düşmanları memleketime sokmıyacağım.

Yanyana oturan bu doktorla askeri gıpta ile seyrettim.

Muallim ve talebe tabiat bilgisi dersinde

Önümdeki masada oturan bir kız çocuğu gözlerimin içine bakıyor. Ona:

— Çocuk bayramı ne gündür?, diye sordum:

— Öbürgün, dedi ve ilâve etti. Fakat yirmi üç nisan yalnız Çocuk bayramı değildir. O gün Büyük Millet Meclisi kuruldu. Atatürk vatanı kurtarmaya karar vermişti. Uğraştı, nihayet bugün Türkiye kurtuldu. Onun için biz iki bayramı birden kutlıyacağız.

Sınıfdaki bütün çocuklara sualler soruyorum. Derhal cevap veriyorlar. Hepsi «büyük adam» olmak istiyorlardı.

Arka sırada dolaşırken bayan öğretmenin önde talebelerle meşgul olmasından istifade eden küçük, mavi gözlü, sarı saçlı bir kız parmaklarının üzerinde yükselerek kulağıma:

— Efendim, dedi, bu çektiğiniz resimlerden bana da verir misiniz. Benim iki resmim çıktı. Gülerek «peki» dedim. Hemen yerine oturdu.

Beşinci sınıfta

Onları derslerile başbaşa bırakarak sınıftan çıktık. Beşinci sınıfın kapısını açtık. Ders tarihti. Yirmi üç nisan münasebetile bir kaç gün evvel verilen ders müzakere ediliyordu. Duvarda Sevr muahedesinin tesbit ettiği Türkiye hudutlarını gösteren bir harita, yanında Lozan muahedesinin Türkiyesi.

Derse kalkmış olan talebe durmadan bülbül gibi anlatıyor. Bir aralık bayan öğretmen:

— Sevr muahedesini kim imzaladı? diye sordu.

Tahtada derse kalkmış olan çocuk daha ağzını açmadan bütün sınıf parmak kaldırdı. Nihayet arkadan biri dayanamadı:

— Ferid paşa! diye bağırdı.

İkinci sual:

— İstanbulun işgali tarihini kim hatırlar?

Oh bunu bütün sınıf hatırlıyor.

— İstiklâl savaşına nerede karar verildi?

Hepsi birden bağırdı:

— Sivas!.

Çocuklar İstiklâl savaşının bütün safhalarını biliyorlardı.

Memiş şarkısı

Bu sınıftan da çıktık; aşağıdan piyano ve şarkı sesleri geliyor. Dördüncü sınıf musiki dersinde imiş. Aşağıdan gelen ince sesler insana ferahlık veriyor:

Gürüldiyen seller gibi
Sesin dağlar aştı Memiş.
Yeşillendi bütün bağlar,
Çiçeklendi bütün dağlar,
Memiş Memiş yiğit Memiş,
Senin eşin görülmemiş.

Şarkı daha bitmeden biz de sınıfa girdik. Hepsi muntazam bir şekilde dizilmişler, Memiş şarkısını söylüyorlardı. Şarkı tam bitmişti ki, gene zil çaldı. Yukarıda bir gürültü oldu. Çocuklar merdivenlerden seller gibi akmıya başladılar. Mektebin uzun koridorlarındaki bütün kapılar açıldı. Yedi yaşından 12 yaşına kadar bütün çocuklar gürültü ile dışarı fırladılar.

Deminden beri sessiz sessiz duran bahçe bir anda çocuk cıvıltılarile doldu. Gene toplar ortaya çıktı. Gene yerlere çizgiler çizildi. Gene yirmi otuz çocuk elele bir daire teşkil ederek şarkılarla dönmiye başladılar. Gene hepsi biribirini koğalıyor, gene hepsi neşe içinde gülüyor, bağırışıyorlardı.

Çocukluk günleri... «Hatırası kalbe ışıklarla dökülen» beyaz günler... Aydınlık bahçelerin yeşil otları üzerinde koştuğumuz tatlı saatler... Ilık mevsimler, berrak rüyalarla dolu geceler... Çocukluk günleri... — *Ş. H. R.*

23 Nisan

Yirmi üç nisan...
Yurdu koruyan,
Yarını kuran
Sen ol çocuğum!..

★

Eskiyi unut,
Yeni yolu tut.
Türklüğe umut
Sen ol çocuğum!..

★

Bizi kurtaran
Öndere inan;
Sözünü tutan
Sen ol çocuğum!..

★

Küçüksün bugün,
Yarın büyürsün.
Her işte üstün
Sen ol çocuğum!..

★

Çalışıp öğren,
Her şeyi bilen,
Yurduna güven
Sen ol çocuğum

Hasan Âli YÜCEL

Solda: Öğretmenin sualine cevap vermek için parmak kaldıran çocuklar, sağda: Çocuklar 23 Nisan gazetesini hazırlıyor

Muharririmiz sınıfta çocukların derslerini gözden geçiriyor

Çocuklar musiki dersinde

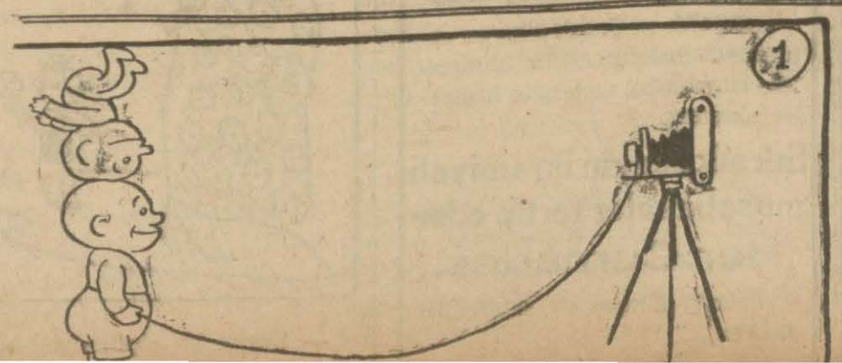

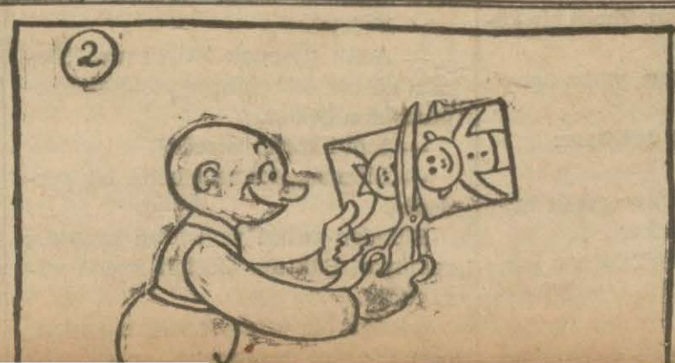

Umacı çocukları değil, çocuklara hor bakanları yer!

"Sen„ deme dediler, bunun için size "Birsen„ demiyorum "Birsiz„ diyorum

— Dön baba dönelim...

— Bana bir yıldız tut!..

Yakın zamanlara kadar, deniz dibindeki hayat bir tahminden ibaretti. Denizin çok derinlerinde canlı mahlûk bulunacağına inanılmıyordu. Deniyordu ki: Suyun tazyiki ile ezilir, ölürler... Diyorlardı ki: Suyun tâ derinlerine güneş ışığı giremiyeceği için, eğer canlı mahlûk varsa kördürler, hareket edemezler...

Bugün hakikat meydana çıktı. Büyük denizlerin tâ dibinde, gözleri apaçık, hareket ederek yaşıyan mahlûklar var. Güneşin ışığı onlara kadar varmıyor, fakat onlar ışık yaratıyorlar. Öyle deniz dipleri var ki, bin bir çeşid deniz hayvanlarından fışkıran bin renkli ışıklarla donanmış bir şehrin meydanına benzer...

Çocuğun ruh derinliklerinde de, kendinin yarattığı bir ışık vardır: Çocuğu görmez ve anlamaz sanmamalıdır.

Sarmanla sarmaş dolaş

Çocukların öyle kuvvetli mantıkları vardır ki, mantık bilginlerine çok kere parmak ısırtırlar. Size misal olarak şu fıkrayı anlatayım:

— Altı dört daha ne eder?.

Çocukların gözünde, rakkamların bir takım hakları, vazifeleri vardır... Bu sual karşısında çocuk düşündü:

— On bir eder.

— Hayır, on bir etmez, altı dört daha ne eder?.

— Dokuz.

— Hayır, iyi düşün. Altı dört daha ne eder?.

— On iki.

— Mahsus yapıyorsun?. İyi düşün diyorum sana: Altı dört daha ne eder?.

— On üç.

— On bir, dokuz, on iki, on üç... Alay mı ediyorsun?.. Söyle diyorum, altı dört daha ne eder?. On eder on!..

Mantık şampiyonu çocuk bunu kabul edemez:

— Hayır, der, beş beş daha on eder!...

Buna mantıksızlık diyebilir misiniz? Çocuğun hakkı yok mu?.. Bakınız size bir de çocuk suali sorayım, geliniz de cevap veriniz:

Bir mecliste onun yanında konuşuyorlar. (Çocukların yanında her şeyden konuşmak pek doğru değildir) seksen beş yaşında bir erkekle, yetmiş beş yaşında bir kadının bir çocuğu dünyaya geldiğinden konuşuyorlar. Çocuk birdenbire soruyor:

— Doğan çocuk kaç yaşındaymış?.

***

Çocuğun muhayyilesi masallar yaratır. Doktorlarımızdan biri: «Çocuklarımız artık umacı istemiyor» dedi. Hayır istemiyor ve esasen inanmıyor.

Bir gün annesi çocuğunu azarlarken:

— Yaramaz çocukları umacı yer! dedi.

Çocuk gülümsedi:

— Hayır, dedi, umacı çocuklarını azarlıyan anneleri yer!.

Bayan Birsen'in başına geleni duydunuz mu?..

Geçen gün ahbaplarından birine gitti. Kapıyı ahbabının altı yaşındaki kızı açtı.

— Annem evde yok, dedi.

Bayan Birsen çocuğu öptü:

— Benim geldiğimi söylersin değil mi?.

— Söylerim.

— Beni tanıdın mı?.

— Tanıdım, bayan Birsizsiniz..

— Hayır, Birsiz değil, Birsenim..

— Amma annem bana: Sen deme diye tenbih etti, eğer Birsen dersem darılır, bunun için Birsiz diyorum!.

***

Ümid iledir cihanda her hal diyen şair acaba çocukların: Hayali iledir cihanda herşey didiklerini biliyor mıydı?. Şu hikâyeyi dinleyin:

«Geçen gece benden bir yıldız istedi. Sana uzun saplı bir ağ alalım, belki bir tane yakalarsın! dedim. Sana bir yıldız tutar, yastığına bırakırım diye söz verdim. On dakika sonra mışıl mışıl uyuyordu. Amma sabahleyin uyanır uyanmaz:

— Hani yıldızım? diye sordu.

— Geç uyandın, dedim. Gündüz oldu, yıldız uçtu. Eğer daha evvel uyanmış olsaydın görürdün, yatağının yanında duruyordu.

Dedi ki:

— Bir daha sefere küçük bir kutuya koy, uçamaz.

Bu dediğini de yaptım. Şimdi bir küçük kutumuz var:

— Sakın açayım deme, yıldız uçup gider.

Kutuyu elinde evirip çeviriyor:

— Hiç ağır değil...

Amma yıldızım var diye göğüs kabartıyor. Dadısına usulca:

— Kimseye söyleme. Yıldızım var, demiş.

— İyi sakla.

— Eğer gece kutuyu açarsam odam apaydınlık olur. Amma kimse duymasın.

Yazın köye giderken kutumuzu da aldık..

— Biletçi beraberimizde bir de yıldız olduğunu bilemiyecek...

Tam on gün sabretti, nihayet dayanamadı:

— Ya yıldızım sahici yıldız değilse..

Kutuyu açtı. Yıldız yok. Ağlıyor.

— Vardı, diyorum, sen kutuyu açar açmaz uçtu, ben gördüm... Gökyüzüne bak. Gökyüzü yıldız dolu, amma biz göremiyoruz. Gece olsun bir tane daha tutarım...

— Ben uçan yıldızımı isterim.

Sevgili yavrum, hepimizin istediği bir yıldız vardır. Güzel bir hülyadır.

Çocuktan al haberi derler. Çocuktan öğren merhameti de diyebiliriz.

— Yavrum dedim haydi yatalım.

— Uykum yok.

— Cic...ci!..

— Uykun yok amma, uyuman lâzım. Sen uyurken, senin gözlerinden körler istifade eder, onlar görür...

— Öyle ise uyuyalım..

Bir akşam geç vakte kadar bir ahbapta kalmıştık. Ortalık kararmıştı. Gece oldu. Sokağa çıktık. Benim yavru hayretle etrafına bakıyor. Kaldırımlarda yürüyenleri gösteriyor: Bunlar körler değil mi?.

— Neden kör olsunlar?.

— Bu saatte çocuklar uyumuştur, onların gözlerinden istifade eden körler sokağa çıkmış..

Biraz sustu sonra: Eve çabuk gidelim.. dedi.

— Neden?.

— Artık uyumak istiyorum... Benim körüm de benim uyuduğumu sabırsızlıkla bekler.

— Senin körün nerede?.

— Bilmem, amma elbette bir yerdedir.

Elimden tutan yavrunun ayakları takılıyor. Baktım: Gözleri kapalı yürüyordu.

Çocuğu biz yarattık sanırız, hayır, çocuk insanı yaratandır!...

Eski zaman | İncili çadır kurulu gördüm | Masalı

Kadın gene beşiğin başındaydı. Evlendi evleneli çocuğu olmamıştı. Bunun üzerine tahtadan bir bebek yaptı ve onu sahiden çocukmuş gibi bağrına bastı, evinin işini gücünü yan çizip onunla meşgul olmağa başladı.

Kocası bu hali gördükçe küplere biniyor:

— Kadın sen çıldırdın mı? Hiç tahtadan çocuk olur mu?. At şu tahta parçasını da kalk bir çorba pişir! diyordu.

Nihayet günlerden bir gün adam gizlice tahta bebeği aldı, pencereden aşağı attı.

Tahta bebeğin düştüğü yerde hemen bir servi bitti...

***

Gelzaman, gitzaman hakanın oğlu askerlerile kampa çıktı ve o servinin altında çadırını kurdu.

Her gece, hakan oğlunun başucuna altın, ayak ucuna gümüş şamdan konur, masanın üstüne de bir tabak elma bırakılırdı. Hakanın oğlu, her sabah uyanınca, altın şamdanı ayak ucunda, gümüş şamdanı baş ucunda bulurdu. Elma tabağı da boştu.

— Kim değiştiriyor bu şamdanların yerini?. Elmalarımı kim yiyor?.

Emirberleri yapmadıklarına, yemediklerine yemin ediyorlardı.

Gecelerden bir gece hakanın oğlu uyur gibi yaptı, uyumadı... Gece yarısından sonra odasına nur parçası gibi bir kızın girdiğini gördü... Bu kız öyle güzel, öyle güzeldi ki, hakanın oğlu yerinden fırladı, kızın önünde diz çöktü:

— Artık burada, yanımda kal!.

—Kalamam. Eğer gün doğmadan servi annemin evine gitmezsem beni evlâdlıktan reddeder.

— Öyle ise gün doğana kadar kal.

Servinin kızı her gece hakanın oğlunun çadırına gelir, gün doğana kadar kalır, tanyeri ağarmadan giderdi.

Bir ay böyle devam etti. Bir ay sonra hakandan haber geldi:

— Oğlum hemen geri dön.

Hakanın oğlu ağlamağa başladı, gece güzel kız gelince ona işi anlattı:

— Ne olur, dedi, sen de gel.

— Gelemem, servi anamdan ayrılamam ben...

O son geceyi eğlence ile geçirdiler, sonra derin bir uykuya daldılar. Gözlerini açtıkları zaman gün ağarmıştı. Haknnı oğlu güzel kızın alnından öptü, ayrıldılar.

Kız koşa koşa servi annesine gitti. Kapıyı kapalı buldu, yalvardı, yakardı, ağladı. Servi anne kapıyı açmadı, onu koğdu.

Güzel kız yola revan oldu. Bir hayli yürüdü. Bir çobana rasladı. Onun elbiselerini giydi, kendi elbiselerini çobana verdi.

Çoban kıyafetine giren güzel kız az gitti, güz gitti, dere tepe düz gitti, nihayet hakanın oğlunun diyarına ayak bastı ve bir gün ona rasladı. Hakanın oğlu sordu:

— Nereden geliyorsun!.

— Altın kozalaklı gümüş serviden.

Hakanın oğlu biraz daha sokuldu:

— Orada ne gördün?.

— İncili çadır kurulu gördüm, keten gömlek dürülü gördüm, yar yarından ayrılmış, ah edip ağlar gördüm...

Hakanın oğlu düşüp bayıldı. Ayılır ayılmaz da çobanı çağırdı:

— Çoban dedi, ölünceye kadar yanımdan ayrılma...

— Ferman senin!...

Artık hakanın oğlu ile çoban biribirlerinden ayrılmıyorlar, içtikleri su ayrı gitmiyordu.

Aylar geçti. Bir gün hakan oğluna:

— Artık senin mürüvvetini görmeliyim, dedi, seni evlendireceğim.

— Peki babacığım.

Düğün hazırlıkları başladı. Yalnız bir derdi vardı. Evlendikten sonra çoban ile istediği gibi gezip konuşamıyacaktı.

Çoban:

— Sana yalvarırım, dedi, odanın üstünde bana yeşil döşemeli bir oda ver, orta yere de bir salıncak kur. Sallanır avunurum.

Çobanın isteği yapıldı.

Düğün gecesi, hakanın oğlu bir koluna gelini bir koluna da çobanı aldi, geç vakte kadar eğlendiler, sonra herkes odasına çıktı.

Bir aralık hakanın oğlu dayanamadı:

— Varayım bir çobana bakayım ne yapıyor? dedi.

Yukarı çıktı, odanın kapısını açtı. Bir de ne görsün?.. Topuklarına kadar uzun saçlı bir kız ağlıyor...

Öteki gelin hemen babasının evine gönderildi.

Servinin kızı ile hakanın oğlu nişanlandılar ve kırk gün kırk gece düğün yaptılar. Onlar erdi muradına...

Çocuk Dünyası

«AKŞAM» ın Çocuk dünyası sahifesi çocukların en yararlı eğlencesidir.

Çocuk Dünyası

«AKŞAM» ın Çocuk dünyası sahifesinde halledeceğiniz bilmecelere karşılık bol ve zengin hediyeler alırsınız.

Sık sık zengin ikramiyeli musabakalar tertip eder

Her Cumartesi

«Çocuk dünyası» sahifemizi okuyunuz!

— Bayan bu çiçek sizin üstünüzden düştü galiba?..

23 Nisan 1937 AKŞAM

23 Nisan

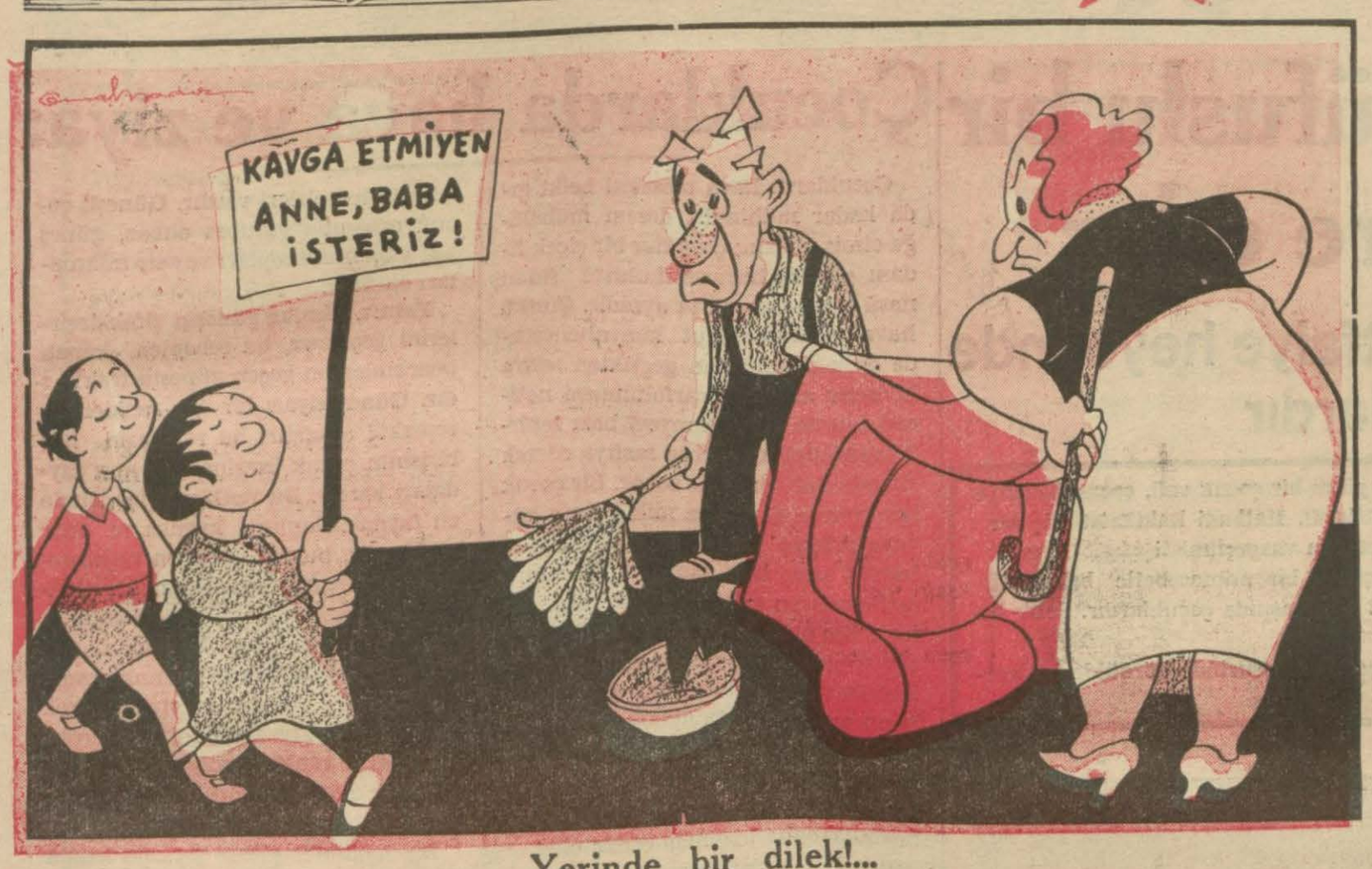

Yerinde bir dilek!...

Çalışan ve aile geçindiren çocukları da düşünmeliyiz

Senin "yarım lira„ dediğin nedir? Bir kerre bozdurdun mu gaz, tuz, ekmek derken bakıyorsun ki elinde 3 kuruş kalmış

Bugün her tarafta şen çocuk kahkahaları işiteceğiz.. sinemalar çocuklarla dolup boşanacak... Pencereleri bahar çiçeklerile, ve tepeleri küçük bayraklarla süslü tramvay arabalarında, otomobillerde çocuklar şarkılar söyliyerek caddelerden geçecekler...

Ve bu neşeli hava böylece tam bir hafta sürecek... Bu onların hakkıdır. Bir senede bir hafta küçüklerin bayramı..

Ancak bu neşeli havadan, bu kahkaha içinde geçen şen günlerden yalnız bazı küçükler istifade edemiyecek.. çalışan, daha on ikisine gelmeden mini mini omuzlarına aile yükünü yüklenen, ev geçindiren, ihtiyar annesine bakan çocuklar...

Oyun yaşında hayata atılan bu çocuklar daha pek küçük çağda büyüyorlar, kendilerine âdeta bir büyük adam hali çöküyor.

Ev geçindiren büyük bir adam gibi düşünüyorlar, büyük bir adam gibi konuşuyorlar... Öyle bir muhavere ki sanki beş altı büyük «aile reisi» bir araya toplanmış derdleşiyor sanırsınız.. biri diyor ki:

— Senin «yarım lira» dediğin nedir?. Bir kere bozdurdun mu gaz, tuz, ekmek derken bir de bakıyorsun ki elinde üç kuruş kalmış.

Öteki hafif omuzlarını kaldırarak cevap veriyor:

— Doğru, geçinmek çok güç... Bizim mahalledeki Hasibi bilirsin değil mi?. Yahu şaşıyorum çocuğa... Berberin yanında çırak.. haftada iki kâğıd alıyor... Evden ne para istiyorlar, ne birşey, gene de şikâyetçi... Yol parası yemek parası çıktıktan sonra sinema parası kalmıyormuş.. vay bayım vay..

Biraz sonra söz gıda maddelerine intikal ediyor:

— Zeytinyağı amma pahalı yahu...

Bunu dinliyenlerden biri aklına mühim birşey gelmiş gibi birdenbire yerinden fırlıyor:

— Tüüü... Bizim koca karı benden bakla istemişti.. daha baklayı tatmadık yahu.. hâlâ inecek... Şöyle yedi buçuğa bir inse.. zeytinyağlı, yoğurtlusu amma da kıyak gidiyor..

Aile geçindirmek için küçük yaştan maişet kavgasına atılan çocuklar

Onlar böyle konuşurken siz şaşırıyorsunuz. Yüzleri çocuk yüzlü, vücudler çocuk vücudü, lâkin ağızdan çıkan sözler tamamile aile geçindiren büyük adam sözü..

Daha şimdiden ev geçindirmek denilen büyük kaygu onların üstüne abanmış.

Bunlar öyle çocuklar ki, hayatlarının en tatlı devirleri olan oyun zamanını, eğlence zamanını geçirmeden, bunları yaşamadan, oyundan, eğlenceden, gezmeden heveslerini almadan hayata, çalışmağa atılmışlardır. İşte bugünkü küçükler bayramından istifade edemiyen bu yavrulardır. Bunlar ne müşkülât içinde çalışırlar... Çalıştıkları yer ekseriya evlerinden uzaktır. Yaya yürümeden yorulurlar.. tramvaya binmeğe paraları yoktur. Eh.. çocuk aklı bu... Tramvaya takılırlar.. çoğu kaza geçirir.. çoğu kondüktörü görünce tramvay basamağından telâşla yere atlarken elinde, o günkü yemeği olan paketi düşer.. yemekler dağılır. O günü aç kalırlar... Bütün bu külfetler evdeki ihtiyar annenin karnını doyurmak içindir.

Madem ki, çocuğu en büyük memleket meselesi olarak ele aldık. Onu en büyük memleket mevzuu olarak düşünüyoruz. O halde okuyan çocukla beraber, bu çalışan çocuğu da düşünmeliyiz..

Gelecek bayramlarda çalışan çocukların da diğer arkadaşları gibi eğlendiklerini, bayram yaptıklarını görmek isteriz..

Hem bu onların en büyük haklarıdır. Bütün bir sene, güçlü kuvvetli, büyük erkekleri bile yoran hırpatan hayat yükü altında çalışan çocuk yedi gün de doyuncaya kadar eğlenmelidir.

H. F.

Umacı istemeyiz, salıncak istemeyiz

Çocuk bayramı münasebetile çocuk mevzuile uğraşanların mütalâaları

Çocuk bayramı bütün bir hafta büyük bir neşe içinde geçecek. Çocuklar gezecekler, eğlenecekler, balolar verecekler, çaylar verecekler, otomobil bedava, tramvay bedava, sinema bedava, tiyatro bedava... Bu güzel, neşeli bayram için acaba memleketin tanınmış simaları neler düşünüyor? Bunu öğrenmek istedik..

Senelerden beri çocuk mevzuu etrafında uğraşmış, eser yazmış, tedkikat yapmış meşhurlara sorduk.

Çocuk hastanesi lâzım..

Çocuk hastalıkları mütehassısı Prof. Kadri Raşide sordum:

— Çocuk bayramında çocuklar ellerinde birçok levhalarla dolaşacaklar ... «Temiz süt isteriz», «ana bakımı isteriz», «şefkat isteriz» ve saire.. acaba çocuklar için yapılacak en mühim iş nedir? Bugünkü halde çocukların en fazla neye ihtiyaçları vardır?.

— Çocuk mevzuunu çok büyük ve çok vâsi bir programla düşünmek lâzımdır. Meselâ bizim 18 milyonlu geniş memleketimiz için bir değil birkaç büyük, güzel, asrî çocuk hastanesine lüzum vardır. Halbuki bugün maalesef memlekette topu topu kaç çocuk yatağı vardır bilir misiniz? 65 yatak..

18 milyon nüfuslu memlekete 65 yatak nedir?.

Analar bayramı

«Çocuk» kelimesi geçer de profesör Besim Ömerle konuşulmaz mı? Üstada sordum:

— Çocuk bayramları tertip edildiği şu sıralarda çocuk olmak ister miydiniz?..

General Besim Ömer uzun uzun güldü:

— Bayramdan istifade etmek için mi?. Bayramı görmek için değil amma o çağa gelmesini doğrusu isterdim. Ne yalan söyliyeyim..

— Çocuk bayramı hakkında ne düşünüyorsunuz?.

— Son derece güzel bir şey.. ancak çocuğu düşünürken anaları da düşünmemiz şarttır. Bunun için İtalyada olduğu gibi bir «Çocuk ve analar bayramı» yapmalıyız. Çocuk bayramında çocuk bakımı ve çocuk beslemesi hakkında propagandalar yapıyoruz.

Analar bayramında da analığın, hakikaten güç ve mesuliyetli olan analık işinin memleket kadınlarına genç kızlarına öğretilmesi lâzımdır. Bu itibarla bir analar bayramı yapmak çok doğru olur...

Umacı istemeyiz salıncak istemeyiz

Çocuk hastalıkları mütehassısı bay Ali Şükrü Şavlıya sorduk:

— Çocuk bayramında çocukların elinde ne gibi levhalar görmek istersiniz.. şimdiki «ana südü isteriz» ve saire levhalarından başka..

— «Bol güneş isteriz», «bol hava isteriz», «çocuk bahçeleri isteriz», «eski usul kundak istemeyiz», «salıncak istemeyiz», «korkutulmak istemeyiz», «umacı istemeyiz»..

Aklıma gelenler bunlar.. ben bizim Türk kadınlarının südlerini evlâdlarından esirgediklerine kail değilim. Onlar südlerini yavrularına veriyorlar. Bugünkü çocukların, şehirlerin daha ziyade apartımanlaştığına nazaran, bol güneşe, bol havaya ihtiyaçları vardır. Onlara bunu temin etmeliyiz..

— Çocuk haftası için umumiyetle ne düşünüyorsunuz?.

— Propaganda bakımından son derece mükemmel bir şey... Kadınlarımız bu propaganda, bu faaliyet, bu neşriyat sayesinde analık ilmini daha ziyade öğreniyorlar.

Bu da onlar için çok lüzumlu bir şeydir. Çünkü bizim kadınlarımızın analık şefkatları çok fazla, lâkin analık bilgileri azdır. Bunu fazlalaştırmal için de bu haftalar birebirdir.

İlk defa otomobile binen çocuklar

Çocuk hastalıkları mütehassısı doktor Semiramis Ekrem Behcet de diyor ki:

— Çocuk haftasının en güzel tarafı birçok fakir çocukların gezdirilmeleri, eğlendirilmeleridir. Bunların içinde hayatında ilk defa otomobile binen, ilk defa sinemaya giden fakir çocuklar var.. onların sevinçlerini düşününüz..

— Çocuk haftasında çocukların ellerinde ne gibi levhalar taşıdıklarını görmek istersiniz?.

— «Çocuk bahçeleri», «temiz hava», «iyi gıda» ve saire..

Çocuklarımın sevinci karşısında

Çocuk bayramı dolayısile üstad Mazhar Osmana sordum:

— Böyle çocuk bayramları tertip ederken çocuklar eğlenirken bir çocuk olmak istemez miydiniz?.

— İstememe.. ne çocuklukta, ne de gençlikte gözüm var. Kendi yaşımdan, yaşımın seyrinden son derecede memnunum. Şimdiki halde çocuk bayramından istifade etmek için çocuklarımın bu bayram karşısında sevinçlerini görmekle iktifa ediyorum. Onların sevinçlerini görerek seviniyorum. Ne sevinç hem!.

Çocuk olmak isterim

Çocuk kurumu başkanlarından bayan Zekâvet Zati diyor ki:

— Bayram dolayısile çocuklar öyle mesudlar, öyle sevinç içinde bulunuyorlar ki, onlara baktıkça imreniyorum.. ve bu mesud günlerde çocuk olmak istiyorum. Nerede? On beş sene evvelki çocuklar bile bir çocuk balosu görmediler.

Bergamada kermes

Amerikada 20 bin nüfuslu bir şehri çocuklar idare eder

Şehrin memurları, gazetecileri ve itfaiye heyetinde çalışanlar hep çocuklardır

[Bir kaç sene evveline kadar Türkiyenin hemen her tarafında çocuk bayramı günü bir çocuk vali, çocuk belediye reisi, çocuk polis müdürü seçilirdi. O gün gûya bu çocuklar idareyi ellerine alırlardı. Halbuki hakikatte hiç bir şeyle meşgul olmazlardı. Bir fayda çıkmadığı anlaşıldığı için sonraları bu usulden vazgeçilmişti

Halbuki Amerikada tamamen çocukların idare ettikleri bir şehir vardır. geçende bir münasebetle bahsettiğimiz bu şehrin adı Boystovn yani çocuklar şehridir. Boystovnda oturanlar 12 - 19 yaşında çocuklardır. Şehir bu çocuklar tarafından mükemmel surette idare edilmektedir.

Bir Fransız gazetecisi geçende Boystovn şehrini ziyaret etmiştir. Muharrir çocuklar şehrinde gördüklerini aşağıda okuyacağınız şekilde anlatıyor.]

Solda çocuk şehrinin belediye reisi ve bir çocuk Linotipte yazı diziyor. Sağda belediye meclisi toplantı halinde, mektepte bir çocuk küçüklere ders veriyor, çocuk şehri gazetesinde çocuk muharrirler çalışıyorlar

Otomobilimiz geniş caddenin dönemeç noktasına geldiği zaman büyük levha ile karşılaştı. Levhanın üzerine büyük harflerle Boystown kelimesi yazılı... Henüz şehirden eser yok. Fakat civar tarlalarda çalışanların en büyüğü, henüz bıyıkları terlemeğe başlamış delikanlılardan mürekkeb.. Otomobilimiz iki üç kilometre daha yol aldıktan sonra asıl şehirle burun buruna geldik. Geleceğimizi evvelden haber almış olan Boystown şehrinin henüz on yedi yaşında bulunan belediye reisi Daniel Kampman ve belediye meclisi âzaları, başta şehrin mızıkası bulunduğu halde bizi karşılamağa gelmişler.

Etrafıma bir göz gezdirdim. Şef dorkestr da dahil olduğu halde, bandoyu teşkil edenlerin hepsi, kırmızı yanaklı, gürbüz ve sıhhatli çocuklardan mürekkeb... Genç belediye reisi, gülümsiyen çehresile bize doğru ileriliyerek:

— Hoş geldiniz, safa geldiniz. cümlelerile bizi karşıladı. Çocuklar şehrinin her şeyi mükemmel... Belediyesi, adliyesi, yüzme havuzları, itfaiyesi, stadyomu mevcut... Bunları idare edenler de hep çocuklardır. Mutad takdim merasiminden sonra belediye reisi bizi belediye binasını gezmeğe ve belediye meclisinin toplantısında bulunmağa davet etti. Belediye dairesinde arı kovanını andıran hummalı önünde oturmuşlar, harıl harıl çalışıyorlar.

Belediye meclisinde

Geniş bir salona girdik. Çocuklardan mürekkeb belediye meclisi âzaları, koltuklarında oturmuşlar, muhtelif şehir işlerini tetkik ve müzakere ediyorlar.

Belediyenin çocuk nafıa işleri şefi ayağa kalkarak arkadaşlarına izahat vermekle meşgul:

— On güne kadar şehir stadyomunun tribünleri bitecek. dedi ve elindeki plânı, uzatarak âzaya birer birer gösterdi.

Müteakıben çocuk polis müdürü söz aldı:

— Baylar... Boystownda emniyet ve asayiş işleri yolundadır...

Kültür müfettişi söz alarak izahat verdi:

— Tedrisat mükemmeldir. Mekteplere devam eden çocuklar süratle terakki ediyorlar. Katî surette kaniim ki, Üniversiteye giriş imtihanlarında muvaffak olacaklardır.

Belediye meclisi, ruznamesini bitirdi.

Adliye dairesinde

Biraz sonra çocuklar şehrinin adliye dairesini ve mahkemesini ziyaret ettik... Mahkeme bir suçlu çocuğu muhakeme ediyordu. Çocuk müddeiumumî, iddianamesini okuyarak dedi ki:

tiği cihetle hâkimlerin şiddetli davranmamasını rica ederim.

Mahkeme âzalarile, kısa bir müşavereden sonra mahkeme reisi hükmü tebliğ etti:

— Mahkeme, suçluyu yarınki futbol maçında bulunmamağa mahkûm etti.

Suçlu, başını yere iğerek mahkeme salonundan dışarı çıktı.

Gazete idarehanesinde

Boystown şehrinde Boystown Times namında yerli bir gazete çıkıyor. Gazete idarehanesi tertemiz ve muntazam. Çocuk muharrirler, masaların önünde oturarak o gün çıkacak nüshaya girecek yazıları yazmakla meşguller. Herşeyi mükemmel olan bu gazetenin muharrirleri, mürettipleri, makinistleri, idare memurları çocuklardan mürekkep. Gazetenin ve idarehanesinin bizim bildiğimiz asrî gazetelerden ve matbaalardan hiç bir farkı yoktur. Yegâne fark, gazeteyi çıkaranların çocuklardan mürekkeb olmasıdır.

Gazetenin kolleksiyon ve dosya şubesi de eksiksizdir. Eski nüshaların kolleksiyonlarını karıştırırken, serbest İrlanda hükûmeti reisi B. De Valeranın birinci sahifeye konulmuş kocaman klişesi gözümüze çarptı. Gazetenin çocuk başmuharririnden merakla sorduk:

— De Valeranın burada işi ne?

hur B. Hooverden boksör Jak Dempseye ve cenup kutbu kâşifi amiral Byrde kadar bir çok maruf simalar şehrimizi ziyaret etmişlerdir. İşte hatıra defterimize attıkları imzalar da burada duruyor, dedi ve kocaman bir defteri bize uzattı.

Boystownun stadını, mekteplerini, birer birer ziyaret ettik. Mektepte hocalık vazifesini görenler de çocuklardır.

Yegâne yaşlı adam

Mektepten çıkarken, ilk defa orta yaşlı bir adama rasgeldik. Belediye reisi bu orta yaşlı zatı bize prezante etti:

Boystown şehrinin müessisi rahib Flanagan...

Rahip, zeki ve pırıl pırıl yanan gözlerini üzerimize dikerek izahat verdi:

— Bugünlerde Boystown şehrinin kuruluşunun yirminci yıl dönümünü kutluyacağız. Boystownu kurduğum zaman cebimde ancak 90 dolar vardı. Buranın halkı beş çocuktan mürekkebdi. Yalnız bir evimiz vardı. İlk pansiyonerlerimi üç küçük gazete satıcısı ile kabahat mahkemesince mahkûm edilmiş olan iki çocuk teşkil edi-

İlk evin inşasını bitirdiğimiz zaman bu beş çocuğun sevincine payan yoktu. Düsturum şudur: «Bir adamın sefaletini gidermek iyidir, fakat bir çocuğun sefalete düşmesine mâni olmak daha iyidir.»

Ben yalnız bedbaht, kimsesiz ve yoksul çocuklarla meşgul oldum. Yavaş yavaş, gelenler çoğaldı, bütçem de yapılan yardımlar sayesinde iyice genişlemişti. Toplanan yardım paralarile etrafta 100 hektar genişliğinde toprak satın aldım. Boystown şehri bu sayede kuruldu. Bugün Boystown şehrinin (2000) nüfusu ve 320 hektar arazisi vardır. Bu çocuklar, buraya gelmeden evvel manen ve maddeten mahvolmuşlardı. Kimisinin babası anası ölmüş, kimsesiz kalmıştı, kimisi alkolik ve ahlâksız ailelerden doğmuşlardı. Boystown onları, karanlık mazilerinden ayırıp kurtardı ve önlerine geniş bir istikbal açtı.

Burada yetişip büyüyen çocuklardan mevki sahibi olanlar çoktur. Bunlardan biri Nevyork gazetelerinden birinin müdürüdür, bir başkası büyük bir sigorta kumpanyasının işlerini idare ediyor. Boystown şehrini kurmakla, bikes ve kimsesiz çocukların sefalete düşmesine, yarın öbür gün

Çocuklarda hava ve ziya:

Çocukların hava meselesi belki gıda kadar mühimdir desem mübalâğa etmiş olmam; çocuklar bir çiçek fidanı gibidir, havasız muhitte fidan nasıl solarsa çocuk ta aynidir. Çünkü hava gıdanın vücut kimyahenesinde birçok tadilâttan geçtikten sonra hücreler arasında sarfolunması neticesi husule gelen kimyevî bazı zehirli maddeleri akciğerde tasfiye ederek vücuda nafi bir şekle sokar. Bir çocuk için günde 15 metre mikâp taze havaya ihtiyaç vardır; eğer bu mikdar havayı taze taze almazsa çocuğun içerisinde bu zehirler kalacağından ilk alâim olmak üzere iştihasızlık, baş ağrısı başlar. Ve çocuk ancak bu sıkıntısını ağlamakla izhar eder. Anne bunu anlamayıp ta ağlamasını açlıktandır diye zannederek sık sık meme verirse bu defa da çocuğun midesi bozulur; ishal husule gelerek ikinci bir hastalık daha inzimam etmiş olur.

Bundan başka havanın çocuklar üzerine diğer mühim tesirleri vardır. Hava çocukların vücütlerine tesir ederek kanın deveranını tanzim eder, iştihasını arttırır dolayısile hazım fiili lâyikile icra olunur, keza hava çocukların ciltlerine tesir ederek sertleştirir ve mukavemetini arttırır, ve bu suretle muntazaman hava aldırılmaya alıştırılmış bir çocuk, tesiratı hariciyenin darbelerinden müteessir olmaz, yani soğuk algınlığı hastalıkları husule gelmez. Biz biliyoruz ki, çocukların nefes borularının deliği ağızlarının hemen arkasındadır, ufak bir nezle derhal bronşit ve zatürree olmıya sebebiyet verir.

Bundan başka verem, boğmaca, zatürree, kızıl, tifo ve ilâaher gibi birçok hastalıkların en birinci tedavi vasıtalarının hava olduğu hekimlerce sabit olmuştur.

Çocuklarımıza doğduğunun on beşinci gününden itibaren her gün hava aldırmak en birinci vazifemiz olmalıdır, yaz aylarında sabah saat 9-10 ve akşam 4-5 ve kış aylarında saat 12-1 de hava aldırmıya çıkarılmalıdır, yalnız çok fırtınalı havada ve yağmurlu havada ve tipi zamanında sokağa çıkarılmamalıdır.

Ziya

Çocuklar için ziya ile hava yekdiğerinin lâzımı gayri müfarikıdır, yani yalnız başına ziya ve yalnız başına hava şifalı tesirlerini yapamaz. Güneş ziyası havadaki mikropları öldürerek saf yapıp bu suretle vücude faydalı olan hassasını daha ziyade arttırır. Bundan başka güneşin, çocukların vücuduna ve oturduğu yerlere şifalı tesirleri vardır. Güneşli çocuk odasında rutubet olmaz, güneş küf yapan mikropları ve sair mikropları öldürür.

Yalnız, camlar güneşin şifalı tesirlerini geçirmez, bu sebepten kapalı pencerelerden geçen güneşin tesiri azdır. Güneş ziyası bir çok renklerden teşekkül etmiştir; bu renklerin her birisinin çocuk üzerine ayrı ayrı faydaları vardır. Bu renklerin içerisinde en faydalı olanları kırmızı ve mor renklerdir, bunlar çocuğun neşvünemasını arttırır, kemiklerin kireçlenmesini temin ederek kemik hastalığı olmaz, çocuğun vücudünü sağlamlaştırarak hastalıklara karşı mukavemetini arttırır, âsâbını takviye ederek neşelendirir. Ziyasız muhitte yaşıyan çocukların renkleri solgun, neşesiz, iştihasız oldukları görüldüğü gibi her hastalığa da çabuk yakalanırlar.

Biz hekimler güneş ziyasile kemik veremlerini, bez veremlerini, çocuk kemik hastalıklarını, bazı deri yaralarını, ve karın veremlerini hülâsa bunun gibi birçok hastalıkları tedavi ederek iyi neticeler alıyoruz, bu sebepten tabiatın bizlere bahsetmiş olduğu parasız ilâçtan istifade etmek fırsatını kaçırmamalıyız.

Çocuklarımızı doğduğunun 15 inci gününden itibaren tıpkı havada olduğu gibi güneş ziyası almaya da alıştırmalıyız, yalnız, başına güneş gelmemek şartile hergün beşer dakika arttırarak ilk günü ayaklarına, ikinci günü dizlerine kadar, üçüncü günü kasıklarına kadar, dördüncü günü göbeğine kadar, beşinci günü memelerine kadar, altıncı günü boynuna kadar, yarım saat güneş banyosu yapmalı, her günkü banyonun yarısı ön tarafına yarısı arka tarafına olmalıdır.

Yarım saat içinde çocuğun cildinin göstereceği kızartıya göre bir ilâ iki ay devam etmelidir, fazla kızarırsa beklemeli, on beş gün sonra gene başlamalı. Yazın öğle sıcağında güneş banyosu yapmamalı, aksi tesir husule getirerek hastalandırır, en münasip zamanları yazın sabah 9-10 da ve kışın öğle üzeridir.

Sabah güneşi daha az bulut tabakalarından geçerek geldiği için şifalı tesiri fazladır, öğle güneşi gibi aksi tesirler yapmaz.

Şu faydalarını göz önüne getirerek behemehal çocuklarımıza güneş banyosu yapılmasını bir mecburiyet gibi kabul etmeliyiz.

(Sıhhat almanağından)

Ali Şükrü

AKŞAM SPOR

Bu pazar maçı hangi taraf kazanacak?

Cevap: Güneş muavin ve muhacimleri havadan oynarlarsa Beşiktaş, yerden oynarlarsa Güneş...

Beşiktaşın vaziyeti

Millî kümede

Paptığı maç : Yedi
Galibiyeti : Dört
Beraberliği : Bir
Mağlûbiyeti : İki
Attığı gol : On iki
Yediği gol : Yedi
Aldığı puan: On altı
Kaybettiği puan : Beş
Aldığı puana göre vaziyeti : Birinci
Kaybettiği puana göre vaziyeti : Üçüncü

İstanbul Şampiyonasında

Yaptığı maç : Bir
Galibiyeti : Bir
Beraberliği : Yok
Mağlûbiyeti : Yok
Attığı gol : İki
Yediği gol : Bir
Aldığı puan : Üç
Kaybettiği puan : Sıfır
Aldığı puana göre vaziyeti : İkinci
Kaybettiği puana göre vaziyeti : Birinci

Güneş - Beşiktaş maçının neticesi yerden ve havadan oynamalarına bağlı bulunan Güneş muavin ve muhacimlerinden dördü: İbrahim, Salâhaddin, Necdet, Rebii

Güneşin vaziyeti

Millî kümede

Yaptığı maç : Dört
Galibiyeti : Bir
Beraberliği : Bir
Mağlûbiyeti : İki
Attığı gol : On
Yediği gol : On
Aldığı puan : Yedi
Kaybettiği puan : Beş
Aldığı puana göre vaziyeti : Yedinci
Kaybettiği puana göre vaziyeti : Üçüncü

İstanbul Şampiyonasında

Yaptığı maç : Bir
Galibiyeti : Yok
Beraberliği : Bir
Mağlûbiyeti : Yok
Attığı gol : İki
Yediği gol : İki
Aldığı puan : İki
Kaybettiği puan : Bir
Aldığı puana göre vaziyeti : Dördüncü
Kaybettiği puana göre vaziyeti : İkinci

Bu pazar, geçen haftaki Fenerbahçe - Galatasaray maçından sonra millî küme ve İstanbul şampiyonası maçlarının en mühimlerinden biri Güneşle Beşiktaş arasında yapılacaktır. Beşiktaş ve Güneşin İstanbul dışında yaptıkları maçlardan bazılarını kaybetmiş olmalarına rağmen bu takımlar, İstanbulun dört takımı içinde en tehlikeli rakibler vaziyetini muhafaza etmektedirler.

Filhakika herhangi bir şehrin takımı diğer bir şehirde oynarken mağlûbiyetlerini hafifletecek sebepler vardır: Bunlar seyahat yorgunluğu, saha yabancılığı, alışılmamış seyirci kütlesi, bilhassa iki gün sırtısıra maç yapmak gibi şeylerdir. Bir kısmı seyahatlere dayanan millî küme maçlarında bu kabil sürprizler hemen her takımın başına gelebilir, gelmektedir ve daha da gelecektir. Bu itibarla Güneş ve Beşiktaşın İzmir ve Ankarada uğradığı mağlûbiyetler Güneş - Beşiktaş maçının ehemmiyetini azaltmak şöyle dursun, bilâkis arttırmıştır. Her iki takımın bu sütunlarda göreceğiniz millî küme ve İstanbul şampiyonasındaki vaziyetleri, bu iki takımı en sıkı iki rakib haline getirmiştir. Çünkü Beşiktaşla Güneş millî kümede ayni vaziyette, İstanbul şampiyonasında ise biri birinci, öteki ikinci görünmektedirler. Böyle olunca bu pazar yapılacak maçın, iki tarafın da kazanmak azmi içinde oynanacağına şüphe edilemez. Bu maçı hangi taraf kazanacak? Buna kat'î bir cevap vermek kolay olmamakla beraber kadrosuna ve içinde bulundukları şartlara göre bunda oyun sisteminin âmil olacağını söyliyebiliriz. Filhakika Güneş muavin ve muhacimleri yerden oynarlarsa Güneşin, havadan oynarlarsa Beşiktaşın kazanması ihtimalleri daha kuvvetlidir. Niçin Güneş muavin ve muhacimlerini esas tuttuğumuz sorulabilir. Bunun cevabı gayet basittir. Çünkü Beşiktaşlıların oyun tarzı esasından havadan oynamaktır. Şu halde Güneşliler havadan oynarlarsa Beşiktaşın oyun tarzını kabul etmiş, yerden oynarlarsa gene Beşiktaşın oyun tarzını bozmuş olurlar.

Görülüyor ki maçın neticesi Beşiktaşlılardan ziyade, Güneşlilerin oynıyacakları oyun tarzına bağlıdır. Bununla beraber iki taraf müdafaasına da, oyun üzerinde mühim roller oynıyabilecek vazifeler terettüp etmektedir. Meselâ Beşiktaş hücum hattının ruhu Hakkı, ondan sonra da biraz Ridvandır. Nitekim Beşiktaşlılar Hakkıyı geriye aldıkları zaman hücum hattının randımanını yarı yarıya indirmektedirler. Şu halde Güneş müdafaası Hakkıyı sıkı marke ettiği ve serbest bırakmadığı müddetçe maçın belki de yarısını kazanmış olacaktır. Buna mukabil Beşiktaş müdafaasına düşecek vazife daha geniş ve daha güçtür. Başta Salâhaddin ve Rebii olmak üzere Beşiktaş kalesi için tehlike olmaktan uzaklaştırılmak lâzımgelen başka elemanlar da vardır.

Sadun Galip

Güneşin son müdafaa hattını teşkil eden Cihad, Faruk ve Reşad

Futbol ajanlığının tebliği

İstanbul: Futbol ajanlığından: Millî küme maçlarından Beşiktaş - Güneş karşılaşması 25 nisan 1937 pazar günü Beşiktaş Şeref stadında olacaktır. 1.) Maça saat 16 da başlanacaktır. 2.) Maç hakemi B. Sait Salâhaddin, yan hakemleri Samim Talu ve Süleymaniye klübünden B. Tarıktır. 3.) Fiatler: Tribün 50, duhuliye 25 kuruştur.

Humis Atinaya çağırıldı

Şimdiki halde Romanyanın en kuvvetli takımlarından Venüs takımında oynıyan Yunan oyuncu Humis Atinaya çağırılmıştır.

Humis Yunan millî takımının Mısır millî takımile yapacağı temsilî maçta Yunan takımında merkez muhacim oynıyacaktır. Humis Romanyaya gitmeden evvel Selânikte Aris takımında oynamakta idi.

Gençler şampiyonasına yakında başlanacak

Bu sütunlarda günlerce yarın için bugünün gençlerine ehemmiyet verilmesi lâzım geldiğini, gençler futbol şampiyonasının biran evvel yapılmasını ileri sürdük. Geçen hafta ajanlık bütün klüp murahhaslarını bir araya topladı ve kendilerinin bu hususta ki fikirlerini sordu.

Klüplerin hepsi bu şampiyonaya iştirak edeceklerini bildirdiler. Yalnız bir akşam gazetesi Fenerbahçe ve Beşiktaşın bu şampiyonaya girmiyeceklerini yazdı. Bu haber tamamile yanlıştır. Fenerbahçe ve Beşiktaşın girmemesine bir sebep yoktur. Ajan İzmirde bulunmakta olduğundan bu hususta ki karar verilememişti. Ajan İzmirden dönmüş ve klüplerin düşünceleri kendisine bildirilmiştir. Bu şampiyonaya lâzımgelen ehemmiyet verilecek ve pek yakında başlıyacaktır.

Seyahat maçlarının icapları

Şehirler arası maçların arka arkaya cumartesi ve pazar günleri yapılmakta olması dolayısile diğer şehirden gelen bir takım için bu pek güç oluyor ve bütün takımlar için muvaffakıyetsizlikle neticeleniyor. Nitekim Beşiktaş Ankaraya gitti, ancak bir maç kazanabildi ve birisinde mağlûp oldu. İzmire gitti, bir beraberlik bir mağlûbiyetle döndü. Güneşliler İzmirde bir maçı kazandılar, birisinde yenildiler. İzmirliler Ankarada ikisinde de yenildiler. Ankara İzmire gitti bir mağlûbiyet bir galibiyetle dönebildi. Keza İzmir takımı İstanbula geldi: Birinci günü Fenerbahçeye az bir farkla yenildi, ikinci günü büyük bir farkla mağlûp oldu.

Yalnız Ankaraya giderek iki galibiyetle dönebilen sarı lâciverdliler oldular. Bu da hiç şüphe yok ki, bizdeki oyuncuların arka arkaya iki maç çıkaracak bünyede olmadıklarından ileri gelmektedir. Galatasarylılar, bu göz önünde olan hakikatlerden sonra isabetli bir kararla İzmire geniş bir kadro ile gitmişlerdir. Birinci maçta oynıyamamış ve yorgun düşmüş oyuncuların yerine ikinci maçta taze elemanlar koyacaklardır. Maçtan üç gün evvel giden Galatasaraylılar yol yorgunluğunu da almış ve birinci maça müsaid şartlarla çıkmış olacaklardır.

Eskişehirde yeni spor klübü

Eskişehir (Akşam) — Şehrimizde (Eskişehir spor) adı ile yeni bir klüp teşkil edilmiştir. Bu klüp, kültür fizik, atletizm, tenis ve binicilik sporları ile meşgul olacaktır.

En büyük azab

Yazan: NECDET RÜŞTÜ

—1—

Nihayet milyarca yıllar tükenmiş,
Son emir herkesin ömrünü yenmiş,
Gün gelip ermişti dünya son deme!...
Göklerde kurulmuş büyük mahkeme,
Suçlular burada birikmişlerdi:
Başından aşkındı herkesin derdi;
Ağlıyan, düşünen, bağıran, susan,
Çırpınan, inleyen milyarca insan!..
Analar bırakmış evlâdlarını..
Hasisler unutmuş iradlarını..
Sanatkâr sazını düşürmüş elden..
Kahraman kılıcı çıkarmış belden..
Katiller fırlatmış bıçaklarını..
Kahpeler kapatmış bacaklarını..
Gücünü unutmuş bilek bükenler..
Eşini bırakmış gönül çekenler..
Fakirle zengin bir, başbuğla köle..
Burada birikmiş herkes rasgele..
Yok rütbe, imtiyaz; yok sınıf farkı.
Ne kamçı, ne emir, ne saz, ne şarkı..
Ne rüşvet, iltimas; ne zülûm, ne kin..
Ne nişan, ne zincir, ne saray, ne in..
Çirkinle güzel bir, patronla rencber..
Umumî müsavat.. burası: Mahşer!...

—2—

Boşlukta ateşten bir ok sıyrıldı,
Şu anda her yerin rengi kızıldı:
Tablosu korkunçtu bu kızıllığın,
Alevler yükseldi: Ebedî yangın!..
Sanırsın boşluğu bir el deşiyor,
Sonu yok kuyular derinleşiyor
İçinden alevler fışkırıyordu;
İnsanlar korkudan haykırıyordu!..
Ağzını açmıştı kızgın furunlar,
Susamış gibiydi insana bunlar!...
Sıcaklık çoğaldı ateş yandıkça;
Boşlukta alevler dalgalandıkça,
Bulutlar tutuştu, taşlar kor oldu,
Binlerce kıvılcım havaya doldu!...
Alevler dışarı öyle taştı ki,
Sıcaklık o kadar fazlalaştı ki,
İnsanlar istedi kaçmak, bağırmak!..
O zaman tutuşmuş gazdan bir ırmak
Çepçevre abloka etti onları:
Kaçamaz oldular.. benizler sarı,
Dudaklar kurumuş, ayaklar yalın,
Sıcaktan terlemiş binlerce alın,
Korkarak durdular Tanrı önünde!...

—3—

Mahkeme başladı... Sorgu gününde
Gizlenen günahlar çıktı meydana:
Hırsızlık edenler, girenler kana,
Yalancı adamlar, hile yapanlar,
Hasisler: Paraya, pula tapanlar,
Kadına işkence eden erkekler,
Savaşta düşmandan kaçan ürkekler,
Kanla bastıranlar öfkelerini,
Düşmana satanlar ülkelerini,
Tılsım yapanlar, muska yazanlr,
Çok faiz alanlar, düğün bozanlar
Ağlayıp sürüye katılıyordu,
Sırayla ateşe atılıyordu!...
Et, kemik yanıyor, tütüyordu kan;
Yananlar buluyor fakat gene can,
Yeniden ateşe savruluyordu,
Kuyular içinde kavruluyordu!...
Tutuşup koşanlar.. ölüp gidenler..
Acıdan, ateşten feryad edenler..
Yürekler acısı bir âlemdi bu:
«Dante»nin yazdığı cehennemdi bu!

—4—

Alevler çıkarken böyle fezaya,
İtiraz etmiyor kimse cezaya,
Sessizce yatmıya gidiyorlardı,
Bu emre itaat ediyorlardı!..
Ansızın bağırdı fakat üç insan,
Üçü de cezaya etmişti isyan:
—« Dünyada, yıllarca biz gece, gündüz
«En büyük azabı çektik üçümüz!...
«Tanrımız yapıyor bize haksızlık,
«Halbuki rahata lâyıkız artık!...»
O zaman dediler:
— «Ne çektin, söyle?..»
Birinci derdli kul anlattı şöyle:
—« Yurdumda çıkmıştı büyük bir savaş
«Yıkıldı, kalmadı taş üstünde taş!...
«Ülkemin toprağı bulandı kana,
«Aylarca ben karşı koydum düşmana!..
«Bir siper içinde kaç gün döğüştüm,
«Sonunda onların eline düştüm!..
«Aylarca aç, susuz zindanda kaldım;
«Ben artık kırılmış, kuru bir daldım,
«Üstelik kestiler tomurcuğumu:
«Karşıma getirip tek çocuğumu
«Duvara çaktılar bacaklarını,
«Bıçakla deştiler barsaklarını:
«Can verdi, sızarken kanı kıpkızıl!...
«Bu azap yetmez mi?.. Gitmedi kaç yıl
«Gözümden ölüşü, dilimden adı!...»

***

Bu özür adamı kurtaramadı:
Yaktılar... Anlattı ikinci erkek.
—« Çok gençtim.. cinayet yaptın!.. diyerek,
«Zindana attılar, kırk sene yattım,
«Ağladım; geceyi gündüze kattım!..
«Ben kurban gitmiştim bir eski hınca;
«İftira olduğu anlaşılınca,
«Bana hürlüğümü verdiler tekrar;
«Genç girdim zindana, çıktım ihtiyar!»

***

Bu bedbaht adam da kurtulmamıştı,
Attılar; ateşle eti karıştı!...
Anlattı üçüncü kul da yasını:
—« Seviyor sanarak bir başkasını
«Karımı kıskandım...»
Dediler: «Yeter..»
Adamı yanmaktan hâlâs ettiler!...

İş bulmak için

Uzun uzun düşünecek yerde AKŞAM gazetesine bir KÜÇÜK İLÂN koydurunuz.

3 defası 100 kuruş

Dişlerin abıhayatı

Hiç bakılmamış dişleri bile kısa zamanda temizler, parlatır, sıhhat ve taravetini iade eder. Günde iki defa Radyolin diş macunu ile fırçalanan dişler sağlamlığını ve güzelliğini asla kaybetmez. İşte onun bu abıhayat tesiri sayesindedir ki bugün binlerce kişi daima ve yalnız Radyolin kullanmaktadırlar. Radyolin dişler için bir hayat sigortasıdır. Bunun içindir ki Radyolin icad olunduğundanberi Türkiyede sağlam ve güzel dişli vatandaşlar artmıştır ve artmaktadır.

Daima Radyolin

Her akşam bir hikâye

Müteessir bir kadın

— Yarın Tuzlaya gidelim mi? Buradan bir motör buluruz. Hep içine dolarız. Bilseniz deniz ne kadar güzel. Öyle bir eğleniriz ki...

Küçük Pakize Nihada bu teklifi yaparken gözlerini yarı kapıyarak o kadar tatlı tatlı bakıyordu ki Nihad bu yeşil ateşlerin mânasını pek güzel hissediyordu. Âdeta sarhoş oldu. Pakize devam ediyordu:

— Pek âlâ, kararlaştı demek. Ben her şeyi tertib ederim. Bizimkilerin hepsine haber veririm. Tam takım oluruz! Saat kaçta buradan kalkacağımızı size otele telefon ederim. Oruvar.

Nihad, raketi kolunda, tenis kortundan çıktı. Birdenbire içinde büyük bir hafiflik hissediyordu. Şimdi tamamen genç bir adam olmuştu. Yüzünde bir tebessüm dolaşıyor, gözleri parlıyor, kalbi sevinçle doluyordu. Pakize ne mesud bir istikbal demekti!

Büyükada iskelesine doğru inerken dudaklarında bir aşk şarkısı mırıldanıyordu. İskelede, havanın gayet şiddetli lodos olduğunu gördü. Bu mevsimde nadir tesadüf edilen bu lodos bütün şiddetile denizi altüst ediyordu. Yarın sabaha kadar havanın yatışacağını düşündü. Hem Tuzla istikametine lodosun pek tesir etmemesi ihtimali de vardı.

Nihad bir dosta rasgeldi. Onun bir tur yapmak teklifini memnuniyetle kabul etti. Çamlar altında, güzel manzaralar karşısında kalbindeki saadetin tadını daha güzel hissedeceğine emindi.

Otele avdet ettiği zaman, kapıcı genç bir kadının kendisini aradığını söyledi. Kapıcının tarifine nazaran bu kadın Füsun olmak icab ederdi.

İçi sıkıldı. Onun İstanbuldan kalkıp Adaya kadar gelmesini, musallat olmasını pek fazla ve mânasız buluyordu. Halbuki Füsuna münasebetlerini kesmek için ne kadar nazik bir mektup yazmıştı. Şüphesiz ki Füsun bu kadar uzun bir münasebetin kesilmesi şerefine bir gürültü patırdı yapmak münasip olacağına hükmetmiş olacaktı. Muhakkak buraya kavga etmeğe geliyordu!

Fakat Nihad artık zayıf davranmıyacaktı. Çünkü pek bıkmıştı. Füsunun çok güzel bir yüzü, emsalsiz bir vücudü olduğu için onu sevmişti. Fakat Füsun bütün bu güzelliğine rağmen gerçekten tahammül edilmez bir kadındı. Onda ne kalb vardı, ne his. Bütün erkeklerin ayağına kapanmalarını isterdi. Nihadı bütün dostlarile darıltmıştı. Aralarında da kavga hiç eksik olmazdı. Ufak bir şey için koca bir fırtına kopardı. Günlerce Nihada surat ederdi. Bütün gürültülere sebep te bir hiçten ibaretti. Nihayet Nihad:

— Neden böyle bir kadına bağlanıp kalmalı? Sualini kendi kendisine sormuş ve şu kararı vermişti: Budalalığa lüzum yok. Bu kadın benim yalnız paramı seviyor!

Şimdi de buraya kadar sırf bu paranın hatırı için geldiği muhakkaktı. Nihad:

— Yağma yok! diye söylendi. Artık Füsuna karşı bir meclûbiyeti kalmamıştı. Sekiz gündenberi tanıdığı küçük Pakize Füsunu unutturacak bir cazibeye malikti.

***

Odasının kapısına vurulduğu zaman, soğuk bir sesle:

— Giriniz! dedi. Füsunun gelmiş olacağını tahmin ediyordu. Filhakika bunda aldanmamıştı! Fakat genç kadını görünce ağzından bir:

— Ooooo!! sesi çıktı. Füsun tanınmaz bir halde idi. Rengi o kadar bozuktu ki sürdüğü boyanın altında bile belli oluyordu. Zaten makyajı pek fena idi. Yüzünün üstüne rasgele bir avuç pudra sıvanmış gibi görünüyordu. Dudaklarına çektiği kırmızı kalem pek titrek ve beceriksiz bir el ile sürülmüştü. Saatlerce berber dükkânından çıkmıyan, ondülâsyonlarını güzel parmaklarının ucile daima düzelten Füsunun saçları şimdi karma karışık görünüyordu. Gözlerinden hayat çekilmiş, kulakları bitkin bir halde iki yana düşmüştü. Lâstik gibi sıkı ve oynak vücudü fena bir yorgunlukla bitkin bir ifade kesbetmişti. Sesinde de büyük bir zâaf vardı:

— Nihad, dedi... Ben geldim...

Nihad onun sözünü müşfikane kesti:

— Sus Füsun... Anladım... Halini görüyorum.

İçinde derin bir hayret ve merhamet hissi uyanmıştı. Terkedilmek bu mağrur kadını yıkmış, bir yığın paçavra haline sokmuştu. Nihad mırıldandı:

— Demek beni bu kadar seviyordun? Gerçekten seviyordun? Doğrusu... bilmiyorum. Bu halini gördükten sonra...

Hayır, bu kadını böyle terketmeğe bir hakkı yoktu. Onun aşkından şüphe caiz değildi.

Bu sırada telefon çaldı. Pakize billûr sesile, motörün tutulduğunu, bütün arkadaşların tenezzühe iştirak edeceklerini haber veriyordu. Nihad itizar beyan etti:

— Affedersiniz, yarın gidemiyeceğim. Mühim bir iş için İstanbula inmeğe mecburum.

***

İki sene geçti. Füsun tekrar tahammül edilmez bir kadın olmuştu. Nihad hiç te mesud değildi. Fakat içinden kadını mazur görüyor, kendisini sevdiği için her haline tahammül ediyordu.

Bir gün, Nihad bütün servetini kaybetmiş bir hale düştü. O gün Füsun kendisine şu sözleri söyledi:

— Şekerim, pek müteessifim ama... Ne yapayım? Benim gibi bir kadın parasız yaşıyamaz.

Nihad mahzun mahzun gülümsedi:

— Neden böyle söylüyorsun, Füsun? Beni bırakmıyacağıma katiyyen eminim. Sen beni seversin, hem de pek çok. Buna emin olmak için, Büyükadaya geldiğin günkü çehreni, müteessir halini hatırlamak kâfidir.

Füsun omuzlarını silkti:

— O gün ne olduğunu artık sana anlatayım. Adaya gelirken denizde fena bir lodos vardı. İki saatten ziyade çalkandık durduk. Müthiş bir surette beni deniz tuttu. Hasta, perişan bir hale geldim. İşte bende gördüğün gayritabiî düşkünlük bundandı.

Hikâyeci

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Asım, Taksim: Kürkçiyan, Firuzağada Ertuğrul, Kalyoncukullukta Zafiropulos, Beyoğlu: İstiklâl caddesinde Galatasaray, Tünelde Matkoviç, Galata: Okçu Musa caddesinde Yeniyol, Fındıklıda Mustafa Nail, Kasımpaşa: Müeyyed, Hasköy: Aseo, Eminönü: Hüsnü Onar, Heybeliada: Halk, Büyükada: Halk, Fatih: Veznecilerde Üniversite, Karagümrük: Mehmed Fuad, Bakırköy: İstepan, Sarıyer: Asaf, Tarabya, Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Yenikapıda Sarım, Beşiktaş: Vidin, Kadıköy: İskele caddesinde Sotiryadis, Yeldeğirmeninde Üçler, Üsküdar: Ahmediye, Fener: Balatta Merkez, Beyazıd: Cemil, Küçükpazar: Yorgi, Samatya: Teofilos, Alemdar: Ali Riza, Şehremini: Ahmed Hamdi.

"AKŞAM„ın Çocuklar için tertib ettiği resimli müsabaka

Hayvan resimlerinin neşri bitti

Evvelce de bildirdiğimiz üzere, müsabakaya iştirak etmek için (20) tane resmi biriktirmiş olanlar, resimlerde gördükleri hayvanların (hangisi hangisine düşman) ise onları yanyana yapıştırıp aşağıdaki adrese göndermelidirler:

«Akşam gazetesi Çocuk dünyası resimli müsabaka memurluğuna»

Dikkat:

1 — Gönderilecek mektuplardaki isim ve adreslerin okunaklı olması,

2 — Neşredilen (20) tane resmin tamam bulunması şarttır.

3 — Bu müsabakaya aid mektuplar (1 mayıs 1937 cumartesi) günü saat 17 ye kadar kabul edilecektir.

Radyo

23 Nisan 937 Cuma

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,05 Muhtelif plâk neşriyatı. 14,00 Son.

Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkla dans musikisi, 19 Çocuk Esirgeme kurumu namına konferans: Doktor Fethi tarafından, 19,30 Spor müsahebeleri: Eşref Şefik tarafından, 20 Türk musiki heyeti, 20,30 Ömer Riza tarafından arapça söylev, 20,45 Vedia Riza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları: Saat ayarı, 21,15 Orkestra, 22,15 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30 Plâkla sololar, Opera ve operet parçaları, 23 Son.

Ecnebi istasyonların bu akşamki en Müntehap Programı

Milâno (368) saat 22 Senfonik konser. **Roma** (421) 22 «Çingene kızı» operet 3 perde. **Peşte** (549) 20,30 «Ren altını» Wagnerin operası Kıralî operadan nakil. **Varşova** (1339) 21,15 «Beyaz çiçek» opera 3 perde «Wilhelm Kienzi» nin. **Lil** (247) 21,30 Operadan nakil.. **Prag** (470) 21 Orkestra konseri. **Stokholm** (426) 21 Orkestra ve kanto. **Liyon** (463) 21,30 Senfonik konser. **Sottens** (443) 21,40 Orkestra ve koro. **Brüksel II** (322) 20 Piyano konseri. **Hamburg** (332) 20,15 Saksofon ve piyano. **Oslo** (1153) 21,55 Keman ve Kanto, **Berlin** (356) 23,30 ağızla çalınan çalgılar orkestrası. **Viyana** (507) 23,30 Viyana musikisi. **Peşte** (549) 0,15 Tzigan musikisi.

Dans Musikisi

Peşte (549) saat 23,30 - **Frankfurt** (251) 23,30 - **Breslav** (316) 23,30 - **Lüksemburg** (1293) 24 - **Londra** (kısa dalga) 0,30.

24 nisan cumartesi

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,05 Muhtelif plâk neşriyatı. 14 Son.

Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkla dans musikisi, 19 Çocuk esirgeme kurumu namına konferans: Doktor Kutsi tarafından, 19,30 Konferans: Doktor Şükrü Ali: Mekteb çocuklarına bakmak usulü, 20 Fasıl saz heyeti, 20,30 Ömer Riza tarafından arapça söylev, 20,45 Fasıl saz heyeti: Saat ayarı, 21,15 Şehir tiyatrosu komedi kısmı tarafından (Choc en retour), 22,15 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları, 23 Son.

AKŞAM
Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Sefer 11 — Ruzi Kasım 167

S.	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	8,28	10,28	5,18	9,05	12,00	1,39
Va.	3,22	5,12	12, 3	16,00	18,55	20,33

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk Sok. No 13

VECİZELER
Sıhhat en büyük saadettir

1 Mayıs bahar bayramı günü göğüslerinizi Türk Maarif Cemiyiti Rozetlerile süsleyiniz.

Akba müesseseleri

Ankarada her dilden kitap, gazete, mecmua ve kırtasiyeyi ucuz olarak AKBA müesseselerinde bulabilirsiniz. Her dilde kitap, mecmua siparişi kabul edilir. İstanbul gazeteleri için ilân kabul, abone kaydedilir. Undervodd yazı ve hesap makinelerinin Ankara acentesi, Parker dolma kalemlerinin Ankarada satış yeridir. Telefon: 3377.

KUBİLÂY HAN

Yazan: İskender F. Sertelli — No. 28

"Amcalarımı vahşî hayvanlar gibi boğazlıyan insanlardan intikam almağa gidiyorum, sen bana yardım et, Ulu Tanrım„!

Tangut Bahadır, Kora yolunda..

Tangut Bahadırın kumandasındaki büyük Moğol ordusunun ne şerait altında yola çıktığını ve Pekin sarayının ne gibi entrikalara sahne olduğunu anlamak için, Kora seferinde biribirine bağlanıp giden muammaları çözen şu kısa konuşmayı aynen kaydediyoruz.

Tangut ordusile Pekinden ayrılalı bir hafta olmuştu.

Moğol ordusu yüksek bir dağın yamacında konaklamıştı.

İki Moğol zabiti bir akşam kapısı açık bir çadırın önünde yüksek sesle ve âdeta kavga edercesine konuşuyordu:

«— Kubilây herkese çabuk inanıyor... Aldanıyor.»

«— Onu aldatıyorlar.»

«— Kubilây istese aldanmazdı.»

«— İnsan, itimad ettiği kimsenin sözüne inanmak mecburiyetindedir.»

«— O halde Kubilây, Tanguta itimad etmekle de aldanmıştır.»

Çünkü Tangut, hakanın itimadını fenalıklarla karşılamağa çalışan bir adamdır.»

«— İşte bu sözün doğru. Tongut, Pekinden ayrılırken imparatordan ve imparatoriçeden ayrı ayrı talimat aldı. Bakalım hangisine daha fazla sadakat gösterecek?!»

«— Hakan, Tanguta: «Kora prensinin başını senden isterim!) dedi.»

«— İmparatoriçe de: (Yeğenimin başını esirgemek vazifesini sana veriyorum. Onu her türlü Moğol tehlikesinden koruyacaksın!) demiş..»

«— Bakalım Tangut hangisinin sözünü tutacak?.. Hakana sadakati varsa, Kora prensinin başını koparır.. Pekine götürür. Tiyen-Foya bağlı ise, Kora seferinde boşuna kan dökeceğiz demektir. Çünkü prensin başı kopmayınca, bu isyan bastırılamaz.»

Bu sırrı Moğol ordusunda iki zabitten başka bilen kimse yoktu.

Ordu konaktan konağa giderek Kora yolunda ilerliyordu. Asker çok neşeliydi. Herkes ordunun Koradan büyük ganaimle döneceğini umuyordu.

***

Kubilây babasını hatırlıyor

Vaktile Karakurum hanlığı Çin imparatorluğuna tâbiydi. Kubilây henüz küçük bir çocuktu. Cengiz hana Çin imparatoru Çonghay tarafından bir elçi gelerek, imparatorun tahta cülûsunu tebliğ etmişti. Pekinden gelen bu elçi ayni zamanda Cengiz handan bir yıllık mutad vergiyi de peşin olarak istemişti. (1)

Çonghay, (Kin) sülâlesinden tahta çıkan yedinci imparator olup (Mavako)nun yerine gelmişti.

Çin âdeti mucibince, Çin imparatorunun emirlerini, Çine tâbi olan Cengiz hanın diz çökerek dinlemesi gerekti. Halbuki o günlerde kendisini artık kimseye tâbi olmıyacak kadar kuvvetli gören Cengiz han, elçiye dönerek:

«— İmparatorunuz, kendini Tanrının oğluyum, diye ilân ediyor. Fakat o, bence bir insan bile değildir!»

Demişti.

Çinden gelen elçi, Cengiz handan bu cevabı alınca şaşırmış ve:

— İmparatoru tanımıyor musunuz?.

Diye sormuştu.

Cengiz han elçiye:

— Kendisini tanıyorum.. fakat, artık onunla bir alâkam yoktur. Vergi meselesine gelince, çok yakında Çine gelmek niyetindeyim.. o zaman hesaplaşırız.

Demiş ve elçiye yüz vermemişti.

İşte Cengiz hanın (Kin)ler üzerine yürüyüşü bu hâdise ile başlamıştı.

Cengiz han bir yıl içinde bütün ordularını hazırlıyarak yanına dört oğlunu (2) alıp yola çıkmıştı.

Tuli çok içki içerdi. Cengiz han öldükten sonra, Oktay han Moğol tahtına oturdu. Artık o zaman Moğol hanlığı istiklâlini temin etmiş ve büyük Moğol imparatorluğu kurulmuş bulunuyordu.

Kubilâyın babası Tuli, Oktayın ikinci Çin seferine de iştirak ederek, yolda hastalandı.. öldü. Kubilây o zaman Karakurumda oturuyordu.. genç, yakışıklı ve cesur bir delikanlıydı.

Kubilây han geçmiş günleri ve babasının yolda nasıl hastalanıp öldüğünü düşündü.. o, babasının Şangton civarındaki mezarını toprağile birlikte kaldırtıp Pekine getirmiş ve ecdadı için yaptırdığı büyük mabede gömdürmüştü.

Koraya gönderdiği ordunun arkasından, babasını hatırlıyan hakan o gün tahterevanına bindi.. büyük alayla, ecdadının yattığı (büyük Moğol mabedi)ne gitti.

Kubilây babasının son harp sıralarında söylediği değerli sözleri ve kardeşi Oktaya gösterdiği fedakârlıkları ayrı ayrı büyük mermer levhalara yazdırıp mabede astırmıştı.

Hakan o gün (büyük Moğol mabedi)ne ihtiyar veziri Semga Bahadırla birlikte gitmişti.

Kubilây ilk önce büyük babası Cengiz hanın şu kitabesini okudu:

«Ey ebedî Tanrı! Amcalarımın intikamını almak için silâhlandım.. ordumun başına geçtim.. yola çıkıyorum. Altın hanlar (3), amcalarımı alçakça boğup öldürdüler. Bu insafsız ve mağrur mahlûklardan intikam almağa gidiyorum. Eğer yaptığım iş doğru ise, semalarından bana yardım et.. ve dünyadaki iyi, kötü bütün insanlara emir ve ilham et ki, hepsi bu savaşta bana yoldaş olsunlar ve yardım etsinler!»

Cengiz han 1211 yılının sonbaharında birinci Çin seferinde yola çıktığı ilk gün, (Gerolan) suyu kıyılarında yüksek bir dağın başına çıkıp mintanının düğmelerini çözmüş ve başını açarak diz çökmüş.. Tanrıya böyle yalvarmıştı.

Kubilây bu hatırayı yüksek sesle okuyordu.

Semga Bahadır, Cengiz hanın kitabesi önünde diz çökmüştü.

— Büyük babanız büyük adamdı, hakanım! Siz daha büyüksünüz! Onun hatıralarını her zaman ziyaret etmek ve ecdadınızın öğüdlerini dinlemek faziletini gösteriyorsunuz! dedi.

Kubilây riya ve tabasbustan hoşlanmadığı için Semga Bahadıra cevap vermedi..

Yürüdü.

Tulinin mezarı önünde durdu.

Semga Bahadır riyagâr bir adam değildi..

O, hakikati söylüyordu.

Hiç bir hükümdar, Kubilây kadar ecdadına ve ecdadının hatıralarına bu kadar sadık, bu derece hürmetgâr değildi. Ve o, pekâlâ biliyordu ki, Semga Bahadirin bu sözlerinde riya ve tabasbustan eser yoktu. İhtiyar vezir sussaydı, Kubilây belki daha memnun kalacaktı.

Kubilây, babasının mezarı önünde bir çocuk gibi diz çökmüştü..

(Arkası var)

(1) Çin imparatoru Çonghayın elçisi Karakuruma 1210 M. tarihinde gelmişti. Cengiz Han bu tarihten bir sene sonra çin seferini yaptı..

(2) Cuci, Çiftay, Oktay ve Tuli..

(3) Yani Çin imparatorları. Tatarlar ve Moğollar, Çin imparatorlarına: (Altın han) derlerdi. Kin = Çince altın demektir.

AKŞAM NEŞRİYATI

AKŞAM okuyucuları bu güzel ve faydalı kitapları YÜZDE 20 iskonto ile alabilirler

FAİK SABRİ DURAN'ın eserleri

	Kuruş
Nereden geliyoruz?	40
İstanbuldan Londraya şileple bir yolculuk	75
Çocuklara coğrafya kıraatleri	50
Coğrafyada ilk adım	50
Yeryüzü Gökyüzü	150
Bir Türk kızının Amerika yolculuğu	75
Cüceler ve devler memleketinde Gülliver'in seyahatleri	75

En tanınmış muharrirlerin güzel romanları

	Kuruş
Küçük İlânlar	75
Kıvırcık paşa	75
Deli	30
Yalı çapkını	30
Bu perdenin arkasında	40
Düğün gecesi	100
Sümer Kızı	125
Asyadan bir güneş doğuyor	80
Penbe maşlahlı hanım	70
Bir kadın geçti	20
Devler kaldırımı	75
Aşk fırtınası	50
Dipsiz kuyu	25
Penbe pırlanta	25
İki cinayet gecesi	25
Karacaahmedin esrarı	25
Kardeş katili	25
VA - NÛ	75
Sermed Muhtar	75
Selâmi İzzet	30
Bürhan Cahid	30
Z. İ	40
Bürhan Cahid	100
İskender Fahreddin	125
İskender Fahreddin	80
Sermed Muhtar	70
Selâmi İzzet	20
Halid Fahri	75
Muazzez Tahsin	50
Vâ - Nû	25
» »	25
Hikmet Feridun	25
Vâ - Nû	25
» »	25

Meşhur ARSEN LÜPEN serisi

Seri tamamlanmıştır. Resimli 6 büyük cild - Her cildin fiati: 80 kuruş

Muhtelif eserlerin listesi

		Kuruş
Edebî hatıralar	Hüseyin Cahid	60
Fazıl Ahmed	[Kıymetli edibin muhtelif eserleri]	80
İstiklâl savaşı nasıl oldu?	M. Şevki	80
Sinema yıldızları	[Albüm gibi resimli]	100
İttihad ve Terakki tarihinde esrar perdesi	M. Ragıp	150
İtalyadan Amerikaya nasıl uçtular?	M. Saffet	35
Kadın asker olursa	Necdet Rüştü	50
Tarih öğreniyorum	Ahmed Refik	30
Arzın merkezine seyahat	Jül vern	25
Don Kişot	M. Cervantes	25

% 20 iskonto kuponu

Bu kopunu kesip «AKŞAM matbaası kitap servisine» getirir veya gönderirseniz bu listedeki fiatler üzerinden size yüzde 20 iskonto yapılacaktır.

AKŞAM neşriyatı tevzi yerleri

«AKŞAM» matbaası - İstanbul Muallim Ahmed Halid kitaphanesi - Ankara caddesi, İstanbul

Para yerine mektup içinde posta pulu kabul edilir.

Dişabibi

Bürhan Cem

Eminönü : Hüseyinefendi hanı
Kızılay şubesi üstünde

Emniyet Sandığı Müdürlüğünden:

Beyazıt Çarşıkapı caddesi 110 No. lı evde Kirkor kızı Aznif Saka 4/3/937 tarihinde sandığımıza bıraktığı para için verilen 92638 Numaralı cüzdanı kaybettiğini söylemiştir. Yenisi verileceğinden eskisinin hükmü olmıyacağı ilân olunur.

YAŞINIZ

Hiç Bir Şey ifade Etmez

Bir çok genç kızlar, ihtiyar göründükleri halde .... bir çok anneler de genç gibi görünüyorlar...

Bu meselede yaş mevzuubahis değildir. Asıl rol oynıyan belki cildinizdeki «Biocel» hayat hüceyreleri) nin miktarıdır.

Cildinizdeki "Biocel„ i canlandırınız ve her ne yaşta olursanız genc bir ten temin ediniz.

Cildinizdeki «Biocel» nisbeti derecesinde yüzünüzde gençlik vardır. Cildin tazeliğini ve gençliğini muhafaza ve idame için tabiatin cildde yarattığı bu kıymetli cevherin kurumasına meydan vermeyiniz. Onu, genç hayvanlarda gizlenmiş cild hüceyratı merkezinden istihsal edilmiş saf ve taze Biocel ile besleyip canlandırınız. Bu şayani hayret cevherin cildiniz için büyük bir tesiri vardır. Biocel'in tabiî ihtiyatını ihya edecek ve hali takayyüzde bulunduracaktır. O zaman, cildiniz, kendi kendine yaşın ilerleme alâmetleri olan buruşuk, çizgi, siyah benlerden kurtulacak ve hakikî ve devamlı bir gençlik manzarası alacaktır. Cild için yalnız bir tek «Biocel» li unsur vardır. O da (pembe renkli) Tokalon kremidir. Hemen bu akşam yatmazdan evvel tatbik ediniz. Sabah ta beyaz rengindeki Tokalon kremini kullanınız. Cazib ve şayani hayret neticeler elde edeceksiniz. 72 yaşlarındaki kadınlarda buruşukluklar kalmıyacak ve 50 yaşlarındaki kadınlar ancak 30 yaşlarında görüneceklerdir. Genç kızlar da hiçbir vakitgörmedikleri cazip bir güzellikte bir tene malik olacaklardır.

Binlerce Tokalon müşterisinden müessesemize mektub yazanların müşahedeleri kendiliğinden gelen en kıymetli delillerdir:

(Yağsız cildim daima çatlar ve kırışırdı. Tokalon buna mâni oldu.)

K. S... M. E. Manisa

(Düz ve pürüzsüz bir yüze ancak Tokalon kremile malik oldum. Bütün arkadaşlrım yüzümdeki değişikliğe hayret ettiler.)

M. F. sokak No. M. Bursa

Mektubların asılları dosyalarımızda saklıdır.

Beyoğlu Tahsilât Müdürlüğünden:

Kasımpaşada Çatma mescit mahallesinin Cezri atik sokağında eski 2 ilâ 9,9 ve yeni 3 ilâ 5 ve 7 ilâ 13 No. ile murakkam sağ tarafı tarik ve sol, tarafı Ali Mahir hane ve bahçesi arkası Hürmüz ve Adil vesairenin haneleri. Cephesi tarikiâm ile mahdut maa dekâkin, han ve hamamın tamamile, derununda carî valide sultan vakfından nasıf ve Hasanpaşa vakfından bir ki cem'an bir buçuk masura mailezîzin 11/12 hissesinin tekrar 32 hissede üçer hisselerinin ipotek fazlası; «1360» lira borca mukabil birinci derecede ipoteklidir.»

Ve Kasımpaşada Bedrettin mahallesinde eski kabristan yeni meşrutiyet sokağında eski 28 yeni 80 sayılı ve Darüşşafaka ve evkafa mülhak İsmail Ağa vakıflarından bir tarafı zelik apartımanı ve bir tarafı Sabutun hanesi ve kömürcü dükkânı ve bir tarafı orta sokak ve tarafı rabii kabristan sokağı ile mahdut Darüşşafaka vakfından 540,2 ve İsmail ağa vakfından 157,30 arşunlu maa bahçe bir bap hanenin 3/32 hissesi.

Avukat Orhan Mithatın Galata Maliye şubesine olan vergi borcundan dolayı yukarıda hisse ve evsafı yazılı emlâkin tahsili emval kanunu hükümlerine istinaden alenî müzayede suretile satılacaktır.

İsteklilerin 17/5/937 tarihine raslıyan pazartesi günü saat 14 den sonra Beyoğlu kazasında toplanan İdare heyetine % 7,5 pey akçelerile müracaatları. (2286)

Eksiltme temdidi

Türk Hava Kurumu Genel Merkezinden:

1 — Evvelce eksiltmesi ilân edilip de talibi zuhur etmiyen bir Tayyare Hangarı ile bir yatakhane binasının Merzifonda inşaası keşifleri son piyasa vaziyetine göre değiştirilerek yeniden kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bu işe aid proje, keşif ve şartnameler Ankarada Türk Hava Kurumu Genel Merkezinden ve İstanbulda Türk Hava Kurumu şubesinden on lira verilerek alınacaktır.

3 — Evvelki ilânda bedeli mukabilinde proje, keşif ve şartname alanlara yeni muaddel evrak parasız olarak Ankarada Genel Merkezden verilir.

4 — Eksiltmeye konulan Hangar ve Yatakhane binasının keşif bedelleri tutarı (136239) liradır.

5 — Eksiltme 5/Mayıs/937 günü saat 11 de Ankarada kurum genel merkezinde yapılacaktır.

6 — İsteklinin diplomalı mimar veya mühendis olması ve inşaatı müteahhidî olduğuna dair kayıtlı bulunduğu Ticaret odasından alınmış resmî vesika göstermesi ve şimdiye kadar bir defada en az yüz bin lira kıymetinde bir bina inşaası işini muvaffakıyetle başarmış olduğunu vesika ile isbat etmesi şarttır.

7 — İstekliler (10217) lira (93) kuruşluk muvakkat teminatlarını kurum genel merkez veznesine yatırarak alacakları makbuzu ve altıncı maddede talep edilen vesikaları kapalı zarfla birlikte 5/Mayıs/937 günü saat ona kadar Türk Hava Kurumu Genel Merkez Başkanlığına teslim etmelidirler. (2115)

Nafia Fen Okulu Direktörlüğünden:

Cinsi	Miktarı Adet	Tahmini Bedel L.	Kş.	İlk teminat L.	Kş.	Eksiltme Saati
Yatak	100	1100				
Nevresimli yorgan	120	840				
Kılıflı yastık	160	880				
		2220		166	50	15
Battaniye	90	765		57	37	15 30
Karyola	50	650		48	75	16

Nafıa Fen okulu arttırma eksiltme komisyonu Başkanlığından:

Yıldızda eski şehzadeler dairesi binasında bulunan okulumuz ihtiyacı olan yukarda cins ve miktarı tahmin bedelleriyle ilk teminatları ve eksiltme saatleri yanlarında yazılı eşyanın ihalesi üç ayrı şartnamede yapılmak üzere 10/5/937 pazartesi günü açık eksiltmeleri yapılacaktır .İsteklilerin nümune ve şartnameleri görmek üzere her gün mektebe gelmeleri ve teminatı yatırmak ve eksiltmeye girmek için de belli gün ve saatte bu işleri yaptıklarına dair ruhsat ünvan tezkereleriyle ve teminatlarını yatırmış olarak İstanbul Erkek lisesi binası yanında Yüksek mektepler muhasebeciliğinde toplanan komisyona gelmeleri. (2294)

Birinci sınıf Tornacı Aranıyor

Eskişehir Tayyare Fabrikası Direktörlüğünden

Aşağıdaki şartları haiz müsabaka imtihanile birinci sınıf 8 tornası ustası alınacaktır.

1 — Yaşı otuz beşi geçmeyecek.

2 — Ecnebi kadınla evli bulunmıyacak.

3 — İmtihan 17/Mayıs/937 pazartesi günü Eskişehir Tayyare fabrikasında yapılacaktır.

4 — İmtihan neticesine göre 3-4 lira yevmiye verilecek.

5 — Askerliğini bitirmiş bulunacak.

6 — Bilûmum masraf herkesin şahsına aid olacaktır.

7 — Sanayi mektebi mezunları tercihen alınır.

Not: Askerî fabrikalardan istifa suretiyle ayrılmaması şarttır. (2194)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlânları

Muhammen bedeli (9700) lira olan 230,000 tane marsilya biçimi kiremitle 10,000 tane ayni cins mahyelik kiremit 3/5/937 pazartesi günü saat 15,15 de kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (727,50) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, resmî gazetenin 7/5/936 gün ve 3297 No. lu nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini ayni gün saat 14,15 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden, Eskişehir ve İzmirde idare mağazalarından dağıtılmaktadır. (2064)

★

Muhammen bedeli 1933 lira 20 kuruş olan 500 kilo muhtelif eb'atta galvanize adî demir tel, 550 kilo âdî demir tel, 1300 kilo galvanize demir bağ teli ile 500 rulo galvanize dikenli tel 4/5/37 Salı günü saat 10 da Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 145 liralık muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır. Bu işe aid şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (2144)

HALISI OLAN OKUSUN

Seccade büyüklüğünde İran HORASAN tipi en iyi cins bir kaç parça halı satın alacağım. Tüccar ve tellâl istemiyorum. «T» rumuzile İstanbul 176 posta kutusu adresine mektupla müracaat.

Midenize

Dikkat ve İYİ HAZIM ediniz Çabuk, iyi çiğnemeden yemek yiyenler, fazla baharatlı ve biberli yiyenler, bilhassa içki içenler midelerini tahriş ederler ve EKŞİLİK, HAZIMSIZLIK, ağırlık baş dönmeleri hissederler.

MAZON MEYVA TUZU

Hazımsızlığı Mide Ekşilik ve Yanmaları giderir. İnkıbazı defeder. Bugünden bir şişe MAZON alınız. Hiç bir mümasil müstahzarla kıyas kabul etmez. MAZON isim horoz markasına dikkat Deposu: MAZON ve Boton ecza deposu İstanbul Yenipostahane arkasında

HAVAGAZI BANYO ALETİNİN SARFİYATI NEDİR ?

Yüksek Mühendis Mektebinde 15/11/36 tarihinde RB 9 aleti ile yapılan muhtelif tecrübelerin neticeleri şunlardır:

BANYO

Banyo odasının harareti	19°
Soğuk Suyun derecesi	17°
Su miktarı	125 litre
Sıcak suyun derecesi	37° 6
Gaz sarfiyatı	1 m³ 250

8.7 KURUŞ

DUŞ

Banyo odasının harareti	18°,5
Soğuk Suyun derecesi	17°
Sıcak suyun derecesi	37°
Gaz sarfiyatı	0,316

2.2 KURUŞ

Bu sarfiyatı RB9 36 ve R25 37 modelindeki aletler içinde tekeffül ederiz.-Satış Yeri 101, İstiklâl Cad.

TURAN YTF

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Satınalma komisyonundan:

	Miktarı	Tasınlanan tutar	İlk teminat	Eksiltme Tarih	günü	Saati
Minder ve yastık kılıfı	1150 Tane	2500 Lira	188 Lira	27/4/937	Salı	10 da
Aleminyöm matra	1554 »	2000 »	150 »	27/4/937	Salı	10 da
Kilim	735 »	2500 »	188 »	28/4/937	Çarşamba	»
Battaniye	277 »	2493 »	188 »	28/4/937	Çarşamba	»
Yular başlığı	662 »	1615 L. 28 K.	122 »	30/4/937	Cuma	»
Yular zinciri	622 »	191 L. 98 »	15 »	30/4/937	Cuma	»
Yular zinciri	662 »	191 L. 98 »	15 »	30/4/937	Cuma	»
Kıl fırça	1324 »	950 Lira	72 »	30/4/937	Cuma	»

1 — Yukarıda yazılı (8) kalem eşyanın hizalarında gösterildiği zamanda ayrı ayrı pazarlıkları yapılacaktır.
2 — Şartnameleri komisyondadır.
3 — İsteklilerin ilk teminatlariyle belli günlerde Çinili Rıhtım han birinci kattaki komisyona gelmeleri. (2274)

Belediye sular idaresinden:

Kâatanede yapılacak bazı ameliyat dolayısile 23/4/937 cuma günü akşam saat 21 den ertesi günü sabah saat dörde kadar İstanbul yakasının yüksek semtlerinde terkos sularını kesmek zarureti hasıl olacağı muhterem halka bildirilir. (2289)

NERVİN

Sinir ağrıları, asabi öksürükler, asabi zayıflık, uykusuzluk, baş ve yarım baş ağrısı, baş dönmesi, bayginlik, carpıntı, ve sinirden ileri gelen bütün rahatsılıkları giderir.

FR60

İHTİYARLIK Peşinizden Geliyor, ONA KARŞI Hazırlıklı Davranınız!

Türkiye İş Bankası

DOYÇE LEVANT LİNYE
G. M. B. H. H8MBURG

Doyçe Levant Linye Hamburg A. G. Hamburg, Atlas Levant Linye A. G. Bremen.

Hamburg, Brem, Anvers, İstanbul ve Bahrisiyah arasında azimet ve avdet muntazam postaları

Istanbulda beklenen vapurlar

Smyrna vapuru limanımızda
Akka vapuru 23 Nisana doğru
Galilea vapuru 23 Nisana doğru
Arto vapuru 2 Mayısa doğru

Burgaz, Varna, Köstence, için limanımızdan hareket edecek vapurlar

Akka vapuru 24 Nisana doğru
Arto vapuru 4 Mayısa doğru

Yakında Hamburg, Brem, Anvers ve Roterdam limanları için hareket edecek vapurlar

Galilea vapuru 24 Nisana doğru
Smyrna vapuru 26 Nisana doğru
Uanissa vapuru 30 Nisana doğru

Fazla tafsilât için Galata'da Ovakimyan hanında DOYÇE LEVANTE LİNYE vapur acentalığına müracaat.
Telefon: 44760 - 44769

Scandinavian Near East Agceny

Galata Tahir han 3 üncü kat
Tel: 44991 - 2 - 3

Svenska Orient Linien Gothenburg

Gothenburg, Stokholm, Oslo, Dantzig, Gdynia Copenhag Abo Reval ve bütün Baltık limanları şark ve Karadeniz başlıca limanları arasında 15 günde bir azimet ve evdet için muntazam postalar.

Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve Oslodan beklenen vapurlar.

Gunborg vapuru 23 Nisana doğru
Vingaland vapuru 28 Nisana doğru
Gotland vapuru 3 Mayısa doğru

Yakında İstanbuldan Hamburg Roterdam - Kopenhag, Gdynia Gothenberg, Dantzig - Stokholm, ve Oslo, limanları için hareket edecek vapurlar.

Gunborg vapuru 24 Nisana doğru
Vingaland vapuru 28 Nisana doğru
Gotland vapuru 3 Mayısa doğru

Fazla tafsilât için Galata'da Tahir han 3 üncü katta kâin acentalığına müracaat.
Tel: 44991 - 2 - 3

SEKSÜLİN
Ademi iktidar, Bel gevşekliği, Dermansızlık, Vücut ve Dimağın yorgunluğunda pek müessir ve emin bir ilâçtır.
Kutusu 200 kuruş
BEŞİR KEMAL - MAHMUT CEVAT
Eczanesi - Sirkeci

OSMANLI BANKASINDAN:

Osmanlı Bankasının Galata, Yenicami ve Beyoğlu daireleri, Bahar Bayramı münasebetile 1 Mayıs 1937 tarihinde kapalı bulunacaktır.

Heyecan ve çarpıntı emsalsiz bir ilâç olan
KARDOL
ile derhal geçer.

Dr. FAHRİ CELÂL
Sinir hastalıkları ve kekeleme tedavisi
hergün üçten sonra
Cağaloğlu, Halk Fırkası karşısı, Zorlu apartıman No. 2 Tel. 20785

Yazıhane nakli

Fahri Baharoğlu Galatada Havyar hanındaki yazıhanesini gene Galatada Melek hanında 12 numaraya nakil ile alım satım ve intikal ve devairde her nevi iş takibatını deruhde eder. Telefon: 49069.

Kuvvetli Varlıklar

En büyük hızlarını kendi iç cevherlerinden alırlar. Varlığını iç cevherinden alan

Krem Pertev

Kendine benzemiye çahşan müstahzarların daima fevkinde kalmıştır. Bunun da sebebi, başkasını taklide özenmemesinde ve yarattığı kıymetin sahibi kalabilmesindedir.

Dikkat ediniz ki: TAKLİT daima (benzer) idir, hiçbir vakit asıl olamaz.

Kulak, boğaz, burun mütehassısı
DOKTOR
İHYA SALİH

Cağaloğlu: Hamam sırasında 24 numarada - Pazardan başka her gün - öğleden sonra saat 15 ten itibaren hastalarını kabul eder.

OSMANLI BANKASINDAN:

yüzde 5 faizli 1918 tarihli istikrazı dahilî tahvilâtı hamillerine

1 Mayıs 1937 vadeli ve 39 No. lı kupon bedelinin, 1 Mayıs 1937 tarihinden başlıyarak, Osmanlı Bankasının Galata ve Ankara İdarelerile Vilâyet Merkezlerindeki bütün şubeleri gişelerinde tediye edileceği ilân olunur. Beheri 20 Türk lirası itibarî kıymetindeki Birlik tahvil kuponuna karşı kâğıt para olarak 50 kuruş verilecektir.

Motörlü vasıtalar
Adnan Halet Taşpınar

Otomobil kullananlara ve şoförlere, motör işlerinde çalışanlara lâzım bir kitabdır. Kitabcılardan arayınız.

Tevzi yerleri: İstanbul Kanaat ve İkbal, Beyoğlu Haşet Kitabevi.

(Satılık duba)
Akay işletmesi müdürlüğünden:

Haliçte bağlı bulunan su kemisinden yukarısına kadar bakır kaplı (6) adet ağaç dubaya verilen fiat haddi lâyik görülmediğinden arttırma müddeti 28/Nisan/937 çarşamba günü saat 15 e temdid edilmiştir.

İsteklilerin % 7,5 güvenme paralariyle mezkür saatte Akay şefler encümenine gelmeleri. (2283)

SİLKO

YALNIZ GÜNEŞLE YAĞMURA GÜVENME

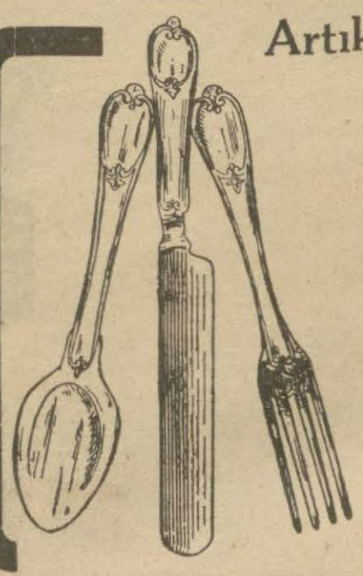

Artık Ecnebî Malı Kullanmaya Hacet Kalmadı!

Tamamen Türk işçilerinin çalıştığı fabrikamızda; Avrupa malından daha iyi ve daha ucuz.

BAŞKURT

Çatal , kaşık ve bıçak takımları, çay karşıkları

vesaire katiyen paslanmaz ve daima aynı güzelliği ve aynı parlaklığı muhafaza eden halis alpakadan yapılmaktadır. Her yerde arayınız ve Avrupa malını verirlerse almayınız.

Mektep idarelerinin nazarı dikkatine:

Çatal, kaşık ve bıçak takımlarımızın tarzı imalini görmek istiyen mektep talebesinin grup halinde fabrikamızı ziyaret etmeleri rica olunur. Umumî deposu Tahtakale, 51 No. lı Poker traş bıçakları deposudur.

Fabrikası: Beşiktaş vapur iskelesi ittisalinde No. 28 - 30

Havalar ısınmağa başladı
BOROSALİNA

El, ayak, koltuk terlerini kesen nahoş kokuyu gideren yegâne sıhhî pudradır.
İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU — İSTANBUL

Hava Yolları Devlet işletme idaresinden :

1 — Ankara - İstanbul arasında

A — Cumartesi günü hariç Haftanın diğer günlerinde:

	Kalkış S.	Kalkış D.	Varış S.	Varış D.	
Ankaradan	10	00	11	50	İstanbula
İstanbuldan	15	00	16	50	Ankaraya günlük seferlerimiz vardır.
B — Cumartesi günleri:					
Ankaradan	14	30	16	20	İstanbula günlük bir seferimiz vardır. Cumartesi günü İstanbuldan Ankaraya avdet seferimiz yoktur.
C — Pazartesi günleri:					
İstanbuldan	7	00	8	50	Ankaraya ilâve seferimiz vardır.

2 — Şehir gezinti uçuşları «İhtiyarî»:

Ankarada — 18/4/937
İstanbulda — 25/4/937 den itibaren başlıyacaktır.

	S.	D.	S.	D.	
Ankarada —	15	30	16	30	devam eder. İdare Otobüsü acente binası önünden saat 15 de hareket eder,
Yeşilköyde	15	00	16	00	devam eder. İdare otobüsü acente binası önünden saat 14 de hareket eder.

Acentelerimizden gezinti uçuşu bileti alanların meydanlarımıza gidiş ve dönüşleri İdare otobüsü ile parasız yapılır.

Ankara Acentemiz — Bankalar caddesi P. T. T. binasında Tel. No. 3682
İstanbul Acentemiz — Karaköy P. T. T. binasında Tel. 41137.

«933» «2123»

SİNEKLER

Sıtma, tifo ve hastalık getirir, yemeklerinizi kirletir.

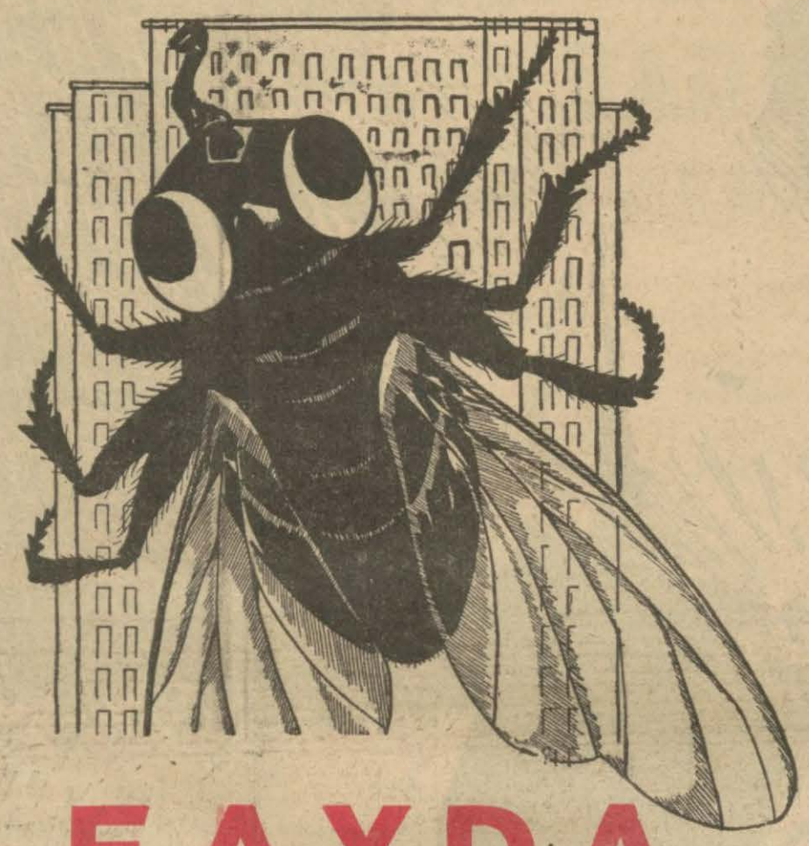

FAYDA

Sinekleri ve bütün haşaratı öldürür.

Hasan daposu: İstanbul, Ankara, Beyoğlu, Beşiktaş, Eskişehir

Neden Aspirin?

Çünkü ASPİRİN senelerdenberi her türlü soğukalgınlıklarına ve ağrılara karşı tesiri şaşmaz bir ilâç olduğunu isbat etmiştir.

ASPİRİN in tesirinden emin olmak için lütfen BAYER markasına dikkat ediniz.

ODEON

yeni çıkan plaklar

MUNİR NURETTİN

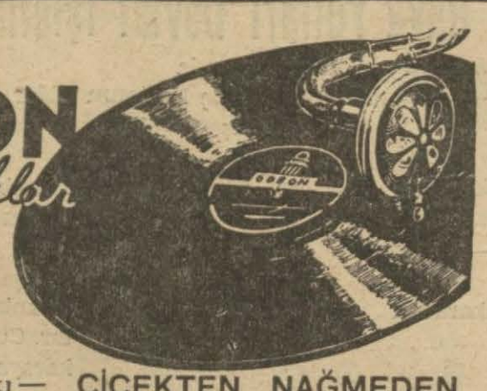

Nr. 270902 —	Bestenigâr şarkı —	ÇİÇEKTEN NAĞMEDEN
	Hüzam şarkı —	AŞKINLA SÜRÜNSEM
Nr. 270900 —	Uşak şarkı —	DELİSİN DELİ GÖNLÜM
	Uşak şarkı —	O BENİM SON EŞİMDİ
Nr. 270901 —	Halk şarkısı —	ESMER BUGÜN AĞLAMIŞ
	Halk şarkısı —	KARANFİL

Satışa çıkarılmıştır.

KARYOLALAR

Fabrika fiatına satılıyor.

ASRÎ MOBİLYA Mağazası AHMED FEVZİ

İstanbul : Rızapaşa Yokuşu No. 66. Tel. 23407

İsviçre'de Webbolite A. G. In

VEBOLİD CİHAZLARI

Kuyunuzun, musluğunuzun kireçli ve acı suyunu 0 - 1 derecede tatlı suya çevirir.

Vebolid ile kirecl tasfiye edilmiş su:

BANYODA : Cildi ve saçları ipek gibi yumuşatır, ondülâsyonu devam ettirir, saçların kepeklenmesine mani olur.

YEMEK ve ÇAYDA: Et ve kuru sebzeleri çabuk pişirir ve lezzet temin eder, çaya kendi nefis renk ve kokusunu verir.

ÇAMAŞIR ve BULAŞIK da: Sodaya ihtiyaç kalmaz, elleri tahribattan kurtarır, sabundan % 60 tasarruf temin eder, çamaşırların yıpranmasına mani olur.

KAZAN ve KALORİFER de: Kazanların kireç tutmasına ve boruların zamanla tıkanmasına mani olur.

BOYAHANELER de: Daha az boya sarfile daha parlak ve sabit netice verir.

VEBOLİD: Alelûmum sanayide, ev idaresinde, hastane, lâboratuar, mektep, otel ve lokantalarda, gazöz, kolonya ve müskirrat imalâthanelerinde ve berber salonlarında mutlaka lâzımdır.

Saatte 250 litre tasfiye eden portatif cihazlar.
25 T. lirası

Cihazların tasfiye ettiği suyun evsafı asliye ve tabiiyesinde bir değişiklik yapmadığı Gülhane As. ve Zürih Hıfzıssıhha enstitüsü tarafından tevsik edilmiştir.

Tazyikli ve tazyiksiz sıcak ve soğuk su ile işler ve saatte 250 litreden 15000 litreye kadar su tasfiye eden cihazlar.

Siparişler posta ücreti alınmaksızın gönderilir.

Talep üzerine bir memurumuz cihazla beraber tecrübe yapmak üzere adresinize gönderilir. Telefon: 44507

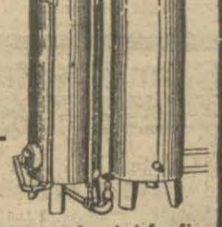

Bütün su şebekesini fasfiye eden sabıt cihazlar,
125 liradan

VEBOLİD LİMİTED İstanbul, Galata, Voyvoda caddesi No. 40-42

Satış yerleri: Ankara, Vehbi Koç Ticaret Evi - İstanbul: Ziyaeddin Said Voyvoda, 40-42 Galata - İzmir: Şifa eczanesi - Adana: Feyzi Dural - Samsun: Şik Terakki Ticarethanesi - Aydın: Emniyet eczanesi - Kütahya: İhsan Şerif eczanesi - Malatya: Mahmud Nedim ve Biraderi - İnebolu: Selâhaddin Çelebi - Sıvas: Yusuf Unsalan - Trabzon: Faik Harun oğlu ve Oğulları - Biga: Zühtü Zeren.

ANADOLU, SURİYE, IRAK ve İRANIN BAŞLIÇA ŞEHİRLERİNDE SATIŞ YERLERI ARANIYOR

SATİE

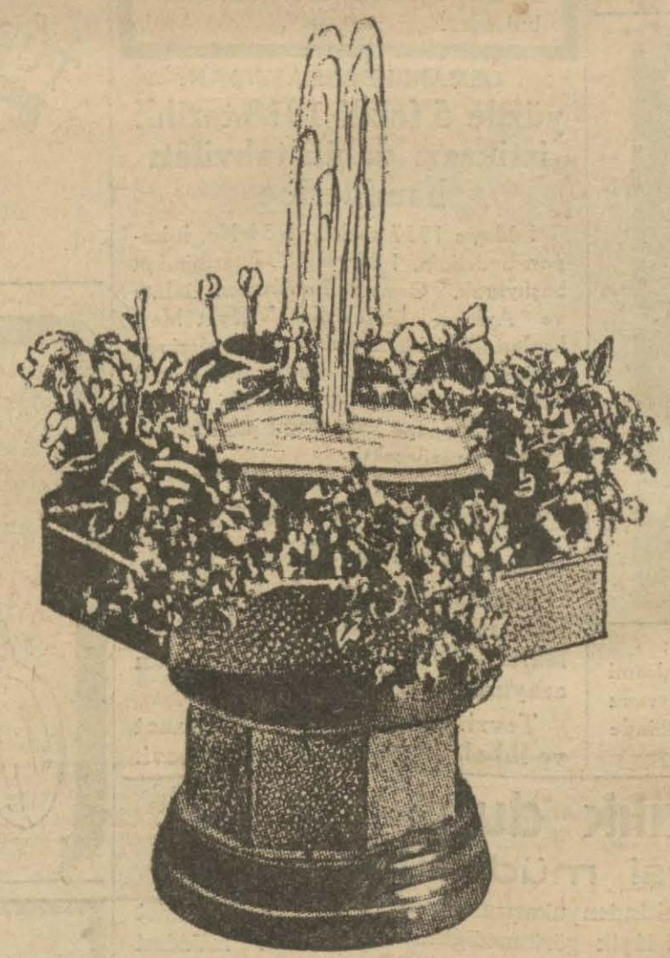

Size :

Akisleri müteharrik ziyadar parlak bir havuz teklif eder...

Lâtif bir ziya altında hoş manzaralı çiçekler...
Gözlerin zevkile şenlenen bir mesken.....
Camekânınız için dayanılmaz bir cazibe.....

Fiyatı : Taksitlerle ödenmek şartile 325 LİRADIR.

ADEMİ İKTİDAR

ve BELGEVŞEKLİĞİNE KARŞI

HORMOBİN

Tabletleri Her eczanede arayınız. (Posta kutusu 1255 Hormobin) Galata İSTANBUL

Sahibi Necmeddin Sadak Umumî neşriyat müdürü: Enis Til Akşam matbaası